

དྲུང་ཁུ་ལྱིན་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོང་གི་སྐབས་ ལྟོ་ཞིང་མེད།

མཛད་པ་པོ། མཁན་ལྷན་གྱི་འཛད་དབང་ལྷན་
མེད་ལྷན་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷན་གྱི་ཁང་།

༡༡། གྲུ་རིས་ཡིགས་བར་བཤད་བའི་སྒྲིང་པོ་ནི་
ཟིན་བྲིས་སློ་གསལ་སློན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛོད་པ་པོ། མཁན་ཟུར་སློ་བཟང་དབང་ལྷག
སེར་ཤྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཅོ་མ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0268

སེར་བྲེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་གཞུག་ས་ཁག་གི་རྩིས་བརྒྱུ་བ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་སྤྲིག་རྩལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་ས་སྤེལ་བྱས།

༡༠༡^འ ཟླ་གསུམ་པར་གསར་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།

༡༠༢༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་པ།

བར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

རོ་ཕྱོད་མདོར་བཅུ་མ།	iii
ཞུ་ཕྱིན་པའི་གསལ་བཤད།	xxx
བླ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཐིན་གྱིས་སྒྲོ་གསལ་སྒྲོན་མེ།	༡
མཆོད་པར་བརྗོད་པ།	༡
བཤད་པར་དམ་པཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བ།	༥
སྒྲིབ་བླ་པ་ལེགས་པར་བཤད་དགོས་ཚུལ།	༦
འེགས་པས་བླ་པ་ལེགས་པར་བཤད་དགོས་པ།	༡༠
མདོ་སྒྲེ་ནས་རི་རྒྱར་གསུངས་པ་དགོད་པ།	༡༨
མདོ་སྒྲེ་ལ་འགལ་སྒྲིབ་གི་རྒྱུ་བ།	༡༨
འགལ་བ་དེ་སྒྲོར་བའི་ལན།	༢༩
རོ་ཕྱོད་གསུམ་གྱི་རོ་ཕྱོད་སྒྲིབ་པ།	༣༣
བཞི་པ་དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་ཞུས་པ།	༣༥
མདོ་དགོད་པ།	༣༦
དེའི་དོན་རྒྱུ་ཟད་བཤད་པ།	༣༦
དེའི་དོན་རི་རྒྱར་བཤད་པའི་ཚུལ།	༤༠
མཐའ་གཉིས་སྒྲོར་ཚུལ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ།	༤༡
བླ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༤༡

བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༤༩
གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ།	༤༩
དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༥༩
སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བ།	༧༩
དགག་བྱ་སྒོ་འདོགས་རོས་གཟུང་བ།	༧༩
དེ་ནི་ལྷ་ར་འགོག་པའི་ཚུལ།	༡༡༩
དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་པའི་འབྱེད་པའི་ཚུལ།	༡༩༨
མདོ་ཕྱི་ནས་དེ་ལྷ་ར་གསུངས་པ་དགོད་བ།	༡༥༩
དེའི་དོན་དེ་ལྷ་ར་བཀའ་པའི་ཚུལ།	༡༥༩
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོའི་དོན་དེ་ལྷ་ར་བཀའ་བ།	༡༥༩
ཅེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏུ་བཀའ་ཚུལ།	༡༥༥
དེ་ཅིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྱིང་པོར་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ།	༡༥༩
དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནས་ཀྱིས་དེ་ལྷ་ར་བཀའ་པའི་ཚུལ།	༡༦༡
སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྷ་ར་བཀའ་བ།	༡༦༩
ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དེ་ལྷ་ར་བཀའ་པའི་ཚུལ།	༡༧༩
དེ་ནི་ལྷ་ར་འགོག་བ།	༡༩༡
པར་བྱང་སྒོ་ན་ཆིག་	༡༩༩

རོ་སྟོན་མདོར་བསྟུན།

རོ་རྩེ་འཆང་དབང་ཐ་མལ་ཚུལ་སྟོན་ཞེས། །
རོ་རྩེ་འཆང་ཆོག་གིས་བསྟན་བཞིན་དེར་འདིར་ཡང་། །
རོ་རྩེ་འཆང་དབང་དུར་སྟེག་གར་ཐོལ་བའི། །
རོ་རྩེ་འཆང་ཐ་ད་སྟེ་འཆང་གཞུག་ན་ཆུལ། །

སྟོ་སྟོས་ཁང་བཟང་ཐུབ་གཞུང་ཞོར་བུས་ཐུག། །
བཟང་ཐོལ་སྟོན་པ་ཆུ་མཆོར་འདོད་ཆུར་དབང་། །
དབང་བཞིའི་ལམ་གྱིས་བྱེད་ཐུགས་བུམ་བ་བཟང་། །
ཐུག་པའི་བཞེས་བྱེད་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྲུལ་སྟོ། །

སྟོ་འདས་བཟང་ཐོལ་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་ཆ། །
སྟོ་ལ་སྟོ་པའི་དབང་ཐུག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །
སྟོ་ལྟན་སྟོ་བཟང་དད་པ་འཕེལ་བྱེད་དང་། །
དབང་ཐུག་བསྟུན་བྱེད་ཆ་ཅམ་སྟེལ་བར་བྱ། །

བདག་ཅག་གི་རྣམ་འབྲེན་དམ་པ་ལུང་རིགས་བྱེ་བའི་གཏེར་མཛོད་གཞུང་བཟུ་སྟོ་པའི་
མཁས་པའི་བྱེ་མཆོག་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོན་མཛོད་བར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྟོན་དུ་
མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་རྩེ་བཞུག་སྟོ་བཟང་དབང་ཐུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གང་དུ་སྟོ་བཞུགས་པའི་

གནས་ནི། མདོ་ཁམས་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་དཀར་མཛེས་དགོན་གྱི་ཉི་འདབས་ཚུ་ལེན་ལ་མགོ་ཚང་བུ་
བའི་ཁྱིམ་དུ་རིགས་རུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡབ་རིན་ཆེན་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་ཆེ་རིང་སྒྲོལ་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༠༣༩ གྱི་ལོ་ ༡༤༠༡ རབ་བྱུང་ ༡༥ པའི་བགྲངས་བུ་ ༣༥ པ་
ལྷགས་མོ་སྤང་གི་ལོར་ངོ་མཆར་བའི་ལྷ་ས་དུ་མ་དང་བཅས་གང་སྐྱ་ཆུ་ཤེལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
མངལ་གྱི་ཆུ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཤོལ་ཏེ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་སྒྱུར། སྟོན་གོམས་བག་ཆགས་ཀྱི་
མཐུས་གཞིན་ཏུ་ཉིད་ནས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་བའི་སྟོད་པ་མཐའ་དག་ལས་འདས་ཏེ་བག་ཡོད་ཀྱི་
བརྒྱུ་ཞུགས་ལ་གནས། སྐྱགས་རིག་གྲུང་ཞིང་པ་མར་གྲུས་ཅི་དང་། མཆོག་གསུམ་ལ་དད་མོས་
ཆེ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཞང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འོས་སུ་ཆེ་བར་གཞིགས།

གཙུག་ཆེར་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱགས་བསྐྱེད་བཟང་པོ་དུས་སུ་བདོ་བས་དགྲུང་གངས་
བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ན་དཀར་མཛེས་མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་མཛད་ཅིང་ཞང་པོ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་རིན་ཆེན་དར་རྒྱས་པའི་བྱུང་ནས་ཡི་གེ་སྟོར་སྟོགས་སོགས་སྟོབ་པར་གནང་བ་
ཆོགས་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཁྱེན། ཆོས་སྟོད་སོགས་སྐྱགས་འཛིན་མཛད་བཞིན་པའི་སྐབས་
འགར་སྐྱ་ན་མ་བ་དང་ཡབ་ཡུམ་ལ་བཅེ་གདུང་ཆེ་སྟབས་ཀན་གྱིས་མ་མཁྱེན་པར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
བྱུང་དུ་ཕེབས་པའང་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་དགེ་ཀན་གྱིས་བསྟོས་ནས་དཔེ་ཆ་སྐྱགས་འཛིན་ལམ་རིམ་
བསྐྱུས་དོན་གྱི། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་
དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཆོག་དོན་སྐྱགས་ལ་ཤར་ཏེ་དེ་ཙམ་ཆད་ཕེབས་མ་སྟོང་བ་མེད་
ཅེས་གསུངས། མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་གི་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཆོས་སྟོད་རབ་གསལ་པོད་
གཅིག །རྒྱ་འཇུག་གཉིས། མེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཆང་གི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོད་སྟེ་
ཁ་གསུམ། གཏོར་འབུལ་སྟེ་ཁ་བརྒྱད་ནམས་འབད་ཚོལ་ཆེར་མ་དགོས་པར་སྐྱགས་འཛིན་གྱིས་
དགོན་པའི་ཆོགས་དབུས་སུ་རྒྱགས་སྟོད་བཞེས་གསོལ་ཡོད་པ་ལྷར་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་
སྤྲད་གསལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེ་རྒྱགས་འབུལ་གནང་མཛད་པས་ཆང་མས་ཡི་རང་དང་བསྐྱགས་
བཛོད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུང་ཏེ་ཡང་རིམ་དང་པོ་སྟེ། བར་སྐབས་སུ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་མཁན་

སློབ་ལས་དགེ་བསྟན་གྱི་སློབ་པ་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཆོག་སྤྲུལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་
སློབ་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འོང་དེ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པར་མཛད།

དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འཆོལ་བར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བརྟན་ཤིང་ཆོད་པ་ཞིག་ས་
བྱུང་ན་ཆོག་སྤྲུལ་ཅམ་གྱིས་གོ་དོན་རྗེ་བཞིན་མི་བརྟེན་པར་གཟིགས་ཏེ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་ཕེབས་བཞེད་ནར་མར་ཡོད་པ་ན། དཀར་མཛེས་མཆོན་ཉིད་
ཟླ་ཆང་གི་ཆོང་པ་ཞིག་ལྟ་སར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་སྤེལ་སྟེ་དགྲུང་གངས་བཅོ་ལྷ་པར་རྟོ་རྟོ་གདན་
གཉིས་པ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྟ་ལྟ་དུ་ཕེབས། རྟོན་པ་ལྟ་ལྟ་པ་དང་མི་གཉིས་པ་རྟོ་པོ་ལྟ་ལྟ་
ནི་དང་རྟོ་པོ་མི་བསྤྱོད་རྟོ་རྟོ་སོགས་མཛེས་ནས་ཐུགས་སློབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཙང་།

དེ་ནས་བཤད་སྐབས་བསྟན་པའི་ཚུ་མགོ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡ་རྒྱལ་སེ་ར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་ཉེ་རྟོར་ཁང་ཆོན་ལ་ཕེབས་ཏེ་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱལ་ཕུན་ཆོག་ས་ཁུ་བ་ཁག་
ཐེག་གན་དུ་འཆོལ་གནང་གིས་མཁན་པོ་གསར་མཛེས་སོགས་ཁུ་ནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྟོན་
ཟླ་ཆང་གི་ཆོས་སྒྲོང་ཁྱགས། མི་རིང་བར་ཆོས་དུ་གསར་ཁྱགས་ཀྱང་མཛད་དེ་དགེ་བཤེས་
གཉེན་རྟོ་རྟོ་གནས་སྐབས་དཔེ་བྲིད་དགེ་གན་དུ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས། བསྐྱུས་ཟླ་ཆང་འབྲིང་ཆེ་
གསུམ་སྒོ་རྟགས་གཉིས་བྱུང་དོན་ས་གསུམ་སོགས་ལ་སྤྱང་བཅོན་མཛད། ཆོས་ཐོག་སྐབས་ཆོས་
རྟོ་ཕེབས་རྒྱ་ཆོས་མཆོམས་སྐབས་ཁང་ཆོན་གྱི་བཙེ་བཞག་ལ་ཕེབས་རྒྱ་སོགས་སྤྲིག་ལམ་
ཀྱན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་འཁུར་གནང་མཛད་པས་མིག་སྟོས་ལ་མན་པ་བྱུང་། དཔེ་བྲིད་
སྐབས་གན་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་ཆུང་པ་དང་ཐུགས་རིག་གསལ་བས་སློབ་གྲོགས་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་དགེ་བཤེས་པའི་མདུན་དུ་འཕུལ་བས། གན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་དཔེ་བྲིད་ནམ་ཡོད་ལ་སྟོས་
ཀྱང་རེ་དགེ་བཤེས་པའི་མདུན་དུ་འཕུལ་སྐབས་འབུལ་རེས་ཀྱི་སྟོས་ཀྱི་དུད་པ་དབུ་ལ་གཡས་
བསྐྱོར་གྱིས་འཁོར་བ་གཟིགས་པས་དགའ་དད་ལྷག་པར་འཕེལ་ཞིང་རིག་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མན་པ་
བྱུང་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སོགས་སྒོ་འཛིན་གྱིས་དབུ་ནས་རིམ་བཞིན་

ཡང་དག་མཐའ་བར་ལ་ཚོད་པ་དང་མཆོན་འབྲེལ་དམ་བཅའ་སོགས་མ་ཆགས་པར་མཛད་། ཡང་
དག་མཐའ་ཚོད་སྐབས་བྲལ་ཆར་རིན་པོ་ཆེས་རིགས་རྒྱང་ཆོགས་ལང་གནང་སྟེ་ལྷར་རྒྱགས་སྤོད་
བཞེས་སྐབས་ཚོད་རྒྱགས་དང་སྤོད་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་སྤོད་གསལ་གཞན་ལས་ཡང་ཅེར་སོན་པས་
ཆོགས་བཞེངས་ཨང་དང་པོ་ལྷལ། དགེ་བཤེས་རྡོ་རྗེ་གནས་སྐབས་པ་ལྷལ་དུ་མེབས་སྐབས་དགེ་
བཤེས་པས་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་པ་ཁྱི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་བྲལ་བཙོན་འབྲས་བྲལ་སར་བཞུགས་
བཞིན་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཁུན་དུ་ཁྱིད་གནང་ནས་འདི་རིག་པ་དང་བཙོན་འབྲས་ཡག་པོ་ཡོད་པས་དཔེ་
ཁྱིད་སྐབས་འབྲུག་ཡོང་བ་ཞུས་པ་ན། ཞལ་ནས་རིག་པ་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ངས་རྒྱ་གར་པ་ཆ་བྲལ་ལྷ་
བྱ་ཞིག་བཟོ་ཆོག་གསུངས་པ་གཅིག་བྲས་ན་ཀུ་རེ་ཞལ་ཤོབ་ལྷ་བྱ་ཡིན་སྟེ་ཀྱང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ན་མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བཤམ་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་པ་ཆ་བྲལ་དང་མཉམ་པ་ལས་
ཀྱང་ལྷག་པ་བྱུང་བ་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་པར་མངོན་ནོ། །

དགེ་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་མཉེས་པ་
གསུམ་ཀྱིས་མཉེས་པར་མཛད་དེ་བྱང་ནས་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་
སྐབས་འཆོ་བ་དཀོན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རི་མི་སྟམ་པར་དཔེ་ཆ་ཁོ་ནར་གཟིགས་པ་ལས་འཆོལ་ཐབས་
དང་། འཛིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་སོགས་གཏན་ནས་མི་གནང་། སྐྱེ་འབྱེད་ཞོ་གང་དང་། ཟུང་བརྒྱད་
ལྷ་བྱ་བྱུང་བ་ན་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ཁྲིམ་ནས་བཞེས་བག་དང་གསོལ་ཞིབ་གཟིགས་པ་ལས་གསོག་
རུམ་གཏན་མི་མཛད་། ཉིན་གཅིག་ཟུང་བརྒྱད་གཅིག་བྱུང་བ་བསྐྱམས་ཏེ་གསོལ་ཞིབ་ཉོ་བར་
མེབས་པ་ན་གསོལ་ཆས་མེད་པ་དང་། ཉིན་མཆོན་འཁོར་མོ་ལྷག་ཏུ་དཔེ་ཆ་འཛིན་སྦྱོར་སྦྱོང་ལ་
འབད་སྐབས་བསེར་བྱས་རྒྱུན་ཀྱིས་སྐྱེ་གཟུགས་འབྲེལ་ནས་ཐུགས་བློ་མེད་དུ་སོང་སྐབས་དེར་
འཛིན་གྲོགས་ཏེ་གདོང་སོག་པོ་ཨེ་ཆོས་མཛོད་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རང་གི་ཤག་ཏུ་
ཁྱིད། གསོལ་ཇ་དང་། གསོལ་ཆོག་བཅུད་ཅན་གསོལ་ཞིབ་བཅས་སྤུལ་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞལ་ལག་
ཡག་པོ་མེད་ཅིང་སྤོད་བྲལ་བཅུད་ཅན་བཞེས་པ་མ་འདྲུ་བར་ཉིན་ཤག་ཟུག་དཔེ་གཟིགས་མ་བྱལ།
ཆོས་མཛོད་འདི་དང་། འཛིན་བྲལ་གཅིག་པ་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་སྐབས་སྐབས་སུ་ཁ་ལག་སྦྱོང་གི་

ཡོད་པ་མན་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། སྐབས་ཤིག་གྲུ་ཆང་གི་འབྲུ་ཤོག་ཐེལ་ཅེ་གཅིག་དང་། གོང་གསལ་ཤོག་པོའི་ཐེལ་ཅེ་འང་ཆན་ལ་ཕྱལ་བའི་གཉིས་བྱུང་བ་ཚུ་བསྐྱོར་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལེན་བ་སོགས་དུས་ཆོད་མང་པོ་ཞིག་ཚུད་ཐོས་སུ་འགྲོ་བར་འདུག །ཆེ་འདིའི་འཆོ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གཏོང་བ་དགོས་པ་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ་ཐེལ་ཅེ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་མར་གཟིགས་ནས་ཡི་དམ་མདུན་དུ་གསེར་ཀོང་སྤྱོད་། རྟེན་གཞན་གྱི་དུང་དུ་འང་མཆོད་མེ་འབུལ་བར་མཛད། བྱེད་བརྒྱད་གཅིག་ལྷག་པ་དེས་གོ་ཞིབ་གཟིགས་ནས་བཞེས་ཐུག་བསྐྱོལ་ཏེ་བཞེས་བཞིན་པའི་སྐབས་དཔེ་ཆ་དག་ཐུག་འཕམ་པོ་ནས་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་གསོལ་ཞིབ་སྤྱོ་མོ་གང་ཁྱར་ནས་ཡོང་སྟེ་ཁ་སང་ནང་ནས་འབྱོར་བྱུང་། ཆན་ལ་འབུལ་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞུས། ཡི་དམ་གྱི་དངོས་བྱུང་ཁྱད་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ་ཞལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྒྲགས་ཡི་དམ་དངོས་བྱུང་སྤྱར་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཡང་སྐབས་ཤིག་གྲུ་ཆང་གི་འབུལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་འབྱོར་ནས་འབྱེད་ཆེ་ཅམ་བྱུང་བ་མ་བཞེས་པར་ཤ་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཉིས་ནས་ཁྱི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱལ་ཚུལ་ཡང་གསུངས། བར་ཕྱིན་གྱི་དུས་སུ་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན། དང་པོས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། བྲམས་ཆོས་སྟེ་ལྷ། རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་རྣམས་ཐུགས་འཛིན་གྱིས་སྦྱ་ན་ཆེར་སྟོན་སྐབས་སུ་འང་ཤར་མར་གསུངས་ཐུབ་པ་ཡོད། གཟུང་བ་རྣམས་མཆོན་སྤྱོད་ཡང་ཡང་སྤྱོར་བར་མཛད། དབུ་མའི་སྐབས་ཅ་འཇུག་གི་རྟེན་ཆེན་གཉིས། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཚུང་སྟོང་མཐུན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐུགས་འཛིན་དང་། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་གྱི་ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་ས་བཅད་ཐོག་བསྐྱེལ་ཏེ་འཇུག་པ་དང་སྤྱར་ནས་སྤྱོར་སྤྱོད་གནང་སྐབས་མཆོན་སྤྱད་འགྲོ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་གསུངས།

དགྲུང་གངས་ཉེར་གཉིས་སྐབས་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་ནས་བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་མཛད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མིག་འབྲས་ལྷར་སྤྱང་བར་མ་བཟད་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་གནང་། འདི་ཅམ་ནས་གསར་བུ་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་ཆ་ཁྲིད་པར་མཛད། འཛིན་བྲལ་དེ་བྲུག་དཔེ་ཡག་གསལ་ཡིན་ཞིང་ལྷག་དོན་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་བ་བྲམས་པ་མཐའ་ཡས་རྣམ་གཉིས་གོ་རིགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་དང་པོས་སོགས་ཀྱི་ཚོད་པར་

མཁན་པོ་ཚོད་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པས་གཟིགས་པ་ན་སྤྲུགས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བྱངས་ཏེ་
དུས་ཚོད་དེ་སོང་མ་མཐུན་པ་ལྟ་བུས་ཆོས་རྩ་དུས་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་མི་སྤུང་བ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་
པས། འདྲིན་གྲག་ཞན་རྣམས་ནས་མཁན་པོ་སྤྲུན་གསལ་འདྲིན་གྲག་བཞུགས་འདུག་པས་ཆོས་རྩ་
གྲོལ་གྱི་མ་རེད་ཟེར་བའང་བྱུང་། ཆན་རྣམ་གཉིས་ལ་འདྲིན་གྲག་གཅིག་པ་ཆོས་དགེ་ཆན་ལྟ་བུར་
བརྩི་ཡི་ཡོད་ཅིང་། དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་བཀལ་བཟླ་མཛད་སྐབས་ཐོག་མར་གོ་གི་ཡོད་ཀྱང་
རིགས་པ་སྤྱ་རུ་སོང་བ་ན་ང་ཆོས་གོ་གི་མེད་ཅེས་ལྟ་རམ་ཨང་དང་པོ་བཞེས་ཏེ་རྒྱ་དཔྱད་མཁན་
ཟུར་དུ་ཕེབས་པ་ཏྲ་གདོད་ཆན་ཆོས་འབྱོར་ལགས་ནས་གསུངས། ཆན་རིན་པོ་ཆེ་རིག་ཅལ་ཆེ་
སྐབས་མཁན་པོས་གསུངས་དོན་གྲ་ཆང་འདྲིར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚོད་པ་འཇུགས་སྤུང་ན་སྤྲུལ་པས་
འཛུང་དགུན་ཆོས་སུ་ཕེབས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུར་བཀོལ་དང་པར་བྱིན་དབུ་ཉིད་སྐབས་
བཅས་ལོ་གསུམ་ཕེབས།

པོད་ཆེ་བཅུ་གཅིག་པ་གནས་གཤིས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བའི་དུས་ཡིན་ཡང་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་
གནས་ཆང་གང་ཡང་མེད་པར་རྫོང་འཛིན་ཕྱག་ཏུ་སྤྱི་གཤི་འོག་ཏུ་བཞུགས། ཆོས་གྲར་ཕེབས་སྐབས་
སྤྱི་གཤི་མཐའ་རྫོས་མནན་ནས་འཛོག་པར་མཛད། དེའི་སྐབས་འབྲས་ལེ་ཤིས་སློ་ལྟོ། དབང་
འདུས་རྒྱལ་མཆོག་ དྲེ་རྩོར་སྐྱོར་དཔོན། མི་ཉག་སྐྱོར་དཔོན་སོགས་ལོ་མང་ཆང་མར་སྤྱངས་པའི་
མཁས་པ་རྣམས་དང་བཟོ་སྒྲིང་གནད་བ་ན་གཞུང་དོན་དང་ཚོད་རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་ཐོན་པ་
བྱུང་། ཁོང་རྣམས་ལ་སློ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས་ལོ་མཇུག་མར་ཕེབས་རོགས་ཞུ་མཁན་ཡང་
བྱུང་། ཞལ་ནས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འཆང་ག་བརྒྱབ་ནས་གཏོང་སྐབས་དྲེ་རྩོར་སྐྱོར་དཔོན་གྱིས་
ཟུར་ནས་ཆིག་འགའ་ཤས་གསུང་གི་ཡོད་གཞན་ཆོ་ཕེབས་ཟེན་འབྲལ་སྦྱ་འཁྲིམ་སུ་བཅར་ཏེ་
སྐབས་དོན་དེ་བ་དོགས་གཅོད་ལྟ་བུ་གནད་གི་འདུག་གསུངས། ལོ་གསུམ་པར་ཉིད་ཀྱི་དགེ་སྤྲུག་
རིག་པ་བཟང་བ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་སེར་སྤྲད་གྲ་ཆང་གི་ཡང་སྤྱེད་དུ་བཞུགས། ལོ་གསུམ་གར་
ཐོར་ཆོས་དམ་བཅད་འཛོག་གནད་མཛད། དབུ་པར་གཟིགས་སྤུང་པའི་སྐབས་ཤིག་ན་ཐོས་པའི་
དོན་རྣམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པར་བཞེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཏེ་

གསང་སྟབས་ཀྱིས་མེབས་ཞོར་དུ་བ་ཆབ་ལོ་རྩ་བའི་གདུང་རྟེན་མཛུལ་བ་དང་། རོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདན་ས་རྩ་སྤྱང་མཛུལ་བར་མེབས། དེ་སྐབས་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་གནང་བའི་རྩ་སྤྱང་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་སར་བཞུགས་ཡོད་པ་ནས་གནས་སྐབས་རྩ་སྤྱང་དུ་བཞུགས་དགོས་བ་དང་འཆོལ་སོགས་སྒྲ་བྲང་ནས་འབྲུལ་སྒྲོར་ཞུ་བྱ། ལྷག་དཔེ་ཁར་དུ་ཁྱིད་གནང་ནས་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གང་བཞེད་གཟིགས་ཆོག་པའི་གནང་བ་འབྲུལ་བར་མཛད། མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷང་རིགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁས་དབང་འདི་འདྲ་དཔེན་བར་གཤེགས་ན་གྲུ་ཆར་གི་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་གཞོད་པར་དགོངས་ཏེ་དེ་དོན་གྲུ་ཆར་ལ་ཡི་གེ་སྤུལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་མཁན་ཆེན་དག་དབང་ལུན་ཆོགས་བ་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གཟིགས་སྒྲོང་ཆེ་བས་གཟིམ་རྒྱུད་དུ་ནས་འདོད་བཅར་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མཛུལ་བཅར་སྐབས་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་དེང་སངས་མེ་ར་བྱས་པའི་མཁས་བ་ཆོས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད་གསུངས། མཁན་ཆེན་བ་ཀན་ལྷོ་བཟང་དབང་ལྷག་གི་མཆན་ནས་ངེས་ན་གང་འདྲ་ཞུ་དགོས་སྟུང་པའི་དངངས་སྐྱབས་སྤྱེས། དགོན་བར་མེབས་མ་ཐག་ཏེ་རྟོར་ཁང་ཆོན་ཀན་ལ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་མེབས་འགན་སྒོ་བཟོད་པར་མི་འདུག་ཀན་རྩ་སྤྱང་དུ་བཞུགས་ཡོད་འདུག་པ་ལས་མེད་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་གདན་བྲངས་ཏེ། ལྷང་བཞིན་སྒོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་བྲིད་དང་། ཀན་རང་གི་སྒོབ་གཉེར་ཡང་འཕྲོ་སྒྲོང་གནང་།

འདི་ན་གྲུ་མཛོད་རྟེན་དུ་མེབས་པ་ན་རིགས་ཆེན་ཆོགས་བཞེངས་འཁོར་བའི་སྐབས་དགེ་སྒོས་ནས་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་བ་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་རྣམ་གཉིས་ལ་ཤོ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡིན་པ་ག་འདྲ་གནང་ག་གསུངས་པ་ན་ཀན་རྣམ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྒྲོན་མར་མེབས་དགོས་གསུངས་ཤིང་། མཐར་ཀན་རིན་པོ་ཆེས་ལུ་ནན་མཐར་བསྐྱེལ་གནང་བས་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་ལགས་ནས། འོ་ན་དེ་རིང་ས་དང་པོར་བྱིན་པའི་ཆོག་ལྷ་རམས་ཨང་དང་པོ་བྲིད་རང་བྲིད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས། ཆོས་ཁྲོགས་རྣམ་གཉིས་པན་རྒྱུ་ཆེ་མཛོད་དང་གྲུས་བཀྱར་གནང་བ་འདི་ཅས་ཡང་བསྟན་པའི་མཛུས་རྒྱན་དོ་མཆར་བའི་གནས་སུ་འཁུམས། ཆོགས་བཞེངས་སྤྱི་ཉིད་གྲུབ་

ནས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲར་ཕེབས། སྐྱོར་གཞུང་སྐྱོར་རྒྱ། འདུལ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་གི་སྤྱི་བཤད་དང་།
དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་བརྟག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གནང་བས་འཛིན་གྲར་སྐྱོར་བསྐྱེད་འཕེལ།
འདུལ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་བཞེ་སོགས་རྟགས་བསལ་སྤྱབ་རོགས་བྱེད་པར་དགའ་ལོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་
ཡང་གསུངས། མཆོན་རྟགས་བྱུ་ནས་ལོ་མང་ཕྱིན་རྗེས་དགེ་བསྐྱོས་ཆབ་གནང་བའི་ཉིན་ཞིག་ལྷ་
རམས་འཛིན་གྲར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཁས་བཀའ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་བཞེ་སྤྱི་བཞེ་ཡོད་མེད་ཞལ་
མ་མཉམ་པར་མེད་པའི་རྗེས་སྤྱི་བྱོགས་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་ན། ཆུན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱི་བཞེ་ཡོད་པར་
བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རྗེས་སྤྱི་བྱོགས་བ་དྲག་ག་གཅིག་ནས་དེ་ལ་སྤྱི་བཞེ་འདུག་ན་གསེར་ལྷག་མགོ་ཙམ་
ཞིག་འབུལ་ཆོག་ཅེས་ཞུས། ཅ་བའི་དམ་འཆའ་བ་པོར་ལུང་རིགས་བྲི་མ་མེད་པས་སྤྱི་བཞེ་རོ་
འབྲོད་དེ་ཁས་སྒྲངས་བ་ན་སྤར་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་བྱོགས་བ་དེ་ལ་གསེར་ལྷག་མགོ་ཙམ་ཡང་མི་དགོས་ལྷ་
རམས་འཛིན་གྲར་གསོལ་རྩ་ཞིག་ལུལ་ཅིག་གསུངས། གཞུང་དོན་ལ་དབྱུང་བའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་
ཅལ་ཤུགས་མེད་ཀྱང་། ཉམ་པའི་རི་བོ་འདེགས་པར་ཚུམ་པ་དག་ལ་འདི་ཉིད་འོས་ཤིང་སྤྲོན་པ་
ཉིད་དོ། །དགེ་བཤེས་གཏོང་ཉེར་ཡོད་ཀྱང་གཏོང་སྒོའི་སྤྱི་བདག་འཆོལ་ཐབས་སོགས་གཏན་
ནས་མ་མཛད། ཆུན་དུ་དགེ་བླག་ཆོར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱོང་སྐབས་སུའང་། མི་ལ་རེ་བ་མ་ཆེ་ལྷ་ལ་
གསོལ་བ་ཐོབ་བྱ་བ་རེད། མི་ལ་ངོ་བསྐྱེད་བྱེད་མི་དགོས། དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། མི་ལ་
རྟག་པ་མེད་ཅིང་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་
ཅིང་བཞུགས་པས་དེ་བཞིན་བྱུང་སྤང་སྟེ། ཚོད་རྒྱགས་མ་རེན་ཙམ་དུ་རྩེ་ཉོར་དཀར་མཛེས་ཀྱི་
ཆོང་དཔོན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་གཏོང་སྒོའི་སྤྱི་བདག་ཁྱེ་རྒྱ་ཞུས། ལྷ་རམས་པའི་
ཚོད་རྒྱགས་དམངས་དང་སྤྱི་མཆོངས་སྤྱི་བཞེས་པར་མ་ཟད། མི་ཉག་སྐྱོར་དཔོན་དང་ཆུན་རྣམ་
གཉིས་མཁས་སྤྲོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བཞེན་སྤིང་སྐྱོང་དུ་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དམིགས་བསལ་ཀྱི་
ཚོད་རྒྱགས་བཞེས།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྩི་རྩེ་གདན་གཉིས་བ་ལྷ་བྱ་ལྷ་ལྷན་དག་པའི་ཞིང་དུ་གྲགས་པའི་བྱང་
སྤྱི་བྱོགས་སྤིང་སྐྱོང་བཞུགས་གནས་བཞི་སྤྱི་བཞེ་ཐོག་གའི་པོ་བྱང་དུ་ཚོད་དཔང་སྤིང་སྐྱོང་མཆོག་དང་།

མཆན་ཞབས་པ། སེ་འབྲས་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་གསུངས་རབ་ཀྱི་
དཀའ་བའི་གནད་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཟོ་སྒྲིང་གནང་བ་ན་ཐོག་མའི་ཆར་རྟགས་བསལ་སོགས་
གཅིག་ལས་གཅིག་བཟང་བ་ལྟ་བུར་བྱང་སྤང་ཡང་། གཞུང་དོན་ཐབ་ཏུ་འབྲོ་བ་དང་རིགས་པ་མ་
བར་ཕྱིན་པའི་ཆེ། གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་སྟོབས་པའི་སྤྱི་གཙུག་མཐོ་བ་
ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲམ་ཆར་རྟག་ཏུ་འཛིག་པ་ལ་སློབ་གསལ་བྱུང་བའི་ཆོགས་མང་ཏུ་འདུ་བ། སྤྱི་
ཉམས་ཀྱི་ཐོས་སྟོབས་དལ་བྱར་རྒྱ་ཞིང་། ཅོད་དག་མི་བཟད་པའི་སྤྲ་ཞགས་རིང་པོར་བསྐྱུང་བའི་
ཁྱུ་མཆོག་དེ་ཡང་། གང་གིས་ལེགས་སྟོན་གྱིས་བྱེད་པོས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱིས་སྤྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ལུགས་ཀྱུ་རྣམས་པོ་དབུ་ཆད་ཀྱི་རིགས་པའི་རར་རྩ་ལས་བྱངས་པ་དེས་རང་དབང་ཏུ་བགྱིས་པས་
སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་ཆད་ཞལ་འཆོ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོར་
དཔོན་གྱི་སྤྱིན་བདག་ཀ་ཤོད་པ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་དབང་མེད་ཏུ་འཕྲོག་ཏེ། གན་རིན་པོ་ཆེ་ཅོད་
རྒྱགས་བྱུ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་གནས་གཟིགས་དང་ཐུགས་སྟོན་མཛད་རྗེས་བར་བསྐྱོར་བྱི་
མར་བསྐྱོར་བ་སྟོན་པ་ན། ཀ་ཤོད་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་ལྷན་བྱུ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གན་རིན་པོ་ཆེ་
གཟིམས་རྩུང་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་དགེ་བཤེས་གཏོང་སྟེ་སྤྱིན་བདག་ཁྱུ་ཆོག་པ་ཞུས་པ་ན་
ལམ་སངས་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་བར་སྤྱིན་བདག་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་དེ་དགོས་གསུངས། འདི་
ཡང་དེང་ཏུས་དང་བསྟན་ན་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། །

དེ་ནས་བོད་ཆེ་ ༡༡ པར་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐུ་བསྐྱེད་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་དང་། ཤོང་
གསལ་སྤྱིན་བདག་ནས་གཏོང་སྟོ་ཐབ་རྒྱས་ཞུས། དེ་ཉིད་སྤྱིན་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བལ་མཛད་དེ་
སྤྱབ་པ་ལ་གཤེགས་པའི་ཏུས་ཀྱང་འདི་ནས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་བཟུ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་ཏུ་སྤྲོ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་
པ་བོང་ཁ་པའི་མདུན་བྱ་བལ་ཏུ་ཕེབས་རྒྱུ་འདི་གནང་བ་ཞུ་བར་ཕེབས་རྗེས་སེ་རའི་མདུན་བྱེ་དག་
ཡོད་ས་ནས་གན་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་ལུག་གཅིག་ལ་གན་སྟོ་བཟང་དབང་ལུག་དམ་བཅའ་དང་གཏོང་
སྟོ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གསུངས་ནས་མཛལ་དར་ཞིག་འབྲལ་རྒྱར་བསྐྱུར།
ཞལ་ནས། ཁོང་དགོན་པའི་འཁྲིས་སུ་ཕེབས་ནས་ཤག་ཏུ་མི་འོང་བ་གང་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་སྤྲོ་

མའི་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་སྐྱབ་བ་ལ་རིངས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡིན་འདུག་གསུངས།

དེ་ནས་དགུང་གངས་ ༣༩ པ་པོ་ད་རྒྱལ་ ༡༩༩༩ ལ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་
པའི་ཉམས་ ༡༩ པ་ས་ཡོས་ལོར་དགུང་གསར་དཀྱིས་སྟོན་དཀར་གྱི་འོ་ཆོག་ས་བཞེངས་གནང་།
དེ་ནས་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་བཀའ་རབ་འབྲས་ས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་སྟོན་གསལ་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོད་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་འབྲས་ཉམས་སུ་དམ་བཅའ་འཛོག་གནང་མཛད། དེ་ཡང་ཞོག་པ་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་ནས་
འགྲེལ་དང་། ཉེན་གུང་འབྲས་རྩ་ཆེན་མོར་དབུ་པར་གྱི་སྐབས་ནམས་སུ་སྟོན་གསལ་ཞིང་རིགས་
ལམ་ལ་བྱང་ཚུབ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཟབ་ཅིང་རྩོམ་པའི་ཐལ་འབྱུར་གྱི་སྤེང་བ་མང་དུ་སྟོན་ཀྱང་གསུང་
ལན་རལ་གྱི་ལྷ་བྱས་དུམ་བྱ་བྱས་བྱས་བཅད་པས་བྱང་དེ་བ་ལས་མ་བྱུང་། ཐུགས་ལ་བྱང་བྱང་འདི་
འདྲ་རྟེན་འགྲེལ་ལ་འདར་མི་ལེགས་པར་འདུག །དགོང་མོའི་དམ་བཅའ་ལན་ལྟོད་ལྟོད་བྱེད་དགོས་པ་
བྱུང་། དམ་བཅའ་གྲོལ་ནས་སྟོན་ལམ་ཆོག་ས་སྐབས་ཆོས་འོག་གས་གསེར་གོང་མཆན་ཞབས་རིན་
པོ་ཆེ་ནས་ལན་ཡག་པོ་སྟོན་མོང་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་གསུངས། གན་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཞུས་པས།
གང་ཡིན་གང་ཡིན་རྒྱལ་བ་དཀྱིས་པའི་མཆོད་སྟོན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་ལན་
ཡག་པོ་སྟོན་རོགས་གནང་ཞེས་བསྐྱེད་མ་གནང་། དགོང་མོ་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ གཞུང་
ལུགས་རབ་འབྲས་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ནམས་ཀྱིས་ཉམས་བསལ་འཕངས་པ་ལའང་གསུང་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་གནང་བ་ན། མཁས་པ་
འགའ་ཞིག་ཐུགས་འཆབ་སྟེ་སྟོན་དུ་གོ་བསྐྱིགས་བྱས་པའི་ཉམས་བསལ་མི་དྲན་བ་དང་། ཆ་ལ་གི་
གྲུ་འབྱར་བས་བཞད་གང་ཐིང་དེ་བ་ཡང་བྱུང་། སྤྱི་ལྷ་མེར་སྐྱེའི་ནམ་ཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་གི་
མགོ་འཁྲིགས་རེ་ཅམ་བྱུང་བའང་གཞུང་ལེན་མཁན་པོས་དེ་གར་ཆར་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་
ཡོད། གན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་བཅའ་བཞག་སྟོར་མེར་ལྟོ་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཉན་ནས་གན་
སྟོན་བཟང་དབང་ལྷུག་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ལྷ་བྱེའི་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་གཞན་མཐོང་མ་སྟོང་། ལན་
ཁམས་རྒྱངས་པོ་ཉམས་ལན་འདོད་ལན་གསུག །གསར་བུ་བ་གཅིག་གིས་བཏང་ན་འདྲ་འདོད་

ལགས་ཞེས་ཞེས་དང་འབྲེལ་ནས་གནང་གི་འདུག །ཐུ་བ་ཆུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུན་ཆོ་བཟང་དབང་
ལྷན་གྱི་ཐུགས་ལ་གཞུང་ཐམས་ཅད་པར་བཏབ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་གསུང་གི་འདུག་ཅེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བཞག་ཐུབ་པ་ན་གཞུང་གི་རེས་ཆ། དོན་གྱི་གོ་བ། རིགས་པའི་འཛིན་
མཆམས་སོགས་གང་ཅིར་འགྲན་ཆེན་དང་བྲལ་བ་བྱུང་བས་ཞལ་བཏང་སྐྱོར་དཔོན་ནས་ཀྱང་། ཆུན་
ང་རང་གཉིས་ཆུན་སྟོན་མ་རེད་ཅེས་སོགས་ཞུས་ཏེ་ཚོད་མེད་ཀྱི་ཨང་གི་དང་པོའི་དང་པོ་བཞེས།
དམ་བཅར་བཞུགས་ཉིན་ན་གཟབ་འཕྱོར་གནང་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཀྱུན་ནས་ན་བཟར་དྲངས་
འདོད་མེད་གཤིས་འདི་ཉིན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད་གསེར་ཀོང་རིན་པོ་ཆེས་དབྱ་ཞུ་གསར་བ་ཞིག་
བསྐྱམས་འདུག་པ་བཞེས་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་ཆས་དེ་ག་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་མི་རིང་པོར་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་བཀའ་སྟོལ་ཉམས་
བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་དཔལ་ལྷན་སྣང་རྒྱུད་ཐུ་ཆང་དུ་བཞུགས་འདིར་སྟོན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་འབྲེལ་པ་བཞི་སྤྲུལ་གསང་སྤྲུལ་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་
དགོངས་དོན་རྩ་བ་བཞིན་འབྲེད་པའི་སྤྱད་བཅོན་མང་དུ་བྱུང་བ་མཛད་དེ་དགྲང་གངས་ ༥༠
ལོར་སྤྲུལ་གྱི་ཚོད་རྒྱགས་ཨང་དང་པོ་བཞེས་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྐྱོར་དཔོན་དང་། བྱིད་དཔོན་བཅས་
མཛད། གཞན་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་ཡགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡ་སྤྲུལ་མགོན་སྤྱི་འཕྲེང་བཅུ་
གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བྲལ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མ་པོང་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པོ་
དཔལ་བཟང་པོ། ལྷ་བཙུན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ། བྲལ་བདག་བཀའ་
འགྲུང་བ་བྲག་རི་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ། ཡོངས་འཛིན་དགའ་ཁྱི་སྤྱིང་སྤྱལ་རྟོ་རྩེ་
འཆང་དཔལ་བཟང་པོ། ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་རྟོ་རྩེ་འཆང་དཔལ་བཟང་པོ། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་
བྱེ་བས་མཛོན་པར་མཐོན་ཡང་། དམན་ལ་གཅིག་ཏུ་དབྱེས་པའི་མཛད་པ་ཅན། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་
པ་རྣམས་ལ་འདི་བྱིའི་དོན་གཉིས་འབད་མེད་དུ་འཛོ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
འོར་བུ་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་དགའ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་
པོ་ལ་སོགས་པའི་མདུན་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་བྱིད། དམར་བྱིད་སོགས་བྱིད་

གྱི་རིགས། བདེ་གསང་འདིགས་དུས་སོགས་གྱི་དབང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་དབང་ལུང་ཁྱིད་མན་
དག་མཐའ་དག་གསན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་བཞེངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་རྩེ་ཁྱི་བྱང་རྩེ་རྩེ་འཆང་ནས་བསྐྱལ་བའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་སུ། འཇམ་
དཔལ་རྩེ་རྩེའི་ལུང་གི་ཅེ་བརྒྱ་བས། །པས་ཆོལ་ལོག་སྤྱིའི་བྲག་རི་འདིག་པའི་མཐུ། །རང་སྤྱིད་དག་
ལྷན་སྦྲེད་བའི་དཔལ་འཇགས་སུ། །འདིན་བྱེད་བསྟན་པའི་གཉེན་ཞེས་དོན་གནས་གྱི་བསྐྱགས་བརྩོད་
མཛད་ཅིང་། ལྷ་མ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱགས་བརྩོད་རིམ་མཛད་པ་སོགས་ནི་མངས་པས་
འདིགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །

རིམ་རྒྱུད་མེས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་མོས་ལོ་ཅན་མ་ཡིན་པར་མོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་བས་ཞི་
དུལ་དང་ལྷན་བ། ཆོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་རྣམས་བསྐྱམས་ཏེ་འདོད་རྒྱུང་
ཆོག་ཤེས་ལ་གནས་པའི་དང་ནས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་། རྒྱ་ལ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱང་འབྲལ་འབྲལ་དུ་བཞགས་སྒོམ་ལ་འབད་བར་མཛད། ལྷག་པར་གསོ་སྦྱོང་སྐབས་
བཞགས་སྒོམ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་མ་ཆག་པར་འགྲོད་གོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་བྱུག་ལེན་ལ་འདེབས་པར་མཛད། སྒོམ་གཉེར་བརྒྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་གསུང་ཆོས་
མང་པོ་ཞུ་བ་ཐུགས་མཉེས་པོ་རང་གནད་གི་མེད་ཀྱང་མཆོམས་མཆོམས་སུ་དབང་ཆེན་ཞུ་
དགོས། དམ་སྒོམ་གསོ་བ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་ལ་གཅེས་
སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནད།

རྒྱུན་གཏན་བཞུགས་ཚུལ་ཡང་། དགྲུང་གྲངས་ ༩༧ སྐབས་ཁོ་མོས་ཞབས་བད་བསྟེན་པའི་
སྐལ་བཟང་ཐོབ་ཅིང་། དེ་སྐབས་མཁས་བརྟན་བཟང་གསུམ་གྱི་མཆོན་སྟེན་ཆེ་བ། ལྷ་མ་མང་པོའི་
ཡོངས་འདྲིན་གནད་བ། ལྷ་ཆང་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སྒོམ་བྱུར་བ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ཆེ་ཉམས་དང་རྒྱས་
སྒོམ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་ཉེ་རྩོད་ཁམས་ཆོན་གྱི་ཐོག་ཁར་འག་རྒྱུང་མདོ་སྤྱུག་གཉིས་ཡོད་
པ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས། ཐུག་ཏུ་ཆག་སྐམ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སྐམ་ཆག་ཤེལ་སྒོ་སྤྱོད་པའི་ནང་རྩེ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། རིམ་བཞུན་སྒོམ་མའི་སྐབས་རྟེན་གཉིས། སྟེང་དུ་བྱུག་དཔེ་མི་ཅུང་ཅན་ཞིག་དང་འོག་

ཏུ་ས་གདན་དང་གདན་ཁྱི་གང་ཡང་མེད་པར་བཞུགས་འཕོལ་ཆ་གཅིག་ཞལ་གདན་དམར་རྒྱང་གཅིག་། མདུན་ཏུ་གསོལ་ལྷོག་རྒྱང་རྒྱང་གཅིག་། མདོར་གཟེམ་མལ་རྒྱང་གདན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཏུ་བྱམ་གདན་སེར་པོ་ཆལ་ཆད་གཅིག་དང་གཟེམ་བྱུག་རྒྱུད་ཅན་པ། གསོལ་ཐབས་སྐོར་གནས་སྐབས་བེད་ཆོད་ཅན་ལས་དམར་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཉིར་སྤྱད་སོགས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་ཅན་དང་མེས་ས་བཞུགས་གང་གི་ཆེ་ཡང་བྱ་བཅུན་དཀྱུས་མ་དང་མཆུངས་པར་མཁས་ཉམས་ཆེ་ཉམས་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པས་སུ་ཡིན་ཏུ་འགྲོགས་བདེ་བ་ཡོད། ཞལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་འཛོག་བྱ་མི་ཏུང་། འཆི་བའི་ཆེ་བྱ་རྩོམ་གནས་འཕྱར་བ་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། གསང་སྟགས་ཀྱི་ཉིར་སྤྱད་ཀྱང་ཆག་སྐྱམ་ཏུ་རྩོམ་དང་ནང་མཆོད་ཅན་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མདོན་མཆོད་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་གསང་ཞིང་སྐྱས་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་རྩོམ་པ་ལྟར་གདམས་བའི་རྣམས་ཐར་གཙང་མ་བདག་གིར་བཞེས། བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ཉམས་ཐག་བ་སྟུག་བསྟུག་གིས་མནར་བ་གཟེགས་པའམ་གསན་བ་ན་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་ནས་སྤྱན་ཆབ་འབྲེན་པར་མཛད་པས་དཔོག་པར་ཁུས་ལ།

དེ་ཡང་ཆུན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་སྒོམ་མཛད་དེ་རྒྱུད་སྤྱད་ཨེ་ཡམ་ཏུ་ཆོགས་བའི་སྐབས་ཤིག་ན་གསང་བུ་པ་དག་དབང་ལེགས་བཤད་སོགས་འགའ་ཞིག་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་རྒྱ་མར་ཏྲ་ལུག་གཞུ་སར་ལྟ་བར་བྱིན་ནས་རྒྱུར་ཡོང་བ་དང་། དགེ་སྒོམ་ནས་ག་བར་བྱིན་པ་གསུང་བ་ན་ཞེད་སྤང་ཆད་མེད་སྐྱེས་ཀྱང་ལན་བྱང་པོར་གསོལ་བས། ཅི་འདྲ་ཅི་བྱེད་འདུག་གསུངས་པར་ལུས་གཅེར་བུར་བཏོན་ཏེ་སྤང་ལུག་གཞུ་གི་འདུག་ཞུས་པས། སྤྱན་ཆབ་ཆར་རྒྱན་བཞིན་བསིལ་ཏེ་ཁོང་པ་ཆོར་ཡང་བཀའ་བཀྲོན་པ་སོགས་མ་བྱུང་། དགེ་བཤེས་དེ་ཏྲ་ཙང་གི་བྱུགས་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བྲིས་ཡང་ཡང་བསྟགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དཔེ་ཁྲིད་སྐབས་སུ་སྟེགས་རྒྱང་པན་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་འཆད་སྐབས་དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་ལོག་པ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེད་གསུངས་ནས་བཅེ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དར་དགོན་དགེ་བཤེས་སེར་བྲེས་དགེ་བྱུར་ཆེ་

བཟ་ལགས་ནས་ཀྱང་སྒོ་བཟང་དབང་ཕྱག་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རེད། ཡར་ཡར་ཕྱིན་རིམ་
བཞིན་ཕྱགས་རྒྱུད་བཟང་དུ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་ཁོང་ལྟ་བུ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་སོགས་གསུངས།
བཀའ་སྒོ་བ་དང་གསུང་མོལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གནང་རུང་མཐར་ལུས་ཞི་དུལ་དང་སེམས་བཟང་པོ་
དགོས་པའི་སྙེང་དུ་ཀོར་རེ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད། མདོར་ན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། མང་དུ་སྒོས་བ་རྒྱ་
ཆེར་བཅའ་བས་མཁས། །སྐོས་དོན་ཇི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་བཅུན། །ཀྱུན་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་
དོན་དུ་བསྐྱོ་བས་བཟང། །སྒོ་བཟང་རྒྱས་པའི་བསྟན་བ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་
སློལ་འཛིན་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་བསྟུ་མཛད་བ་ལྟར་འདི་ཉིད་ལ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ།།

བསྟན་བ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ཡང་། དགྲུང་གངས་ཉིར་གཉིས་ཡན་མན་ནས་དགྲུང་གངས་
མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་དཔེ་ཁྲིད་ཁོ་ན་མཛད་
པའི་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བྱག་སྒོ་ཁ་མཐོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་
དཔེ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས། གཞན་ཡང་དགྲུང་གངས་ཞེ་གཅིག་ཐོག་སྤྲད་རྒྱུད་
གྲ་ཆང་གི་དགེ་སྒོས། ཞེ་གཉིས་ལ་མེར་བྱེས་གྲ་ཆང་གི་དབྱར་ཁའི་དགེ་སྒོས་བཞེངས། གྲ་ཆང་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་བྱང་ཚུབ་ལས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ངོ་པོ་
དབྱེར་མེད་བར་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་བ་ལྟར་དེ་དང་མཐུན་པའི་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཉམས་བ་
སོར་རྒྱུད་འབྱུང་ཐབས། ཆོགས་ཆོས་སློབ་གཉེར་ལ་བསྐྱུལ་སློང་གནང་རྒྱ་སོགས་བསྟན་པའི་
མིག་རྒྱུན་དགེ་སྒོས་ཀྱི་མིང་དོན་མཐུན་པར་མཛད། དགྲུང་གངས་ཞེ་དུག་ཕེབས་སྐབས་མི་ཐང་
ཤོག་དུག་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་སྒོར་དུག་དཔེ་ཆོགས་བཅད་མ་ཞིག་
བརྩམས་ནས་སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་སློལ་ལྟར་གདན་ས་ཆེན་པོའི་མཁས་བ་རྣམས་ལ་འཐད་མིན་
བརྟག་རྒྱུར་འབྲེམས་གནང་མཛད་བ་ན། མཁས་བ་གཞན་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ཆེན་མོའི་ངང་དུ་ཡུར་
ཏེ་ལན་གྱི་སྒྲོས་པའི་སྐབས་མ་བྱུང་། ཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དག་ཐེར་དང་། ཚུམ་བ་
པོའི་བཞེད་བ་སྒོར་བྱིར་སྒྲོན་སེལ་གྱི་མཆན་འགོད་མཛད་དེ་ཕུལ་བས་མཆོག་ཏུ་དབྱེས་ཏེ་འབྲིན་
འཇུག་དགོས་པ་རྣམས་གནང་ནས་ཕྱིས་ལྷགས་ལུང་གནང་སྐབས་སྔོན་དུ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།

སེ་རའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྐོ་བཟང་དབང་ཕྱག་གི་གསུང་ལྟར་འདི་འབྲར་བཅོས་
ཚུལ་གསུངས་བ་ཁོ་ལོ་ཀྱང་ཐོས། ཞེ་བདུན་ལ་ཐེབས་བ་ན་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ་སེ་རར་ཆོས་བཞུགས་བཀའ་འདི་བསྐྱུངས་སྐབས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་མཛད་སྐོ་
ལེགས་བྱུང་གི་དབྱེས་སྟོན་དཀར་ཁྲིའི་ཆོགས་བཞེངས་གནང་། འདི་ལོར་བྲུ་ཆང་གི་ཁོངས་ནས་
འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་ཐེབས་མཁན་ཞན་ཅམ་བྱུང་སྐབས་ཀླན་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་སྤྲུག་མཁན་པོ་
ལས་ཐོག་སྟབ་བསྟན་བསམ་གཏན་མཆོག་ནས་འཕྲོ་ཕྱོན་དང་། ཞབས་སྤྱི་བཏང་ཏེ་གདན་ཞུས་
ལྟར་ཉགས་རིག་ནས་ལེའུ་བཞི་བ་བར་ཉིན་རེར་དཔེ་བྲིད་ཐེངས་བཞི་ལྔ་གནང་བའི་བཀའ་
འདི་གིས་ཉིན་ཆོས་དང་ཐོར་ཆོས་སོགས་ལ་ཅོད་བ་དང་། དམ་བཅའ་སྟོན་ལས་ལྷག་བ་བྱུང་། འདི་
སྐབས་སྐྱ་མ་དབུ་མཛད་བསྐྱོ་བའི་སྐབས་ཁེལ་བའི་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུགས་འདོད་ཡོད་མེད་བཀའ་
འདི་ཞུས་བ་ན། ལོ་རྒྱུད་དུས་ཡིན་ན་ལས་སྟེ་འབྲུ་ཡང་བྱེད་འདོད་ཡོད་དེ་ནི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལས་
རིམ་གཉིས་ལ་གང་སྟབ་ཅི་སྟབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟུམ་བ་ལས་གཞན་འདོད་བ་གང་ཡང་མེད་
གསུངས།

ཞེ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན་རེད་ཅག་ལ་ཆོས་སྤྱིངས་གོང་དུ་སྐབས་འཕྲོ་
གསོག་གི་ཡིན་གསུངས། དོན་དུ་སྐྱ་མཆོམས་བཅད་དེ་སྐྱ་བ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པར་བཞེད་
ནས་ཡ་སྐབས་ཐེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་དེ་དོན་གནང་བ་གསོལ་བས་སྐྱབ་བ་ལས་དཔེ་བྲིད་མཛད་བ་
བསྟན་བ་སྤྱི་ལ་པན་ཆེ་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་གནང་བ་མ་བསྐལ་བས་སྤར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་དཔེ་
བྲིད་ལ་བཅོན་པར་མཛད། འདི་ལོར་སྐྱ་ཆ་ཉི་མ་ཆེ་རིང་བཙུན་རྒྱུད་ཞིག་ཞབས་ཞུར་འབྱོར།
གཟིམ་འག་ཏུ་ཞབས་སྤྱི་ཐོག་མ་ཡིན། ཞེ་དགུར་ཐེབས་སྐབས་ཐོད་གཞུང་ནས་དགེ་བཤེས་
མཁས་བ་གཅིག་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་གསུངས་ནས་དགེ་བཤེས་འག་གས་ཆོགས་
འདུར་བསྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཟད་སྤྲུགས་སུན་བྱུང་། འཁྱུངས་ཡུལ་ནས་སྤྱི་མཆེད་དཀར་
མཛེས་དགོན་གི་སྤྱི་སོ་ཆེ་རིང་དབང་ཕྱག་ལྷ་སར་འབྱོར་བྱུང་བས་ཀྱང་ཐེབས་སྐབས་ཞུས་ཡོད་
ཆོད། གཙོ་ཆེར་སྤྲོད་སྤྲུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་མཁའི་ཏེ་འཁྱུངས་ཡུལ་དུ་ཐེབས་སྤྱི་

དགོངས་པ་བཏང། རྒྱུད་པ་ནས་འཕེན་རྒྱ་སོགས་སྟ་གོན་ནམས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་མཛད། འདི་
ལོ་དགུན་ཁར་རྒྱུད་སྤང་དུ་དམ་བཅའི་སྐབས་ཉགས་བསལ་བ་ལྟ་ཤིས་གང་ཞིག་མ་གཏོང་གནང་
མཛད་པས་འགའ་ཤས་ནས་བཟ་ཤིས་བཛོད་གནང་སོང་རྒྱུད་པ་ནས་འཕེན་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད་ཟེར་
མཁན་ཡང་བྱུང།

དགུང་གངས་ལྗ་བཅུར་ཕེབས་པ་ལྷགས་སྟག་ལོའི་སྟོན་ལམ་སྐབས་སུ་ཉགས་བསལ་
ཆོག་བཟང་ཤ་སྟག་གནང་བས་གང་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་བྱུང། བཅོམ་པའི་རྒྱལ་ཅམ་ལ་ཁོ་མོར་དང་ལོ་
ཆེན་པོ་ལྗ་བཅུར་སྐྱེབས་ཟེན་པ་རེད། ལྷ་མ་མང་པོའི་མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་ཁས་
ལེན་མང་པོ་ཞུས་ཡོད་དེ་དག་མ་བསྐྱབ་ན་དམ་ཆོག་དང་འགའ་རྒྱུ་རེད། དེ་དག་བསྐྱབ་ཆེད་པ་
ཡུལ་དུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་གཞན་ལ་མ་ལབ་གསུངས། གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོར་ཏེ་དགེ་སྤྱུག་ནམས་
ཀྱིས་བྲ་ས་རང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་གོང་ལྟར་གསུངས་ནས་མ་གསལ།
ལ་སྐབས་མེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་བཞུགས་འདེབས་གནང་རོགས་ཞུས་པ་ན། ཆུན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
རེད་ཁོ་རང་གི་དགོངས་པ་ལ་ངས་དགག་བྱ་ཞུ་བྱས་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་པས་བྱ་ཐབས་བྲལ། སྟོན་
ལམ་གྲོལ་མེས་ཏེ་ཏོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྐབས་མེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མདུན་ནས་གསང་
བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་དབང་ཆེན་ཞུ་བར་ལྟ་སར་ཕེབས། ཁོང་དང་ཐུགས་སྦྱང་ཤིན་ཏུ་ཐབས་ས་
ཁོང་ལྟ་སའི་ལྟོ་སྤྱོད་ཀྱི་མོང་བདེ་མཐར་ཅིག་པ་ཞིག་གི་འཁྲིས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སར་ཆུན་རྡོ་རྗེ་
བཟ་ཤིས་བྲལ་སྤྱིར་ཁྲིད་ནས་མཛལ་འཕྲད་གནང། གསུང་མོལ་མང་དུ་གནང། སྐྱོར་དཔོན་རིན་
པོ་ཆེ་ནས་ང་ཆོའི་ལུང་པ་སྐྱོ་པོ་ལས་འབྲས་དང་ལྷང་དོར་ལ་མྱོངས་པའི་སྐྱག་རུམ་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་ཆུན་
རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐྱབ་པ་གཅིག་བྲལ་ཡིན་པར་བཤད་སྐྱབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་མཆོས་ཀྱི་སྟོན་
མེ་སྟོར་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་མཛད། དེ་མེས་དགོན་པ་ནས་ལྟ་སར་དཀར་མཛེས་མཆོན་ཉིད་ལྟ་
ཆང་གི་ཁང་བར་ཕེབས་བཞུགས་མཛད། དེ་ནས་ཆུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁང་དམར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་
འཁོར། མེར་བྱེས་མཁན་པོ། མེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཆེབས་རག་མཛོར་བསྐྱས་བཅས་སྐྱ་
འབྲུམ་ཐང་དུ་བྲལ་ཆང། ཁམས་ཆོན། དགེ་སྤྱུག་སྤྱི་བཅས་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་ཐབས་བསུའི་སར་

ཐེབས། གསོལ་ང་བཞེས་འབྲས་བཏེགས། མཇལ་ཁ་བཅས་བྱུང་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེ་
རུང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་པར་ཅམ་བར་ཐེབས་སྐྱེལ་ཞུས། ཁང་དམར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་ཐེབས་
གནང་། དགེ་སྤྲུག་བྱིངས་རྣམས་དབུ་ཀྱར་དུ་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་འདུས་པ་ན་དེར་ཡོད་ཀྱི་
དགེ་སྤྲུག་ཀླན་པ་ལྷ་རམས་པ་མཐུ་སྟོབས་ལགས་ནས་སྤྱན་ཆབ་འབྲེན་བཞིན་པར་དུ་དག་གིས་
ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་ལམ་དུ་སྐྱེལ་ཉལ་མེད་པར་པ་ཡུལ་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་
འབྲུབ་པ་དང་། ར་རང་ཆོས་ཀྱང་ཆོགས་ཆོས་སྟོབ་གཉེར་ཀླན་བཞུགས་པའི་སྐབས་བཞིན་བྱེད་
དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱངས། དེ་ནས་ལམ་བར་གྱི་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་སྟོང་བཞིན་པར་
འཁྱུངས་ཡུལ་དུ་ཐེབས་བསུ་ཟབ་རྒྱས་དང་བཅས་ཏེ་ཐེབས། དེར་པོ་བཞི་ལྷག་ཅམ་བཞུགས་རིང་
སྐབ་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་གནང་ཐོག་བར་བར་དུ་དད་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་ལམ་
དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། སྟོན་འདུག་ཆེན་
མོ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད། ལྷ་མ་མཆོད་པ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད། གསང་
བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ཆེ། མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། རྗེ་ཆེ་འཛིན་མའི་
ཆེ་དབང་དཔེ་ཆ་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་རྒྱ་སོགས་གང་ལ་གང་འདོད་བཞིན་སྦྱལ། ལྷག་པར་
སྟོམ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱའི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་ནན་ཐོག་སྟོམ་པ་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྐྱངས་པའི་
ཉེས་དཔེ་གས། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་གསུངས་པས་སྤར་དགོན་དེར་
གསོ་སྦྱོང་ལ་ཐེབས་མཁན་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་སྤྱར་ལ་དོ་སྦྱར་དེ་ཅམ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་གསོ་སྦྱོང་
ལ་ཆག་མེད་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་སྤྱར་མེད་ན་དོ་རྟོངས་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོལ་ཆགས་ཏེ་འདུལ་
བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཇུག་པའི་བཀའ་རྒྱུན་བསམ་བཞིན་ལས་འདས། ལགོང་ས་
ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགོན་དེར་ཆིབས་སྤྱར་གནང་སྐབས་དགེ་སྟོང་རྣམ་སྤྱར་གྱི་ན་པ་
ལ་སྤྲུག་གི་འཕྲེང་བསྟར་ནས་བསུ་བ་ཞུས་པས་ཐུགས་དབྱེས་ཏེ་བསྤྲུགས་བཞིན་ཀྱང་གནང་།
རོང་ཆ་རི་སྟོན་སོགས་སུ་ཐེབས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དཀར་མཛེས་སྤྲུགས་པ་གྲ་ཆད་གི་
མཁན་པོའི་མཇུག་ཁྱུང་པོ་གཅིག་བཞེས།

དེ་ནས་དགྲུང་གྲངས་ང་བཞི་བ་ཤིང་རྟ་ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མེར་གྲུས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཆོད་གི་མཁན་པོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་བསྐོ་བཞག་བསྐུལ་བའི་བཀའ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་ལེབས། དགོན་དེར་གདན་ས་ཁག་ནས་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བཤེས་བཅུ་གྲག་གཉིས་ལས་བཀལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁུལ་དེའི་མི་རྒྱུས་རོ་གྲོང་བས་གཞན་རྒྱུས་གྱིས་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་སྐབས་གྲ་ཤར་ལག་ལེན་ནས། ང་ཆོར་དགེ་བཤེས་ཐན་ཐོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྡེ་བ་གཞུང་ནས་འཕྲོག་ཅིས་བྱེད་པ་རེད་གཏོང་གི་མིན་ཟེར་བ་དང་། ལས་སྡེ་རྒྱུས་གྱིས་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་རོགས་གནང་མཁན་པོ་དགོངས་ཁྱའི་སྣམ་ཁྱུང་ཆོས་འབྲུལ་གྱི་ཡིན་ཁུས་པ་དང་། ཀན་རང་ནས་ལས་སྡེ་གནང་རྒྱ་ཐུགས་འདོད་མེད་པས་ཇི་འདྲ་བྱེད་སྣམ་དུ་དགོངས་པ་ན། སྤར་གྱི་རྩ་བའི་དགེ་ཀན་དགེ་བཤེས་དོ་རྩེ་གནས་སྐྱབས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་བར་སྤྱི་པོར་ཐངས་ནས་སྐུ་ན་ལ་མོ་འདི་འདྲའི་སྐབས་ནས་ཆོས་སྲིད་གྱི་མཛད་འཁུར་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བཞེས་གྱི་ཡོད་ན་བཀའ་བཅག་བྱས་ཐོབ་བས་ཀན་ནས་མཁན་པོ་གནང་སྟེ་ཆོས་སྲིད་གྱི་ཞབས་འདེགས་གང་ཡོད་སྐྱབ་དགོས་གསུངས་པ་དང་། ཁུལ་དེའི་བསྣན་འགྲོའི་དོན་ཡང་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་ཐེན་པས་ཡར་ལེབས་རྒྱར་ཐུགས་གཏན་ཁེལ། དེ་ནས་ཁང་དམར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལམ་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་གྱིས་གོར་ཐང་དུ་ཐུགས་སྦྲོར་གདན་ཁུས་ལྟར་ཉིན་བདུན་རིང་སྐུ་ཁམས་བསངས་པར་མཛད། གཞན་སྤྱི་སྡེར་མང་པོས་གསོལ་སྟོན་བཤམས། གྲ་བ་གཅིག་གིས་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་དམར་པོ་ཞིག་ཐུལ་བ་དབང་གི་མདོག་དང་མཐུན་པས་བཞེས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་སྐབས་ཉམས་སྤང་དེ་ཅམ་མ་བྱུང་ཡང་ཡི་དམ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་དགྱེས་པའི་བཤམ་མཆོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ནས་སྣམ། ལྟ་སར་ལེབས་ནས་ཉམས་ཞིབ་མཁན་གྱིས་བརྟག་པ་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དཀར་ཡོལ་ཞིག་ཡིན་འདུག། དེ་ནས་ལེབས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཆབ་མདོར་ལེབས། དེར་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་ལགས་ནས་མདོ་སྤྲུགས་འཛིན་གྲ་བཅུ་གསུམ་མེར་གྲུས་གྲ་ཆོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཕྲུགས་གཉེར་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་གྱི་འཛིན་གྲ་འཕྲུགས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་འདི་སྐབས་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐུགས་གྱི་འཛིན་གྲའི་སྐར་

འཛིན་ནས་དབུ་འབྱེད་མཛད་དེ། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དབུ་ནས་བཅི་བཞག་ལན་གསུམ་གཏོང་བ་བཅས་གནང་། དེ་ནས་ཆབ་མདོ་མཚན་ཉིད་བྲུ་ཚང་ནས་ལྷ་ས་བར་ཆེབས་ཐོག་གདན་ཁྱེ་ཆོག་པ་ཞུས་ཀྱང་སྤྱི་འཁོར་ཐོག་ཕེབས་ནས་སྤྲུ་མོག་ཏུ་ཡགོང་ས་ཡསྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མདུན་མཁན་པོ་གསར་མཛུལ་ཞུས། ཡསྤྱབས་ཇེ་ཁྱི་བྱང་དོ་ཇེ་འཁང་མཆོག་ནས། ཡ་ཁན་ཆོ་བཟང་དབང་ཕྱུག་ཁྱེད་རང་ད་པ་ཡུལ་ལ་སྤྱིད་པོ་གནང་ནས་བཞུགས་དང་ཞེས་དང་། མར་ཕེབས་དུས་བྲུ་སའི་དགེ་སྤྲུག་ཆོ་དུ་ཤད་ཆག་དེ་བ་བཟོས། ད་ཡང་པ་ཡུལ་དུ་དུ་ཤད་ཆག་དེ་བ་བཟོས་ཡོད་རེད་སོགས་ནང་ཉམས་ཀྱིས་གསུང་སྐྱོང་འཕེལ། དེ་ནས་རིམ་ཕེབས་ཀྱིས་བོད་ཆེ་ ༥ བདུན་པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉར་བརྒྱད་ཉིན་ལྷ་སར་འཕྱོར་ཏེ་དབང་འདུས་ཁང་གསར་དུ་བཞུགས། བོད་ཆེ་ ༩ བརྒྱད་པའི་ཆེས་ ༣ ཉིན་བྲུ་ཚང་དང་ཁམས་ཆེན་གྱིས་ཐབ་བསུ་བཅས་སེ་རར་ཕེབས། དགེ་སྤྲུག་མཁན་བྱུང་དང་ཆུ་སྤྱུལ་ནམས་ཆེབས་ཞབས་སུ་བཅད། ཐོག་མར་ཏེ་རྟོར་ཁམས་ཆེན་གྱི་ཆོ་མས་ནང་དུ་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྤོ་གནང་སར་བྲུ་ཚང་ཁམས་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་མཆུལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་ཞུས། གཞན་ཡང་དགེ་སྤྲུག། སྤྲུགས་དགེ་ཁག། ལྷ་སྤྲོད་དཀར་མཛེས་དང་དར་རྒྱས་ལུལ་གྱི་ཆོང་རིགས་ནམས་ཀྱང་མཛུལ་ཁང་བཅད། འདི་དུས་སེ་རའི་ཆབ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱབས་སུ་ཁེལ་ཞིང་། ཁང་ཆོན་གྱི་བཟེས་པ་ནམས་ཀྱང་ཉིན་བདུན་ཅམ་གྱི་རིང་སྤིང་ཁང་ཆབ་ཞུགས་སྤྲུགས་སྤོ་གཏོང་སྟོལ་ཡོད་པ་དེར་ཡང་གདན་འདྲེན་ཞུས། ནམ་ཀུན་ཁང་ཆོན་གྱི་ལས་དོན་སྟོར་ལ་གྲོས་བསྐྱར་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལོ་ཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་པའི་དགེས་སྟོན་ལྷ་བྱུར་ལས་དོན་གཞན་བཞགས་ཏེ་སྤོ་ཞིང་བག་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོད་བཞུགས་མཛད།

དེ་ནས་བོད་རྒྱལ་ ༡༠༩༡ ལྷ་ལོ་ ༡༩༥༤ རབ་རྒྱལ་གིང་རྟ་རྒྱ་བ་ ༩ བརྒྱད་པའི་ཆེས་ ༡༠ གཟམ་སྐར་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཉིན་སེར་བྲེས་བྲུ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་བྲེས་སྤང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་མང་ཇའི་ཆོགས་དབུས་སུ་ཁམས་ཆེན་དགེ་བཞན་ནམས་ཀྱིས་སྟོས་སྟེ་དང་། བོད་གསལ་སྤྲུགས་དགེ་ཁག་ནས་མཐའ་བསྟེན་དང་བཅས་གདན་དངས་ཏེ་ཡབ་ཇེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་ཀུན་མཁུན་ཆོ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེཌེ་བ་ཆེན་པོའི་མི་

འདིགས་གདོང་ལྟ་ས་བཏེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་
མངའ་གསོལ། དེར་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་གསོལ་ང་བཞེས་འབྲས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུག་
བསྐྱེད་མཇུག་དར་བཅས་གནང་། གཞན་ཡང་གྲུ་ཆོང་ཆོག་ས་ཆེན་ཁང་ཆོན་སོགས་ཀྱིས་མཆུལ་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་རྟེན་འདིགས་འབྲུལ་ཞུས། ཆོག་ས་དབུས་སུ་ལྷགས་བསྐྱོད་དང་། ཆོག་ས་པར་བཀ་
ཤིས་པའི་རྩལ་ཁ་བཏགས་དཀར་གཙང་རེ་བཅས་འབྲུལ་གནང་མཛད། དེ་ནས་གྲུ་ཆོང་ཡང་སྟེང་
ཆེ་བྱང་གཞིམ་ཆུང་དུ་གདན་འདེན་ཞུས། གྲུང་ཆོག་ཆོས་རྩའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས། ཤེས་
རབ་སྟེང་པོ་ཆར་གསུམ་བརྒྱུག་པ་དགུ་བརྒྱུག་ཆོག་ས་བཅད་བཅས་གྲུབ་མཆམས་དབུ་མཛད་
ནས་མཆུལ་དབུ་བསྐྱལ་གནང་། གྲུ་ཆོང་ནས་མཇུག་དར་རྟེན་གསུམ་སྤུལ་རྩེས་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་དབུ་བསྐྱལ་གནང་སྟེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆོད་བརྗོད་བར་གངས་ཅན་གྱིང་རྟ་བུའགས་ནས་
ལན་གསུམ་གསུངས། དེ་སྐབས་དབུ་ལྷ་བྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་གྲུས་བཏུང་གནང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཆོས་ཆོག་ས་མ་ཆར་གསུམ་གྱི་རྩེས་དབུ་ལྷ་དབུ་ཐོག་ཏུ་ལེབ་འཛོག་མཛད་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོའི་དབུ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གནང་གྲུབ་རྩེས་མཆུལ་བཅས་སྤུལ་ཏེ་གཞིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས། དེ་
ནས་གཞིམ་ཆུང་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྟེའི་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྐྱད་མཁའ་པོ་སྐལ་བཟང་ནས་རྒྱལ་
ལམ་ཀ་རྒྱོ་ཞུ་བ་དེ་དང་། དགེ་བ་ཤེས་ཐུབ་བསྐྱན་བཀ་ཤིས། ཁོ་པོ་ཅག་སོགས་མི་དྲུག་ལ་དགེ་
བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མིང་རྟགས་གསོལ་སྐུལ་གནང་ཞིང་། གྲུ་ཆོང་ཆོག་ས་འདུ་ལྷན་རྒྱས་སུ་
བཀའ་མོལ་གྱི་ཐོག་མར་བུ་དགུ་མཆོད་པའི་སྐབས་གྲུ་ཆོང་ནས་དགེ་འདུན་རེར་གསོལ་ཞིབ་
མདའ་ཐོ་ཁ་བཅད་རེ་འབྲུལ་གྱི་ཡོང་བ་ད་ནས་བཟུང་ངེ་སྲིད་ནམ་གནས་བར་ཁ་གཙོད་མ་དགོས་
པར་བྱར་བྱར་བཀའ་སྟེ་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཐག་གཙོད་གནང་བ་ནི་གྲུ་ཆོང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོ་བ་གཉེར་།
འདོད་རྒྱ་ལོངས་སྟོང་གསང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་པའི་རྟེན་འཕེལ་དུ་མཛོད། དེ་ནས་འཕགས་པ་ལྷ་
རིགས་ཆུང་ཆོག་ས་བཞེངས་གྲུབ་པའི་མཛད་སྟོན་གནང་། གྲུ་ཆོང་ནས་སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐབས་
འབྲུ་ཐོག་ཡོད་མེད་ངེས་མེད་གནང་གི་ཡོད་པ་འདི་ལོ་ནས་བཟུང་འབྲུ་ཁལ་རེ་འབྲུལ་རྒྱ་གཏན་
ཁེལ་མཛད། བོད་རྒྱ་བུ་པར་པར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་ས་དབུར་ཕེབས། དགུང་ཁར་བསྐྱན་གཞི་ལྡིང་

ཅམ་ཞིག་བཞེས་པར་ཞལ་ནས། འགའ་ཞིག་གིས་གདན་སར་མེབས་པ་མ་ལེགས་ཚུལ་ཟེར་ཡང་།
ང་རང་གི་བསམ་བར་པ་ལྟལ་དུ་ཡོད་ནའང་ལས་དབང་གིས་ན་ཆ་འདི་ཡོང་གི་རེད། རིམ་གྱོ་དང་།
སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་འདི་ག་ཅམ་མི་འཛོམས་པས་འཆི་བ་ལས་འོས་མེད། ད་ལེན་མ་ལི་བ་
ལ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་གསུངས་ཏེ་གདམས་ངག་གྲེང་མོའི་ཚུལ་གྱིས་
འདོམས་པར་མཛད། ཤིང་ལུག་ལོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གདན་ས་ཁག་ལ་
གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་མེར་བྲེས་ཆོས་རྒྱའི་ནང་ཅོད་གཟིགས་སུ་མེབས་ཏེ་གན་བཅར་བ་
ནམས་སྐྱུ་བྱུང་དུ་མེད་པའི་སེང་བར་དུ་གྲུ་ཆང་གི་ལས་དོན་སྒྲོར་བཀའ་འདྲི་དང་། དཀའ་ངལ་བྱུང་
ཆེ་སྟན་སུན་ཁྲུས་ཆོག་པའི་བཀའ་བཞེས་ཐོབ་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚུལ་དང་། སྟན་སུན་ཁྲུ་བ་སོགས་
གཏན་ནས་མ་མཛད། དཀྱའ་སྟོད་ཆོག་གྲུ་རྒྱུད་སྤྱད་དགེ་འདུན་པ་བཅུ་གངས་དང་དོར་སྟོབ་
ལ་སྐྱབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་ནས་གྲུ་ཆང་ཡང་སྟེང་དུ་ཉིན་གསུམ་རིང་
རབ་གནས་ཚུགས། མཁན་བརྒྱུད་ཁ་སྒྲོང་ཡང་འདི་དུས་གནང་། དགེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱུན་ལ་དགག་
ལན་བཅོམ་རྒྱུའི་སྟ་གོན་གནང་ཡང་། དེ་རིམ་སྐྱུ་འབྲུམ་ལྟ་རམས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཚུལ་གྱི་
ཡོད་པར་གསན་པས་འཛོག་པར་མཛད།

མེ་སྒྲེལ་ལོར་གྲུ་ཆང་གི་ཆོགས་གདན་དང་རྒྱུན་བརྒྱབ་ཀྱི་མཆོད་རྗེས་བཟུངས་ཟད་ཆེ་
བར་བརྟེན། ཆོགས་གདན་གསར་བཟུང་དང་། མཆོད་རྗེས་སྟོན་མ་ལས་ཆེ་ལེགས་གསར་བསྐྱུན་
གནང་། དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་རྟིང་པར་རབ་གནས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལོ་སྐྱུ་བ་ལྟར་བར་རྒྱུད་སྤྱད་ཆོགས་ཡོངས་གདན་ཁྲུས་ཀྱི་ཆོགས་དབྱར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་དོར་སྟོབ་གནང་། གཞན་ཡང་ཁྱི་ཐོག་གོ་དུག་པ་
བྱུབ་བསྟན་ཀྱང་དགའ་དཔལ་བཟང་པོ། ལ་སྐྱབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་ནམ་གཉིས། མཁན་པོ་ལས་
བྱུང་དང་བཅས་དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུད་པའི་བྲག་ལེན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རབ་གནས་ཆོག་དགེ་ལེགས་
ཆར་འཕེབས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ལ་ལྷག་གནས་དང་། ཆོགས་པར་ཡོན་གྱིས་མཉེས་པར་མཛད། རབ་
གནས་བྱུབ་འབྲལ་གྲུ་ཆང་འདུ་ཁང་དུ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་མདོ་ལུགས་བརྟན་

བཞུགས་དང་འབྲེལ་གྱ་ཆང་ཆོགས་མང་ནས་མཛལ་ཁ་ཞུས། ལྷག་གནས་ཀྱི་མཐུས་གྲ་ཆང་གི་
ནང་སྡོད་བཅུད་གང་སར་དགེ་མཚན་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་བུ་བུ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བུ་པོ་
ནམས་མཐུན་པར་སྐྱོད། མེ་བྱ་ལོར་དུ་སྐྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཞུགས་ཀྱི་མཛད་སྡོད་དང་། འདི་ལོ་
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་སྐོར་ཆོགས་པ་ཞིག་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་གདན་
ས་ཁག་དང་། གྲ་ཆང་སོ་སོར་གཞིགས་སྐོར་གནང་སྐབས་གྲ་ཆང་གི་སྡེ་ལེན་སར་བསྐྱོན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་སྤྲུགས་ལ་བརྟུག་པའི་མཐུས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་
སྐྱ་མགོན་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད་ཚུལ་དང་། འཕགས་བོད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཚུལ། བོད་དུ་ཆོས་
ལྷགས་ཉམས་དམས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་གར་པན་དགོས་པའི་འཕོད་
བསྐྱལ་གནང་།

ས་ཁྱི་ལོར་གྲ་ཆང་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་མཆོག་ལ་བཞུགས་དང་།
ཡུལ་མཛུབ་ཇེ་ཡོངས་འཛིན་ནམ་གཉིས་ལའང་ལྷ་ལྷན་གཞིམ་ཤག་སོ་སོར་བཞུགས་འབྲུགས་
བར་མཛད། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྷ་ལ་སྦྱངས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་བྱུང་ནས་ཕྱི་ལོ་སྔོན་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལྷ་རམས་མཚན་རྟགས་བཞེས་
རྒྱུའི་སྔོན་འགོ་གདན་ས་ཁག་ལ་ཐེབས་ཏེ་སེ་ར་ཆོགས་ཆེན་དུ་མཚན་རྟགས་མཛད་སྡོའི་ཉིན་གཞན་
རིན་པོ་ཆེ་དམ་བཅར་བཞུགས་ཏེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་གསུང་ལན་འབུལ་བར་མཛད། མཁན་པོ་
གནང་རིང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་ཆེན་གལ་ཆེ་རིགས་ལ་བཀའ་དགོངས་བཞེན་དཀར་སྤྱོད་
ཆོགས་བཞེངས་ཡང་ཡང་གནང་། བོད་མི་མང་ནས་གསེར་ཁྱི་འབུལ་སྐབས་ཀྱི་མཛད་སྡོར་
ཆོགས་བཞེངས་སྐབས་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ནམས་
ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རིག་ལམ་སྤྱོད་བར་མཛད་ཅིང་། རིན་པོ་
ཆེའི་བསྐྱེད་ལ་བཞག་སྟེ་ཞེས་པ་གསེར་གྱི་ཁྱི་ལ་བཞག་སྟེ་ཞེས་ཆོགས་བསྐྱར་མཛད་པས་མཆོད་
ཡོན་སྐྱེའོ་ཁོར་ཆང་མར་སྤྲུགས་སྔོན་གྱི་གསོས་འདེབས་སྐྱོན་མེད་པར་གྱུར། ཡགོང་ས་མཆོག་
ནས་གསོལ་མགོན་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་གསོལ་སྤྱིར་ནས་གསོལ་ཇ་གནང་བར་མཛད། དེ་དག་གི་

སྐབས་ཀྱི་ཞལ་བཏང་ནམས་ཀྱང་ལྟ་རམས་ཡང་དང་པོ་བཞེས་ནས་མཁན་པོའི་གོ་སར་ཕེབས་པ་
མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ནས་ཆེས་ཆུང་བར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཆུན་རིན་པོ་ཆའི་འབེལ་བའི་
གཏམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་གསལ་གཞོན་ལུའི་ངང་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་ནི་དེར་འཁོད་
གཟུར་གནས་ནམས་ཀྱིས་མཁུན་ཚུབ་ལྟར་དང་། དེར་བརྟེན་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཆུན་རིན་པོ་
ཆའི་སྒོར་གསུང་སྒྲེང་མང་པོ་གནང་གི་ཡོད་འདུག་ལ། ཡསྐབས་མེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་
དེང་སང་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་གཟེས་ཚུང་ཆུན་སྒོ་བཟང་དབང་ཕྱག་གིས་དག་དག་སྐྱུང་བཞག་
ཡོད་དོ། །ཞེས་ཕེབས། གོང་དུ་བཀོད་པ་ནམས་ཀྱིས་མཆོན་བྲུ་ཆང་གི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཐུགས་
འགན་བཞེས་ཤིང་། མ་ཟད་ཞོག་ཆོས་བརྩིས་བཞག། ཉིན་ཆོས་ལམ་རིམ་འཆད་ཉན་དང་བརྩི་
བཞག། རྒྱ་དུ་དཔེ་བྲིད། དམ་བཅའ་དང་། འཛིན་བྲུ་སོ་སོར་ཅོད་གཟིགས་བསྐབ་བྱ་སོགས་ཡང་
ཡང་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་ཆོགས་ཆོས་སྒོ་བ་གཉེར་སོགས་གོང་
འབེལ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་མཁན་པོ་དགོངས་པ་ཞུ་ཅིས་གནང་བ་ན་ལྟོ་བ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དོན་
ཡོད་ལགས་ནས་ལོ་རྒྱུས་མར་དུ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཚུང་གི་མཛད་སྒོ། འཕགས་པ་སྣ་མཆོན་
རྟགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་བཅས་ཁེལ་སྐབས་ལོ་གཅིག་བཞུགས་སྐབས་ལེགས་ཚུལ་ཞུས་པར་དེ་དག་
ཁྲིད་རང་གི་ཐོག་ལ་གནང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས། ས་པག་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཡགོང་
ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་རབ་འབྱམས་པའི་མཆོན་བཞེས་བཀའ་བྲིན་བསྐྱུངས་བྱུང་བའི་རྗེས་
ལ་དགོངས་ཞུ་ཕུལ་བས་དགོངས་འཁྲེལ་ལེགས་པར་ཐོབ་སྟེ་གསར་པ་གོང་གསལ་དགེ་བཤེས་
དེ་རང་ལ་ཕྱག་རྟགས་ཕེབས། ༡༩༥༩ ལོར་ཆུན་དབང་གིས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐག་ས་
ཆོས་སྐར་སྒོས་སྐབས་ཀྱང་མཁན་པོ་གསར་པ་མ་ཕེབས་བར་མཁན་པོའི་ལས་འཁུར་གནང་།
ཡུལ་གྱི་ཆ་བ་དང་དགྲང་ནའི་བབས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་གང་ཅིར་སྐུའི་ངལ་བར་མ་ལྟོས་
པར་གཙོ་ཆེ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་དང་། ཡང་སྒོས་རྒལ་བསྐྱོན་ཉག་མ་ཐུགས་ཀྱི་མ་
བཟོད་པར་རིས་མེད་འདུས་དམངས་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་དད་འདུད་རིས་མེད་དགེ་འདུན་ནམས་
ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་བྲིད། ཟང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་བཤད་བྲིད་ཐེང་

གཉིས། སྐྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་དང་། སྐྱགས་ལམ་འབྲེང་གི་ཁྱིད། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོར་གི་སྒྲིམ་པ།
འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་བཤད་ཁྱིད། ཉིན་ལྟར་དབྱ་པར་སོགས་དཔེ་ཁྱིད་ཆོས་སྐྱོན་གཉིས་རེ་
པལ་ཆེར་ཆག་མེད་གནང་། གཞན་ཡང་དཔེ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་དོན་ཟབ་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་ལ་གོ་
བདེ་བ་གསུང་བཤད་ཅུང་དུས་གཞུང་གོང་འོག་ཀྱན་ལ་རེས་བ་སྟེར་སྐབས་ཞིག་ཡོད་པས། ཨ་
མདོ་དང་། དབྱས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་ནས་གཞུང་ཆེན་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཐེན་བ་འགའ་ཞིག་གྲང་
གཞུང་ཆེན་མོ་ལྟ་ཅི། བསྐྱས་བྱ་ཁྱིད་སྐབས་སུ་ཡང་ཆག་མེད་དུ་བཅར་བ་ཡང་བྱུང་། ཅེ་ཉོར་སྟོར་
དཔོན་རེན་པོ་ཆེ་ཁྲལ་ཉོར་དུ་བཞུགས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ནས་སྐག་སར་མེབས་ན་བྱ་ཆོག་སེང་
བས་པན་སོགས་ཆེ་ཆུལ་ཁྲུས་བ་ན། ང་འཁོ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། ཆན་སྟོ་བཟང་དབང་སྐྱག་ཡོད་རེད་
ཅེས་གསུངས། མཁས་བ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས་ཞེས་བ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་བར་མདོན།
༡༩༤༩ ལོར་སྟོ་སྟོགས་མའི་སོར་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་འབྱོར་ཐེན་ནས་གྲང་གསང་འདུས་
རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན། སྐྱགས་ཀྱི་ས་ལམ། བྱ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་བསྐྱ་
དབང་ཆེན་གྱི་བཀའ་དབང་ཐེང་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་སྐྱགས་བཙོན་སྤར་ལས་གྲང་ཆེར་བསྐྱེད་
ཀྱིས་སྟོབ་གཉེར་བ་ཆན་བྲས་ནམས་སྟོས་ཅི་གསང་ཁྲུགས་སྟོ་གསལ་བ་ནམས་ལའང་རིགས་པའི་
སྟོ་འབྱེད་བསྐྱས་བྱ་ནས་བཟུང་རང་རང་འཛིན་བའི་སྐབས་དང་མཆོམས་པའི་དཔེ་ཁྱིད་སྟེའི་ཉོག་
ཆུལ་ཆེར་བཞེས་མ་བྱུང་བར་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་བཀའ་འདི་ཆེ་སྦྱང་ལ་བཞེན་དེ་སྐབས་འཛིན་བྱ་
དུག་ཙམ་ཕྱ་ཆུགས། དེ་དག་ནི་སྐབས་མཆོག་དམ་བ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་སྐྱགས་ཐེ་དང་
རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྟོགས་ལྟེན་ལྟེན་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་འབྱུང་གྱི་སྐྱགས་
བསྐྱེད་དུས་སུ་བདོ་བ་གོར་མ་ཆགས་ཤིང་། མེར་གྲེས་རྒྱུད་སྦྱང་མཁན་ཟུར་ལྷ་རྒྱན་ཆེ་བཟོན་
མཆོག་ནས་ཡི་དམ་གྱི་བཀའ་དབང་སྐྱན་གསན་ཕྱལ་ནས་དུས་ཆོད་གང་ཙམ་ཕྱིན་པའི་རུབ་
གཅིག་གཟུངས་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་ཆས་བཟང་ཞིག་ནས་བྱུ་རུ་དམར་པོ་མདོག་ལེགས་མང་པོ་ཞིག་
སྐྱག་ཟན་གྱི་ཉྐལ་ཏུ་ཕྱལ་ཞིང་། སྐྱེའི་ནས་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱོན་པར་མཛད་པ་ན་དོག་གཉིས་
ལྷག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡི་དམ་གྱིས་གནང་བ་བསྐྱལ་བར་དགོངས་ནས་བྱ་ཚང་ཆོགས་ཡོངས་སུ་

བཀའ་དབང་ཐེངས་དང་པོ་གནང་། དེ་སྐབས་ཟླ་བ་གཉིས་ཟླ་ཚང་གི་ལས་དོན་དུ་སྤྲོགས་གཞན་དུ་
བསྐྱོད་ནས་དབང་མ་ཐོབ། ཕྱིས་ཁོང་གཉིས་ནས་ཞུས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཐེངས་གཉིས་པ་
བསྟུན། ལྷ་རུ་གཉིས་ལྷག་པ་དེའི་ལྷས་སུ་མཛོན་གསུངས། བཀའ་དབང་སྐབས་ཀྱི་མཚོད་གཏོར་
བཅའ་གཤེས་དང་། གང་ལས་བརྒྱད་པ་བཅས་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་གཟིམ་ལམ་དུ་བྱུང་ཚུལ་ཡང་གསུངས།

ཡང་ཞལ་ནས། རྗེ་བཙུན་པ་ཡང་དགྲུང་གངས་དོན་དུག་ལས་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་
ཡང་དེ་ཙམ་ཡིན་འགྲོ་གསུངས་པ་དང་། བཀོན་རྟོག་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱན་གཞོན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལའང་
རྗེ་བཙུན་པའི་དགེ་སྤྲུག་ཡིན་ན་ལོ་དོན་དུག་སྟོད་དགོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་
དགྲུང་གངས་དོན་དུག་དུ་ཐེབས་པར་ཉེ་བ་ན་འགའ་ཞིག་ལ་རིང་པོར་མི་བཞུགས་པའི་ཞལ་ཏེ་
ཐེབས་ཤིང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཐུགས་སྦྱོན་དང་འབྲེལ་བསྟེན་བཀྲར་ཐབ་རྒྱས་གནང་།
དེའི་རྗེས་ཙམ་ལ་ཡལོང་ས་མཆོག་ཉུན་སྲུང་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཞལ་མཇལ་མ་ཐག་དང་། གཟིམ་
རྒྱུད་དུ་འང་མཚོད་འབྲེལ་གནང་བ་དེ་ག་རེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་རྒྱུད་
སྤྲུང་དུ་ཐེབས་ཡོད་པ་ད་ལྟའི་ཁྱི་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གཞན་པན་མཆོག་དང་། སློ་ཆོས་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལའང་ཆུན་སློ་བཟང་དབང་ལྷག་གིས་མཚོད་འབྲེལ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དགོངས་
པ་ག་རེ་ཡིན་ཤེས་སམ། ཆུན་ལྷ་བྱ་ལོ་ཤས་བཞུགས་སྐབས་ནའང་དགའ་པོ་ཡོང་བ་འདྲག་ག། མི་
འདྲག་གམ་ཞེས་དང་། སྤྱི་ཆེ་བཙུན་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ། ཡལོང་ས་མཆོག་རྩ་སར་ཐེབས་སྐབས་ཀྱང་ཆེ་རྗེས་དང་།
ལྷག་ཟིས་བཅས་བསྟུལ་གནང་མཛོད་པ་ལྟར་ཐུགས་འདུན་བསྐྱར་ནས་དགྲུང་གངས་དོན་དགྲུ་
བར་བཞུགས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༠༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ རབ་བྱུང་རྒྱལ་པོའི་བསྐང་བྱ་ ༥༣ པ་ས་
ལྷག་ལོར་དགྲུང་གངས་དོན་དགྲུར་ཐེབས་པ་ན་གཟིམ་ལམ་དུ། བྲག་གཡང་གཟར་པོ་ཞིག་གི་
ངོས་སུ་ཟླ་ཚང་ཡོད་པ་ལ། དེའི་ཐད་གོང་ནས་བྲག་རྩོལ་ཉུ་ཆེན་པོ་སྤྱི་གཡལ་བ་ཞིག་འགྲེལ་
ནས་འོང་བ་ཟླ་ཚང་གི་ཐོག་ཉུ་བབ་ན་བཙུམ་ཆར་བ་ལྷ་བྱའི་དངངས་སྐྱག་བྱུང་བ་དང་། ཟླ་ཚང་

སྐྱོབ་སྐྱབ་ན་རང་ཉིད་རི་ལྷ་ར་གྲུར་ཀྱང་སྤྲ་སྤྲ་པའི་སྐྱགས་སྤྲོབས་བསྐྱེད་དེ་བྱག་གཉིས་བརྒྱངས་
ཉེ་བཀག་པས་འགོག་སྐྱབ་པ་ཞིག་མིས་ཞེས་ཀན་སྒོ་འཐར་བདེ་ལེགས་ལ་གསུངས་ནས་གཞན་
ལ་མ་བཤད་ཨང་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བརྒྱུད་ལྷ་ཆང་རིན་པོ་ཆེར་སྤྲ་མཉེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་
ཡོང་ངམ་ཞེས་སྐྱགས་ངལ་ཡང་ཡང་གནང་། རྗེས་སུ་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་སྐྱབས་ཤིག་ལ་བརྟན་
བཞུགས་ལེགས་པོ་བྱུང་ཚུལ་ཞུས་པ་ན་འདྲ་བརྟན་བཞུགས་སུལ་ཀྱང་ཁ་སོང་ནས་ལམ་ཆར་བ་དེ་
ག་རང་རེད་ཅེས་གསུངས། གསུང་འདི་དག་ལ་དཔག་ན་བཞེད་བཞེན་དུ་སྒྲ་ཆང་གི་བར་ཆད་
བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཏད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་གོ།

བོད་ཁྱེ་བཞི་པའི་ནང་ཅམ་ནས་ཉིན་རེ་བཞེན་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་གསུམ་གྱི་བདག་
འཇུག་བཞེས་པར་མཛད། བྱི་ཁྱེ་ ༦ ཆེས་ཤར་ཅམ་ལ་ནས་ཀྱན་དང་རྩུང་མི་འབྲ་བའི་སྒོ་གསར་བ་
ཆོར་སྒོ་བ་གཉེར་བྱེད་ཕྱོགས། བསྐྱེགས་ལམ་ཁུར་སྤངས། ཀན་གཞོན་གོ་རིམ་ཅི་གལ་ཆེ་ལུགས་
སོགས་གྱི་བཀའ་སྒོ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་ཕྱོགས་འགའ་དང་
འགའ་ལ་རེད་པོར་མི་བཞུགས་པའི་གསུང་སྒོ་ཡང་ཡང་མེབས་པར་བརྟེན་གྲ་ཆང་མཁན་ལས་
འདུས་མང་ཡོངས་ནས་རང་མོས་སྒྲ་ཁག་ལ་སྐྱགས་དམ་སུལ་བའི་བྱིར་མེབས་ཞབས་རིམ་སྒྲིན་
སྐབ་ཞུས་དང་ཞུ་སྲུང་། བྱི་ཁྱེ་ ༧ ཆེས་ ༡༩ རྒྱུར་ནས་ཐན་སུ་ཁམས་སྟོག་ཚུལ་བརྟན་པར་གོར་
སྒྲིའི་ཆེས་ ༡༧ ཉིན་མའི་སོར་སྤྲོན་ཁང་དུ་སྤྲོན་བཅོས་གདན་ཞུས་གྱིས་སྐྱའི་འཕྲོད་བསྟེན་འབྲུང་
ཐབས་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཞབས་རྩུང་ཡུན་བརྟན་གྱི་ཆེད་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་དང་། ཡ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་གཉིས། གཞན་ཡང་རང་མོས་སྒྲ་ཁག་
ལ་སྐྱགས་དམ་བརྟན་པ་ཞུས་སུལ། བྱིར་མེབས་ཞབས་རིམ་ནམས་གྲ་ཆང་བྱག་ཁང་དང་།
འདུས་དམངས་ཡོངས། ཁང་ཆོན། ཁྱ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་། དཀར་མཛེས་སྤྱིད་སྐྱག་བཅས་སྤྱི་
མགྲིན་ནས་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་གྱི་སྒོ་ནས་སུལ་སུལ་སྤྲོན་སྐབ་དང་། བརྟན་བཞུགས་སྤར་འབྲུལ་
བཅས་སྒོ་གང་ས་ནས་སྟོད་ཡང་དུ་མ་སོང་བ་ཞུ་བཞེན་སྲུང་། སྒོ་བ་སུ་ནམས་བསོད་ནམས་དམན་
རྒྱན་གྱིས་བོད་ཁྱེ་ ༧ པའི་གནམ་གང་། བྱི་ཁྱེ་ ༩ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་མའི་གྲང་རྩ་ཆོད་དང་པོ་ཡོལ་

ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་མནའ་ཚུལ་བསྟན་ནས། བྱི་རྩ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ སྔ་དོ་ཚུ་ཆོད་ལྔ་
པར་བྱགས་དམ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་རྟགས་བྱང་མེས་ས་དཀར་དམར་མེབས་པ་བསྟན།
གཤུང་ཁྱེས་དང་། རྟགས་འབྲལ་ཞུ་སྟོ་སོགས་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ཞུ་སྟོ་བས་ནམ་མཁར་འཇམ་
སྟོན་འཁྲིགས་པ་དང་། སྟོ་གཤུང་ཞུགས་སུ་བྱལ་བའི་དད་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
བཅས་ཀྱིས་བདག་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བཅོས་མེན་ཀྱི་དད་གྲུས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱར་
སོན་ཅིང་། དམ་པ་གང་ནས་བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་བྱགས་དམ་གཅིགས་ཆེར་གནང་
སྟོབས་སྟོ་གཤུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ཉིན་མཆན་སྟེལ་ནས་བསྐྱགས་ཤིང་། སྟོའི་བདུན་
ཆོག་ནམ་ཡིན་དང་། སྟོ་གཤེགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ནམ་ཡིན་ལ་ལོ་གཅིག་རིང་གྲ་ཆར་ཆོགས་དབྱས་
སུ་གསུང་བསྟོགས་ཞུས། དུས་ཆེན་གཅིག་ལ་ཡགོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཆོགས་དབྱར་ཞབས་
འཁོད་ཀྱིས་ལྷན་གསུངས་གནང་། གཤུང་རྟེན་ཐུབ་དབང་གི་སྟོ་བཞེངས་པ་ན་བཅོ་པོ་རང་ཡང་
ཤིན་ཏུ་ཡ་མཆན་པའི་བྱོན་གཙང་མེབས་པ་ད་ལྟ་གྲ་ཆར་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་པ་
ལགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཟླ་མ་མཆོག་གི་ཐུན་མོང་བའི་མཛད་པ་རག་རིམ་ཅམ་ཞིག་རང་གིས་མཛུལ་
བ་དང་། གཞན་རག་སྟོས་ཆད་མ་ལས་འབྱུང་བ་གཅམ་བྱ་དང་། རབ་རྟོག་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་མེར་
སྟོ་ཆོས་ལྷན་སྟེལ་མིང་པས་རང་བཞིན་བཅོས་མེན་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཡང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཟླ་
བཅུན་རྩ་མ་དམ་པས་མཉེས་བཞིན་ཟླ་ལྟོ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ཐོད་ས་སུ་སྒོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྟུ་རྟུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅའ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཐེན་བ་དང་། ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚུལ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་ཚུལ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆོད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚུལ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་བྲེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་བྱེད་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཅུ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མདུན་རྒྱ་བ་ཡིག་གི་ཐོག་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་ཐུབ་པ་རེ་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཕྱིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་ནས་ལས་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཙམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བ་སྒྲིག་སྐབས་རེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་སྒྲོན་ཅུང་ཅི་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྒྲུས་སུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བརྟག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཔྱད་སྒྲུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྒྲུས་སུ་རྟགས་ “ ” འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྒྲུང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲིན་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བད་སྒྲོན་གྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་དང་ཐད་སྒྲོར་སྐྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་ནས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ “ ” འདི་བཀོད་པ་ཅུ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྒྲིག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་**མ་ཕྱི** ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། སྐྱེ་འབྲུམ། རྒྱ་བྱང་བར་མ་ནས་སྡེ་**སྡེ། བཟ། ཞོལ། སྐྱེ། རྒྱ།** སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ ***** འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ **-བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། **+བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྐྱག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དབེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༥༥ན་༥ན། བསྐྱབ་ *བསྐྱབས་ སྤྱ། ༡༠༣ན་༥ན།
ཟླ། ༡༡༠བ་༣ན། བསྐྱབས་ ཞེས་བ་ལྷ་བུ་བྱང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གངས་
༥༥མདུན་དོས། ཡིག་ཐེང་༥བ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གིས་ཡོད་བ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས་ ཉི་མ་ཕྱིའི་
ཡིག་ཞོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྤྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་བ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱ་འབྲུམ་པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་༡༠༣མདུན་དོས། ཡིག་ཐེང་༥བ་ན། ཟླ་བར་
པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་༡༡༠རྒྱ་བ་དོས། ཡིག་ཐེང་༣བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཞོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་བ་ལྷ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྤྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀྱན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ལྷ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ལུས་ཏེ་སྤྲུས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འཕྲོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །དང་ངེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཟིན་བྲིས་སྟོ་
གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨ་སྤྱི།

གང་སྟུ་མཆན་དཔེའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
ཆོས་ཚུལ་སྟོན་དང་མཆམས་པའི་འོད་སྟོང་འབར། །
མཁྱེན་བཅེས་དབྱིངས་དང་འཛིན་མ་ཀུན་འཆིངས་པའི། །
རྣམ་འབྲེན་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་བྱས་ཕྱག་འཆའ། །

རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྐྱས་རྒྱུ་ཡིག་ཟེལ། །
རྒྱལ་བའི་ཡབ་དང་ཡུམ་སྲས་རྣམ་རྟེན་ལས། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གར། །
རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་འབྲེད་པར་དད་ཕྱག་བཅེགས། །

སྟོ་ཆེན་སྟོ་ཡི་ལང་ཆོ་རབ་རྒྱས་རིགས་ཚུལ་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་
འབྱུང། །ཁུལ་པའི་མཁས་པར་བཀའ་ཡི་དབང་བཞིན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཞོར་
གིས་སྤྱག། །སྟོ་གསལ་སྟོ་ཡི་རྣམ་དཔྱད་འབྲེད་བྱེད་འཆད་ཚུལ་བཟང་པོའི་རྒྱབས་

ཀྱིས་བརྗེད། །དབང་པོའི་དབང་བླུག་དབྱིད་དུ་བཞུགས་ལ་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་རྗེས་སུ་
སྒྲོངས། །

དབྱང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་གི་མདང་སྟན་ལ། །
ཚུལ་གསུམ་རིགས་པའི་སྒྲོ་ལྡན་སྟོང་སྒྱུར་ནས། །
གནས་གསུམ་དོན་རྣམས་ཅིག་ཅར་འཕག་བྱེད་པའི། །
རིགས་གསུམ་གཅིག་བསྐྱུས་སྒྲ་མའི་གསུང་ཟིན་སྟེལ། །

དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ། བཀའ་ཤིན་དང་སྤྱགས་རྗེ་
མཚུངས་སྒྲ་བལ་བ། དེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་མཆོག་སྒྲ་བའི་སེང་གེ་མཆོན་བརྗོད་
པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་སེར་བྱེས་མཁན་རྒྱུ་རྫོང་པོ་ཆེ་རྟོ་
རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་དབང་བླུག་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱིས་ཟབ་དོན་འབྲེལ་
བའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཚོམ་གཞན་ལ་མ་སྒྱུར་
བས་མཆོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་
བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་འབྲིད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་གཅིག་ན་ཡ་སྐྱབས་
རྗེ་པ་པོར་ཁ་པའི་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཟིན་བྲིས་འདེབས་པར་མཛད་པ་དང་།
དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པར་ཏེ་བ་ན་མཁན་ཆེན་རྟོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ལོར་བཞུག་པ་ཁ་ཡར་འདུག་པ་རྣམས་གོང་ལོག་བསྐྱེགས་ཏེ་
སྤྱགས་གཅིག་དུ་དགོད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །

འདི་འཆང་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་

བར་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་།

བཤད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་འབྱུང་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡ་ཞེས་བ་སྟེ་དོན་འབྱུང་བྱས་ན་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བ་སྟེ་དགོས་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོན་རུ་གཏོགས་པས་སྟོན་གྱི་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའམ། ཡང་ན་བྱང་ངེས་སྟེ་དོན་ལས། བྱང་པར་རུ་ཡང་། འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཞེས་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་བཀའ་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ངེས་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་འོ་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་འདིས་ནི་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་སངས་རྒྱུས་ལས་ལྷག་པར་བལྟ་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་འབྱུང་སྟོན་ལ་ཞོན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་དོན་ནི་སྟོན་པ་གསུམ་ན་འགྲན་སྒྲ་མེད་པར་སྒྲོམ་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ་སྟེ། འདིར་ཟེལ་གྱིས་མནན་བྱ་ལ་འབྱིང་ཞེས་ལུས་དང་། ང་ལོ་ཞེས་ངག་དང་། དེགས་པའི་ཞེས་དང་སྒྲོམ་པས་ཞེས་ཡིད་དེ་

གསུམ་འབྲུང་བ་ལྟར་སྐྱེའི་གཟི་བྱིན་དང་། གསུང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མེད་ཅེ་དང་།
ཐུགས་མཐུན་བཅའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་སྦྱར་དུ་རྩེད་པས་
སྦྱུ་ལྟེ་སྦྱ་བ་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་པར་བརྟུན་པའོ། །འདིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་
སྒོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་རིག་པར་བྱས་ཏེ་འདི་གཞན་པའི་ལྷ་ལ་སྦྱབས་སུ་
འགྲོ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྟུན་པ། འིང་
རྟེའི་སྒོ་ལ་འབྲེད་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྟུན་པ། འིང་རྟེའི་སྒོ་ལ་འཛིན་རྣམས་ལ་
མཆོད་པར་བརྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་བཅའི་གཏིང་མཐའ་འིན་ཏུ་དཔག་པར་
དཀའ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། རོན་ནི། སྤྲུལ་མཆོག་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་
ཆོས་མཚུངས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་
མཆོད་པར་བརྟུན་པའོ། །ཆོས་མཚུངས་གསུམ་ནི། རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་དཔག་
དཀའ་བ། བླ་ཆུབས་གཡོ་བ། རིན་པོ་ཆའི་གཏིང་དུ་སྦྱར་བ་གསུམ་དང་། འདི་གཉིས་
ཀྱི་མཐུན་བཅའ། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་ཚུལ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏིང་དུ་སྦྱར་བ་
རྣམས་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་
ལ་མ་བྲལ་བ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་འིང་རྟེའི་སྒོ་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། རོན་ནི། འདི་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
ཀྱི་ལམ་སྒོ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་འིང་རྟེའི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་
པའི་མཆོག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ས་གསུམ་ན་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཛད་པ་

ཆུབས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་དོན་
འགྲེལ་བ་རྒྱལ་འདི་གཉིས་ལས་འདར་མི་རུང་བར་བསྟན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒོལ་གཉིས་ལེགས་བརྒྱུད་ནས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འཛིན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒོལ་ལེགས་པར་བརྒྱུད་ནས་འཛམ་གླིང་གི་སྒོ་གསལ་
རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་
མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་
ལྷན་པར་བསྟན་རྟོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རྣམ་པོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉམས་སུ་གྲང་
བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། སྤུས་ཀྱི་བྱ་བོ་གཉིས་སོགས་
བཀའ་བསྟུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བཟུལ། བཅ་བྱུང་དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་
བར་མ་ཆད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ས་ཆོས་གནས་ཆོས་ཐོལ་བྱུང་སོགས་ལ་ཡིད་བརྟོན་
དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རྒྱུ་མེས་དང་
ལྷན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་པ་པོ་ལ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་
ལུགས་མང་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཀླང་པ་བྱུག་གིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པའི་དེ་
ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། མང་དུ་ཐོས་པ། དེགས་པ་སྤྱི་

བ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་འབད་ཚོལ་ཇི་ཙམ་
བགྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པའི་གནད་དེ་ནི་ཞེས་པས་བསྟན་བཙུག་འདིའི་
བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་གྱིས་དགོས་པ། སྤྱོད་བྱ་མེད་འདོད་
རྣམས་ཞེས་པས་ཉིད་དགོས། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་བཙུག་དགོས་སོགས་
ཆོས་བཞི་དང་། ཇི་ཉིད་ལ་བསྟན་བཙུག་ཚོམ་པའི་རྒྱ་ཤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མངའ་
བར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྤྱོད། །འདི་དག་གི་ཆོག་དོན་ཞིབ་པར་ཇི་བཙུན་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱང་ཅེས་སྤྱོད་དོན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཅེས་གྱི་ཁྱད་པར་
རིགས་པ་རྣམས་དག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོའི་བྱང་ཅེས་འབྲེད་དགོས་
ཤིང་ལྷང་ཙམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པ་དང་། དེས་ན་རིགས་པས་བྱང་ཅེས་འབྲེད་
དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས།

སྤྱོད་བྱང་ཅེས་འབྲེད་དགོས་རྒྱལ་དང་།

ལྷང་ཙམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྤྱེ་བ་
མེད་པའི་ཚུལ། །ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་བ། རྒྱ་བདེན་པར་
བྱུང་པའི་མཆན་མ་ཞི་བ། འབྲས་བུ་བདེན་པའི་སྤྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
གསུམ་བསྟན། དེ་གསུམ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་

འཐད་ཅིང་ཚུལ་དེ་མི་ཤེས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱམས་པར་གྱུར་པ་ན་
བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དེས་ན་འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་སྟོན་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐལ་དེ་དག་གཙོང་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་
ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་
མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་སྟོ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་
བསྟན་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་
མཛད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
དགོས་ལ། དེས་ན་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་
བླ་མ་འབྲེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། བླ་མ་འབྲེད་པ་ལ་འང་ཆོག་དང་དོན་
ཀྱི་བླ་མ་འབྲེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དེས་དོན་དང་བླ་མ་འབྲེད་པ་ཡིད་
དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་གོ་བ་བརྟེན་ནས། དེས་དོན་བརྟེན་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་ལ་
དེས་དོན་དང་། བླ་མ་འབྲེད་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་ལ་བླ་མ་འབྲེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
གྱིས་གོ་བ་བརྟེན་པ་ན་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ཆོག་གི་བླ་མ་འབྲེད་པར་བཞག། གཉིས་
པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོག་གི་བླ་མ་འབྲེད་དཔྱོད་གྱིས་
འབྲེད་ལྷས་ཀྱང་དོན་ཀྱི་བླ་མ་འབྲེད་པ་ཆད་མར་རག་ལས་ཟེར། འོ་ན་བརྟེན་བྱ་
དོན་ཀྱི་བླ་མ་འབྲེད་པ་འང་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་བཞག་ཆོག་པར་ཐལ། ཆོག་གི་
བླ་མ་འབྲེད་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མ་འབྲེད་པའི་དོན་གསུང་རབ་

ལས་འདི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རང་
ཉིད་གྱིས་ཤེས་ཤིང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ན་
གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་དུ་མེད་དོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་གསུང་འདིའི་དོན་རྗེ་
ལྷར་ཞེ་ན། ལྷར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷང་ཅམ་གྱིས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། མི་རྒྱས་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་ཅམ་གྱིས་རྒྱས་ན་ལྷང་དོན་འཆད་མི་
དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་འདི་ནི་བྱང་བའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ་
ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དོན་ནི། བྱང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་འདི་བྱང་དོན་
འདི་ངེས་དོན་ཞེས་ལྷང་ཅམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོ་དག་གིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བཅུ་མས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ངེས་
འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས་བྱང་ངེས་ཀྱི་འཛོགས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འགལ་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་
པར་ཐལ། ལྷང་ཅམ་གྱིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་
འགྱུར་གཉིས་ལྷང་ཅམ་གྱིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ་འགལ་བ་ལ་
མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མའི་དོན་ནི། གཞི་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་དམིགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་ཆད་མ་དེ་ལ་འགལ་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་

དེའི་ནང་ཆོན་བྱང་དོན་ཡིན་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་གསུངས།
འགའ་ཞིག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་

དི་གས་པས་བྱང་དེས་འབྲེད་དགོས་པ་ལ་གཉིས།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཉེ་བྱང་དེས་འབྲེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
ལྟར་བྱེ་ནས་རིགས་པས་བྱང་དེས་འབྲེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་
ཞེས་པ་ནས་འཆོལ་དགོས་པས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་ལུང་ཙམ་གྱིས་
བྱང་དེས་འབྲེད་ལུས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་མི་ལུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་པ་ལ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་དེས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
བཀའ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་
ཀྱིས་བྱང་དེས་འབྲེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། དེས་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འཕྲེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། གཞན་དུ་བྱང་དུ་མི་
དུང་བར་དོན་དེར་དེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་
འབྲེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་མགོན་པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་

དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཕྲེལ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། ལྷ་
 རྒྱུ་ལ་མི་སྟོན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་གྲུ་ལོ། །སྐྱུ་
 བྱེད་ནི་ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། རང་གི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་བཏེན་
 བས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །འདིར་དོགས་གཙོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་
 གྱི་བླ་མ་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞེས་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་
 གཞན་དུ་འཕྲེལ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་། གཞན་དུ་བླ་མ་འབྱེད་པར་དོན་དེར་
 ངེས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བླ་མ་འབྱེད་དམ་མི་
 འབྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་ཐོགས་མེད་གྱིས་དེ་ལྷར་འབྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱིས་
 དེ་ལྷར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འཕྲེལ་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པའི་
 སྒྲོ་ནས་བླ་མ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་
 གཞན་དུ་འཕྲེལ་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བླ་མ་འབྱེད་པས། དེ་ལྷར་
 དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་
 ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐབས་འདི་སྤྱི་བཤད་ཡིན་པས་ཐལ་
 འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དགོངས་འགྲེལ་སྐབས་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་
 མདོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འཕྲེལ་པ་
 ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་ན་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འཕྲེལ་པ་ལ་
 གཞོན་པ་བརྗོད་པས་བྱབ་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་

93

བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད། གསུང་རབ་དེ་རྣམས་ལས་
 གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་ཚད་མའི་
 སྐྱེས་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་
 འཁོར་གང་སྤྱབ་བྱེད། མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཚད་
 མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་གསུང་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
 ངེས་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལས། མཐར་གཏུགས་ན་བྱི་
 མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་པའི་དོགས་གཅོད་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་མ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚད་
 མའི་སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་
 བྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་
 ཁས་ལེན་ན་སློབ་དཔོན་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རྩལ་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མི་
 ལེན་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་
 གུན་བརྟགས་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་གྲུབ་
 མཐའ་དེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡོངས་
 གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ། དེ་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
 དབུ་མའི་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི། དེ་དག་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ།

རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་མཐའ་དོན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པར་བསྐྱོད་ཚུལ་
གྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་པར་མ་
བད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་མཐའ་རྣམས་རིགས་པ་
དང་འགལ་བའི་བྱུང་མཐའ་དང་། དེ་ཁས་ལེན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་
མཐའ་ཁས་ལེན་པར་བཞག་གསུངས། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་བྱུང་
པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་མཐའ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་བདེན་བྱུང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་
མཐའ་མ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་བྱུང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུངས་ནི། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགེ་
སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ན་དབྱང་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

དོགས་གཅོད་ལ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ནི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་སོགས་དབང་
ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་ངེས་པར་རྟགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སྤྲ་མི་རྟག་པ་
ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ལྟོག་གྱུར། ཆེ་འདིར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་
ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་རོ། །གསུང་རབ་ཡིན་ན་དབྱང་
གསུམ་གྱིས་དག་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་

བྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་པ་
 མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་
 དག་པ་གང་ཞིག །དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 མཁས་གྲུབ་སྡེ་བདུན་ཡིད་གྱི་སྟུན་སེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདྲའི་ལུང་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སོགས་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་
 བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད་དེ་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལུང་ལིན་སྒྲོག་ཁོན་སྟོན་པའི་ལུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཁོན་བསྟན་པའི་ལུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བའི་བྲི་བ་གཉིས་པ་ལ་
 གསུང་རབ་ཡིན་ན་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པས་མ་བྱུང་ན། དེ་ལྟར་བྱུང་པར་ཐལ།
 ཉེན་འགྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། ལམ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསུང་གཞན་ཡང་། །ཆད་མར་གྱུར་
 པ་ངེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཙུག་པོའི་དོན་ལ་མི་སྤྲིའི་ཕྱིར། །གཞན་
 ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་
 ཅེས་སོགས་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་གཞུང་ཆོག་འདིས་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སོགས་
 གསུམ་བསྟན་ནམ་ཞེ་ན་བསྟན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་གྱིས་
 བདེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སོགས་ཁོངས་ན་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་གཞུང་ཆོག་ཐམས་ཅད་
 བཞག་ནས་དེས་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སོགས་བསྟན་པར་འདོད།

རང་ལུགས་ནི། གསུང་རབ་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་བྱུང་ཅིང་
 སྤྱིན་པའི་རྣམ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་། གཏོང་སེམས་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར། ལིན་ཏུ་

རྫོག་རྒྱུ་རྫི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

མདོ་ཨྲེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་།

སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

མདོ་ཨྲེ་ནས་ནི་ལྷ་ར་གསུངས་པ་དགོན་པ་དང་།

དེའི་དོན་ནི་ལྷ་ར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།

མདོ་ཨྲེ་ལ་འགལ་སྒྲོང་གི་དྲི་བ།

འགལ་བ་དེ་སྒྲོང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་བྱུ་བ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་གིས་རྣམ་གངས་དུ་མར་ཕྱང་པོ་རྣམས་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཞེས་བ་ནས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུ་བ་བ་སོགས་བཀའ་སྤྱུལ་ཚུལ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་ལགས་ན་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་བསྟན་ཚུལ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་པ་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་སྟུང་བའི་ལགས་ཏེ་ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་པ་ལ་དོགས་པ་སྒྲེ་ཚུལ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་

ནས་བདག་ཡོངས་སུ་ཁྱེད་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་བྱི་བ་
 དངོས་སུ་ཁྱེས་ནས་དང་པོ་ལ་དོན་གྱིས་ཁྱེས་ཚུལ་བསྟན། འོན་འདིར་འཁོར་ལོ་དང་
 པོ་ལ་བྱི་བ་དངོས་སུ་མ་ཁྱེས་བར་བར་པ་ལ་དངོས་སུ་ཁྱེད་གོས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་དེའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་གསུང་པའི་དུས་ལ་བབས་ཤིང་དེའི་གདུལ་བྱ་
 སེམས་ཅན་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ་སོགས་
 གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་དོན་སྒྲུབ་ཞེ་གཉིས་རྗེས་སུ་གསུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུགས་ནས་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བར་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་རྒྱུང་ལ།
 བར་པ་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལྷ་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཐེག་ལྟར་ན་ཆེས་མི་
 རིགས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནས་སྟུང་
 པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཁྱེས་པ་ཡིན་གསུངས། འདིར་མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འབྲེལ་ལ་ལེ་འདུ་བཅུ་བཞག་པ་ནི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དབའ་བཅུས་བྱི་བ་ཁྱེས་པའི་བྱིས་ལན་དགུ་དང་སྟེང་གཞིའི་ལེ་འདུ་བཅས་
 བཅུ་ལོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་བཅུས་བྱི་བ་བཅུ་ཁྱེས་ཀྱང་བྱིས་ལན་དགུ་མ་
 གཏོགས་མེད་པ་ནི་བྱང་སེམས་གཉིས་གྱིས་བྱི་བ་ལྟན་དུ་ཁྱེས་པའི་བྱིས་ལན་མཉམ་
 དུ་གསུངས། དོགས་གཙོད། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་
 དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོགས་པ་དེ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་ལ་བྱི་བ་
 ཁྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་དང་བར་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་རང་ཉིད་གྱིས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་ཉིད་ས་བཅུ་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་བྱང་སེམས་

དེ་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ངི་བ་ཞུས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་
དོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་
བུའི་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བཙུན་ལྡན་གྱི་སྐྱའི་གཟི་བརྒྱུད་དབང་གིས་དངོས་སུ་
ཞུ་མ་རྒྱས་པ་བྱང་སེམས་དེས་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངི་བ་ཞུས་པ་ཡིན་
གསུངས། འོན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་
ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལྟར་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་དུ་དཔལ་མགོན་སྐྱུ་ཞུས་ཀྱིས་ཐེག་པ་མཆོག་
དབྱ་མའི་སྟོལ་བྱེད། དེའི་རྗེས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོལ་གཏོད་པ་གང་
ཞིག། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྟོལ་མ་གཏོད་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉ། དེའི་སྔ་རོལ་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་དབྱ་མ་པ་ཡིན་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཀུན་
གཞི་རྩ་བ་ལས། སྐྱ་བའི་དམ་པས་ཐེག་པ་མཆོག་ །འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་
པ་ལྟས། ཐེག་མཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས། །སྟོལ་གཏོད་སྟོན་དུ་དབྱ་མ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་
དུས་ན་གདུལ་བྱ་དེ་མེད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་དེ་
འདྲའི་དོགས་པ་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ངི་
བ་ཞུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་འདི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་དེ་གསུངས་ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་པ་
དེའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི། སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་

དུ་བྱོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པ་སྤང་ལས་འདས་
 པའི་ལོག་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱབ་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་
 དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་བྱོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་
 ཐོགས་མེད་གྱིས་རྣམ་རིག་པའི་སྲོལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱ་
 སྐྱབ་གྱིས་སྲོལ་བྱེད་ཅིང་ཐོགས་མེད་གྱིས་སྲོལ་མ་བྱེ་བའི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་
 དབྱ་མ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐོགས་མེད་གྱིས་སྲོལ་མ་བྱེ་
 བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སེམས་ཅམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཁོར་ལོ་དང་
 ལོ་ལས་འབྲེལ་ཀྱང་བདུན་གསུངས་པའི་དེ་གང་ཞེན། སྤང་བའི་སྤྱེ་ཆན། སྤྱེ་མཆད་
 གྱི་སྤྱེ་ཆན། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཟས་བཞི་བཅས་སྤྱེ་ཆན་བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་སྤྱེ་
 ཆན། ཁམས་གྱི་སྤྱེ་ཆན། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྤྱེ་ཆན་དང་བཅས་འབྲེལ་ཀྱང་
 བདུན་ནོ། །བཤད་བྱའི་འཁོར་ལོ་དང་ལོ་ལ། བྱང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
 སྤང་བོ་སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་རྒྱལ་བོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་བོ་ལ་གདམས་
 པའི་མདོ། བདེན་པ་བཞིའི་མདོ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། ཁམས་གྱི་མདོ་ནི་
 ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན་པའི་མདོ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་མདོ་ནི་བླ་བ་ཉིར་
 བཞག་གི་མདོ་རྣམས་བཞག་པར་གསུངས། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་འཁོར་ལོ་དང་ལོ་ལ་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་བྱབ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།

དེ་ལྟར་བྱབ་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་སྤང་བོ་སྤྱོད་ནས་ཟས་བཞིའི་
 བར་ལ་བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྷ་བྱང་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆོས་
 གསུམ་གསུམ་བྱང་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དང་། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ལ་བྱང་ཆོས་བརྒྱད་

བརྒྱད་ཁྲད་མེད་དུ་སྦྱར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་སྦྱར་བ་གང་
 ཞིག་ །འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་འབྲའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་སྦྱར་པའི་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་
 བའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་ཐལ།
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་རྣམ་པར་ཤུལ་དུ་མར་ཕྱང་པོ་
 རྣམས་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལ་དོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས། འོན་ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་བྱུང་ཆོས་ལྔ་ལྔ་བྱུང་མེད་དུ་
 རི་ལྟར་སྦྱོར་ཞེ་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་སྡེ་ཆོན་ལྷག་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་
 དགོས་པས་འདི་ལ་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ལྷག་མ་བཞི་ནི་དཔེར་ན།
 གཟུགས་ཕྱང་ལ་སྦྱར་ན་འདི་ལ་ལྷགས་གཉིས་ལས། གཟུགས་སྦྱེ་བའི་ཆེ་རང་
 དབང་གིས་མི་སྦྱེ་བར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ཞེས་སྦྱར་བ་
 གནང་ཡང་། དོགས་པ་བཅད་ན་གཟུགས་ཕྱང་སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ཆེ་ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆར་སྦྱར་པའི་
 ཕྱང་པོ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆར་སྦྱར་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཟུགས་ཕྱང་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་ལྷགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་དཔེས་སྦྱས་པའི་སྦྱེ་གཟུགས་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཕྱང་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་འཛིག་གྱེད་
 པ་ཞིག་ཡོད་པས་གཟུགས་ཕྱང་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་འཛིག་གྱེད་པར་བཞག་པ་

ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ལ་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་གནོད་དོ། །རང་ལུགས་
ལ་སྦྱར་གཏང་གི་སྦྱེ་འཛིག་མཆོད་ཉིད་པ་བཞག་ན་བདེ་བར་གསུངས། བྱི་མ་གཉིས་
ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བྱ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ་གསུངས། འོན་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་
ཁྱད་ཆོས་ལྟ་སྦྱར་ན། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱེ་བའི་མཆོད་ཉིད་དང་འཛིག་པའི་
མཆོད་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
མེད་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་
ལས། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་ཞེས་སོགས་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིའི་འགྲེལ་ཁྱད་བདུན་ལས་སྤང་བྱ་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
འགྲེལ་ཁྱད་ཕྱེད་དང་རྩྭ་ག་དང་། སྤང་བྱ་རྣམས་སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཁྱད་ཕྱེད་དང་
གཉིས་བསྟན་པས་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་འདུས་
བྱས་ཀྱིས་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་ཅེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
རྒྱུན་ཡིན་གསུངས། རང་གི་མཆོད་ཉིད་དང་སྤང་བྱ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྦྱར་
ཚུལ་གོང་དང་འདྲ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་གཉིས་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་རི་ལྟ་
སྦྱོར་ཞེ་ན། གཅིག་ནི་སྦྱེའི་མཆོད་ཉིད་སྦྱར་དགོས་ལ་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་
ཆོས་ནི་སྦྱག་བདེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་། འགོག་
པ་མཛོན་དུ་བཀྱི་བ་དང་། ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པར་གསུངས།
ཁམས་ལ་ནི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་སྤང་བྱ་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་དང་
འདྲ། འདིར་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་དུ་མ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་འཛིག་

མི་འདྲིལ་གི་བྱང་པར་ཡོད་པས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གསུངས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་ལ། རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པས་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། རང་གི་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ལམ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱི་
འགྱུར་སྤྱི་བ་དང་། སྤར་སྤྱིས་པའི་ལམ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བར་ལམ་དེར་
གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དེ་དག་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསྐྱུད་པ་སྟེ་མི་
བརྗེད་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པས་ལམ་གོང་མ་སོགས་འབད་
བཅོམ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སྤྱིའི་མཆོམ་ཉིད་དང་བྱང་ཆོས་བརྒྱད་
བྱང་མེད་དུ་སྤར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན་ལ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་
བཤད་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྤྱིས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་
དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ཉིད་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནཱ་བ་གསུམ་ལ་
དགོངས་ནས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ནི་མཆོམ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
དང་། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གསུམ་
བཞག་གི་ཀྱན་བཏགས་མཆོམ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བཞག་ན་གསུམ་པ་

ལ་འདྲི་ག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས་དེ་འདྲའི་འདྲི་ག་ཚུལ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོ་བར་བར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟ་གང་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་དགོངས་
 གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་
 དགོངས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ལྟ་གསུངས་ཞེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་།
 དེ་གསུམ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་ན་གདུལ་བྱས་གོ་སྤྱོད་བར་དགོངས་ནས། དེ་
 གསུམ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སོགས་མེད་ཚུལ་གསུངས་སྐབས་འདིར་སྐྱོན་པ་རང་ཉིད་གྱིས་
 གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བར་པ་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་གསུངས། འདི་ཉིད་ལས།
 ཆོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་དོ་ཞེས་
 སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སྤྲོ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་
 པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་པས་རྡོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་དགག་པར་
 མཛད། དེ་དག་གི་ལུགས་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྡོ་ནང་པས་དོན་དམ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །འདི་དག་འགོག་པ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་དག་གི་
 མཆན་དངོས་སུ་མ་སྤྲོས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ལྟ་བའི་ཚུགས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་
 ཚུགས་ནས་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ལྟག་པར་ཡང་རྗེ་ཆེ་མ་རང་
 ཉིད་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བཙུན་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་མཆོག་ཏུ་མངའ་བས་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་

ཆོས་རྒྱལ་ས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྤྱད་ན་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཚུ་ལ་རིམ་ལྔ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་
གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཁའ་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་རིམ་ལྔ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་
གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་འཇུག་པའི་གཞིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་
བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས། གཟུགས་རྒྱུན་གཞན་གྱི་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་
གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་གསུམ་པ་ལ་འདྲོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་དེ་ནི། རྒྱལ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་སྐྱབ་
ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་ནས། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
མཐར་སྐྱབ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས། བྱི་
མའི་དོན་དམ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་བཞག་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ། དགག་བྱ་དེའི་ངོ་བོར་
མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་བཏགས་མཆོན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྐྱབས། མདོ་ཡི་དམིགས་འབྱེད་པ་འདིས་འོག་མ་
གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་རིམ་ལྔ་ལྟར་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོག་
གཉིས་བསྟོམས་པས་ཀྱན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན། རིམ་ལྔ་ལྟར་

ཅེ་ན། རི་ཆོག་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ལགས་ཞུས་པའི་
 ལན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ་གསུངས། གོང་ལོག་གཉིས་
 བསྐྱེམས་ནས་ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱུང་། རྒྱ་མཆན་རིས་
 པའི་ལན་དུ་དགག་སྟོགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་
 སྟོགས་ནས་མིང་བདུན་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པས། མདོ་འདིའི་ཆོག་མཆོམས་
 བཞག་ལུགས་འདིས་མདོ་ལོག་མ་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་
 ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་
 མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅོམ་པས་ཀུན་བརྟགས་མིང་བདུན་
 བཞག་ལུགས་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བདུན་བཞག་ཅེས་པའི་མིང་
 བདུན་བཞག་ལུགས་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་པའི་
 དོན་ནོ། །འདི་ཉིད་ལས། འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཆན་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་
 ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 ལ། ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཅོམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་གཞི་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་གཞི་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པས་བྱུང་བེད། འོན་སེམས་ཅོམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་
 བཅོམ་པའི་ཆེན་ཉིད་པར་འཛིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོ་དོན་མཐུན་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོག་ཤེས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་
 ཞིག་དེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། གཞི་འགའ་ཞིག་
 སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ཡང་ཕྱི་མ་ཐལ་
 འགྱུར་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ཅེས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་
 འགྱུར་པ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། གཞན་དབང་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྒྲོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་མི་རུས་པས་བྱུང་བའོ། །འོན་ཀྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྒྲོམས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་རུས་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཀུན་
 བརྟགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོགས་པ་དེ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དགག་བྱའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་
 བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ནམ་དག་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་
 ཤེས་པ་ན། ལམ་དེས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་འདྲ་དམིགས་དགོས་པ་དང་།
 དོན་དམ་ཡང་ཡིན་པ་དེས་ན་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 འགྱུར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བར་སྒྲེ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་
 འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་དེ་གང་ཟག་སུའི་རྒྱད་

ལ་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ལུགས་གསུམ་སྣང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་འདྲའི་
 རོགས་པ་དེ་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས། བདག་
 མེད་ལུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁས་ལེན་པའི་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་གསུངས། དེ་ཡོད་ཚུལ་ནི་རྣམ་དག་གི་ལམ་ཉན་
 ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། རོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་
 དེ་འདྲའི་ཕུང་པོ་དེ་རྣམ་དག་གི་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་རོན་དམ་དུ་
 འགྱུར་སྟུང་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དེ་འདྲའི་རོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་
 ཕྱིར་དུ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲའི་རོགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་
 ལ་ཡོད་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་
 བ། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རོན་དམ་དུ་གྲུབ་དགོས། དེར་
 གྲུབ་ན་རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་དག་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གཟིགས་
 བ་རྣམ་དག་གི་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟུང་པའི་རོགས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་ལ་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་རོགས་པ་
 བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་
 རིན་ཆེན་རོན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་བྱང་ངེས་ཆེན་མོར། དེ་འདྲའི་རོགས་པ་དེ་སེམས་
 ཅམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བཞེད། དེའི་ཚུལ་ནི་རོགས་པ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད།

དེ་ཡང་ལྟ་བུ་མ་རྒྱུད་བར་དུ་མི་འོང་བ་ཡིན། ལྟ་བུ་རྒྱུད་པ་དེའི་ཆེ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་
པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་
རྟོགས་པ་དེ་འོང། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེས་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྒྲིང་བ་ལ་དམིགས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེས་ཡིད་ལ་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་
གཅིག་བྱ་མ་གཏོགས་གཞན་མི་འདུག་སྟུང་དུ་བསམས་ཤིང། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་
དེས་སེམས་གཅིག་བྱ་རྒྱུ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་སྟུང་བས་
དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོངས་འགྲེལ་
ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང། དེ་འབྲེལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཡང་སྤྱི་
ཅམ་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པས་སེམས་ལ་བྱེད་པར་
གསུངས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་
མེད་རྒྱུའི་དོན་དམ་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་བཞག་ནས། དེའི་ངོ་བོར་མེད་པས་
དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བྱའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་དབང་
དུ་བྱས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པས་ཁྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བཤད། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་
 སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ངོ་ཤོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་བསྟན། ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་
 རྒྱུ་ན་ནི་ཞེས་པས་འགྲེལ་མེད་ཐ་དད་པར་རྒྱུ་ན་དེའི་སྟེང་གི་བདག་མེད་ཅམ་དང་
 ངོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པ་ཅམ་ཉིད་དེའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །མདོ་འདིས་ངོ་
 བཤད་པ་དགག་པར་མཛད་ཚུལ་ནི། ངོ་ནང་པས་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བ་ཅད་ལྡོག་ནས་
 མི་འཛོག་པར་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བར་ཁས་སྐྱེས་པས་དེ་ལ་རྩེ་སྒྲ་མས་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་ཏེ་དགག་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་
 སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་དམ་པ་ངོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་
 གྲང་གཅིག་གྲང་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྤྱོད་མ་གཉིས་
 ལས་གྲང་གསལ་བ་གཅིག་འཆད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །འཆད་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 རྒྱང་བ་དེ་ཡིན། ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དོན་ནི་དཔྱུས་ན་གསལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི།
 མདོ་དེར་གསལ་བར་སྤང་ཞེས་པའོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སྒྱུར་འདེབས་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སྒྱུར་འདེབས་མ་ཡིན། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་གཞི་གཞན་དབང་དང་།
 དེ་འདོགས་པ་པོའི་ཐ་སྟོན་སྤྱད་དང་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་པ་

ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་ཤེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་བར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་མ་
གཏོགས་གཞན་དབང་མ་གསུངས། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་
པས་མ་སྐྱེས། མ་སྐྱེས་པས་མ་འགག་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་ཡིན་པས་
གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་སྟེ་གཏོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཡིན། དེ་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་ཀུན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་སྤར་
ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་བལ་རྩུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་ཀུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་
རྩལ་ལོ། །ཡོངས་བྱུང་དགག་བྱའི་བདག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཡོངས་བྱུང་བདག་
དེའི་རོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་འོག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས། ཡོངས་བྱུང་ནི་རྟག་
གཏན་ཐེར་བྱག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ན་
ཡོད་པ་དང་མ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པ་སྟེ་སྤར་སྤར་མའི་
དུས་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་སྟེ་བྱེ་མ་བྱེ་མའི་དུས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཀུན་
བརྟགས་ལས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པར་བསྟན། གཞན་དབང་ལ་བཞད་
ན་དེ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྩུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྩུ་ལས་སྐྱེ་བའི་འགག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གཞོད་
མ་ནས་ཞི་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཡོངས་སུ་བྱུངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་གཞན་དབང་དེ་
དག་གི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྩུ་ལས་སྐྱེ་བ་རང་
གི་མཆན་ཉིད་མ་བྱུང་པ་སོགས་སྤེལ་དགོངས་ནས་གསུངས། དགོངས་འགྲེལ་

ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་ཏུ་སྦྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་
སོ། །དོགས་གཙོད་ནི། གུན་བརྟུས་ལས། གཞན་དབང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
དེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་
ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྟག་དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་གཞན་དབང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་གཞིར་མ་མཛད་པ་ནི་གཞན་དབང་པལ་ཆེར་གུན་ཉོན་གྱིས་བསྟུས་
པས་སོ། །དོགས་གཙོད། རྒྱན་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་
པས་བརྟག་དགོས།

གསུམ་པ་རྩོ་རྩོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྩོ་རྩོ་རྩོས་གཟུང་བ་ནི།

གུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་རྩོ་རྩོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གུན་བརྟགས་ཉིད་གང་
ཡིན་སྟུམ་ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
སྟོང་ཡུལ་ཞེས་པས་སྟེ་བ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ། གུན་བརྟགས་འདོགས་གཞི་འདྲུ་བྱེད་
གྱི་མཆན་མ་སྟེ་འདྲུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན། དེ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་ཁྱད་
ཆོས་གསུམ་ལྟར་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་རང་ཞེས་བཟོད་པའི་སྟེ་
བཟོད་བྱ་དང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའོ། །མདོ་འདིས་སྟོང་ཆུ་ལ་བསྟན་པ་ངས་
དོན་ཏུ་འདོད་པ་དང་ཞེས་པས་རྩོ་ནང་བ་དགག་པར་མཛད། རྩོ་ནང་པས་ངས་དོན་
ཏུ་བཞེད་པའི་མདོ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་མདོ་བཅུ་ཡོད་གསུངས། སྟོང་
ལུགས་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར་དོན་གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་
གྱི་ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞན་དབང་གུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་ལུགས་ནི། ས་ཕྱོགས་

བུམ་པས་སྟོང་ལུགས་ལྟར་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ཇས་སུ་
མེད་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས། ས་སྟོགས་བུམ་པས་སྟོང་ལུགས་ནི་གཞི་དེར་བུམ་
པ་ཡོད་མེད་གྱིས་བྱེད་གྱི། གཞི་དེ་བུམ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མི་བྱེད། །གང་ཟག་ཇས་
ཡོད་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དེར་བྱུབ་མ་བྱུབ་ལ་བྱེད་དོ། །གང་གིས་སྟོང་
པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་ངོས་བཟུང་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་
ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ལ་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་
བརྟགས་པ་དང་། བྱད་པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པས་ཀུན་བརྟགས་གང་རུང་གིས་བྱུབ་
ཅེས་བསྟན། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ལའང་ཡོད་རྒྱུའི་
ཀུན་བརྟགས་དང་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་
གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་
སྐྱེ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པའོ། །གཉིས་པ་མེད་
རྒྱུའི་ཀུན་བརྟགས་ལའང་དེ་འདྲའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
བྱུབ་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་
ཀྱི་དབང་གིས་བྱུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་དོ། །དེས་མཆོན་ནས་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས། དེ་ལྟར་གཟུགས་
ལུང་ལ་རི་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་ལུང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་
རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་ཟས་བཞི་དང་ཁམས་བྱུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཡང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། འདི་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། རྗེ་བཅུན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

ནང་ཆོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤྲེང་
 ཏུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ནམ་གཞག་གྱེད་པ་ན་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་རང་
 འཛིན་ཆོད་མ་བཞག་དགོས་ཏེ། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་ཁྱད་ཆོས་
 གསུམ་ལྡན་ཞིག་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་སྤང་གི་སྤྲེང་
 གི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་བཞག་དགོས་པ་གང་
 ཞིག། གཟུགས་སྤང་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 བཅུ་གཉིས་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས།
 དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྤར་བཞིན་
 ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་ཐལ། ཡུམ་ཀྱི་མདོ་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་གསུངས་པ་བཤད་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ནམ་མཁའི་གཞན་
 དབང་རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 བཤད་པ་གང་ཞིག། རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་
 པའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་མ་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གང་
ཞིག། །ནམ་མཁའ་དེའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
ཡས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་
པ་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་ན། སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་དགོས་ལ། །ནམ་
མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་སྤར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་
དོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་
མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་དང་། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་
གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་གཤམ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དབུ་མ་
པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀས་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྟས་པ་ལ་གཉིས།

མདོ་དགོན་པ་དང་།

དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་
རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སླ། དེ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཡོད་པས་མདོ་སྡེ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྒྲར་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲར་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་
འགལ་སྤོང་གི་འི་བ་ཁྱུ་ལྟགས་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་
ནས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མདོ་
སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་
བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་ཐ་
མ་ངེས་དོན་དུ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེ་དོན་གྱིས་གོ་བའོ། །ཤུགས་ལ་གོ་བའི་དོན་ནི། དང་
པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ནི་དུས་ཀྱི་
རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི་བྱང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འབགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཁྱེས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཨ་ར་རྒྱ་སེར་ཞེས་པ་ནས་ཚྱོད་པའི་གཞིའི་
གནས་སུ་འགྱུར་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

མདོའི་ཆིག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་ལ་གནས་ནི་ཆིག་དང་པོས་བསྟན་
ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དུས་ན་གསལ། ཡུལ་ཨ་ར་རྒྱ་སེར། ཞེས་ཡུལ་གྱི་མིང་

གསུངས་པ་ནི་མདོ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྲིམ་པའི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཡོད་
 པ་གོ་བའི་ཆེད་དང་། དང་སྟོང་སྤྱོད་བའི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སྟུ། །ཞེས་གནས་ཀྱི་མཆོན་
 སྟོན་པ་ནི་ཡུལ་དེར་རབ་བྱུང་གི་གནས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་མདོ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་གོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོད་སོ། །དང་
 སྟོང་ལྷུང་བའི་དེ་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་འཛིན་ཉེན་དུ་མ་བྱོན་
 བའི་དུས་སྟུ་གནས་དེར་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། ཉམ་ཞིག་གི་ཆེ་
 ཉོན་པ་སྤྱོད་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་ལྟའི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱལ་འཛིན་ཉེན་དུ་མི་རིང་བར་གཤེགས་པས་བྱེད་ཅག་གནས་
 གཞན་དུ་གཤེགས་ཤིག་ཅེས་ནམ་མཁའ་ནས་སྤྱོད་པ་ན་དག་བཅོམ་པ་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་དང་། ལྟའི་སྟོད་ནས་མེ་
 འབར་སྐྱའི་སྟོད་ནས་ཆུ་འབབ་པ་སོགས་སྟོད་ལམ་རྣམས་པ་བཞིའི་སྟོན་སྟུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ཏེ་རིང་བསྐལ་ས་ལ་ལྷུང་བས་ན་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་
 པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་བཞི་མདོན་སྤྱོད་དུ་
 ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕགས་པས་ཉེ་དེས་གཟིགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས་
 ན་བདེན་པའོ། །སྟོན་མ་ཐོས་པ་ཞིག་ཐོས་པས་ངོ་མཆོར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་ངོ་
 མཆོར་སྐད་དུ་སྤྱོད་བས་ནི། སྟོན་སྟོན་པ་འཛིན་ཉེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་གནས་སྐབས་སྟུ་
 ཆོང་པ་དང་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ཉེན་དེགས་པའི་ལྟ་བུ་དུ་ལ་སོགས་པ་
 སྤྱོད་ཀྱང་བསྟོར་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་གསུངས་པས་ངོ་མཆོར་མཛད་དུ་བྱུང་བཞིན་པའོ། །དེ་
 ཡང་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་གསུངས་པའི་དུས་སྟུ་མདོ་འདི་གསུངས་ནས་

ཡུན་རིང་པོ་སོང་བའི་དོན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་
 བས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བསྟན། འདིའི་ཐེག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་བྱ་དོན་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་པས་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྗོད་བྱེད་
 ཆོག་གི་ཐེག་པ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་མ་
 ཁྲབ་པར་བཞེད། སྤྱི་མ་ནི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པར་གསུངས། བར་
 བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྐུར་བ་མ་གཏོགས་གདུལ་བྱ་དོས་འཛིན་གོང་དང་འབྲ།
 སྤེ་སྟོད་གསུམ་པ་ཐེན་ཆོག་གིས་གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ལས་
 མ་བཤད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་ལ་སྐྱ་ན་མཆིས་པ་སོགས་སྐྱོར་ཚུལ་ནི་སྐྱ་ན་མཆིས་པ་
 ནས་བཙུངས་པའི་གསུམ་པ་བྲང་བའི་དོན་བསྟན་བྱུང་བྱེད་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་
 ལ་སྐྱ་ན་མཆིས་པ་སོགས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དབེར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 བྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ན་མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་ལའང་དེ་ལྟར་སྐུར་ནས་བཤད་ཀྱང་། རྗེ་སྐྱ་མས་མི་
 ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བྱིས་པ་ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་
 ནོ། །སྐྱབས་མེད་པའི་སྤྱི་མ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བས་དེའི་གོང་དུ་ཐེན་ཆོག་གིས་
 སྐྱབས་མེད་པའི་བཤད་པ་ལ་གཉིས་སྐུར་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་དེ་མ་གཏོགས་
 རང་ལུགས་ལ་འཐད་པ་ཡིན། བཤད་པ་དང་པོ་ནི་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་
 མེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། དེ་འབྲ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་

མོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་
དང་བསྟུན་ན། །ཞེས་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པར་ཡོད་
མེད་སོ་སོར་བྱེ་བས་དེ་འདྲའི་ཆོག་དང་བསྟུན་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཆོན་ལ་ལེགས་
པར་རྒྱལ་བར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་
བཏགས་པ་དེ་མདོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་མདོ་འདིའི་མཆོན་ཅི་ཞིག་ལགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དགོངས་འགྲེ་
ལས། འོན་དམ་རྒྱལ་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྩུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་གསུངས་
ཀྱང་། །ཞེས་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། སྟོན་པ་སྟུ་བྱ་
ངན་ལས་འདའ་ཁར་སྟོན་ངས་འདུལ་བའི་བཅས་པ་མཛད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་
དང་མཐུན་ན་རུང་བ་ཡིན། དེ་དང་མི་མཐུན་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཅས་པ་མདོར་
བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་ལ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་
གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྟུབས་ནས། །ཞེས་པའི་ཁ་
ཅིག་ནི་ངོ་ནང་པའོ། །དེས་ནི་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་
བྱུང་པར་བཞེད། དེ་ལྟར་བཞེད་པས་གཞན་སྤེའི་རིགས་ཅན་ཆེ་རབས་སྤྲ་མར་
བདག་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་
བདག་ཁས་ལེན་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཆོག་ཁས་ལེན་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་
ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས། སྤང་བོ་ལྟ་ནི་ཁྱར་ཡིན་
ལ། །ཁྱར་བྱེར་བ་ཡི་བདག་ཡོད་དོ། །རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྗོད་མི་བྱ་ཞེས་གང་ཟག་

རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་བསྟན་པའི་མདོ་སྤྲི་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། རོན་དམ་
བདེན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྐར་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་མོ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བདེན་བྱུང་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་སྟེ་གསལ་བར་བསྟན་
པ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་རོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་
འདིས་བྱང་ཤེས་སྤྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན། །ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་གྲང་ཐང་གིས་ཡར་
འགྲོགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཤེས་རོན་གྱི་
མདོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རོན་
དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་པའི་བདེན་མི་བདེན་རྣམ་
པར་སྤྱེ་བ་ལེགས་པར་སྤྱེ་བའི་རོན་དུ་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པས་སྤྲི་བའི་
བཞིན་པ་མིན་ནོ་ཟེར། གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་སྤྲི་ལ་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ་
བྱུང་ལུགས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་དེ་ལྟར་ཚོད་པ་དེ་བྱང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
དབྱེ་བྱས་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཚོད་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ནི་རོན་ཅི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྤྱོད་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་མོར་དགོངས་འགྲུལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས།
རོན་དམ་པ་མཆན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྔན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲུལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་བསྟན། འདིར་སྤྱོད་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་མོར་
དགོངས་འགྲུལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཞེས་གཙོ་མོར་གསུངས་པ་སྤྱིར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་

ལྷོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཁྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་དེས་
འཁྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

བསྐྱེ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་
བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གློ་སྒྲུར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་འགོ་ག་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གློ་
བཏགས་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། རི་ལྟར་
ཡོད་ཅེན་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་
ན་ཞེས་གསུངས་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་གནས་ལུགས་ཐར་ཐུག་ཆོས་
ཉིད་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གློ་བཏགས་པའི་
ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་པས་གློ་བཏགས་པ་སྟེ་རྟག་མཐའ་དང་།
ཡང་དག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དེ། །ཞེས་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅེས་དབུ་མའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་

བསྟན། དེ་ལྟར་བ་དེ་སྐྱོ་སྐྱར་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ན་སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་
འདེབས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།
འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་སྐྱིར་འདོགས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་གཉིས་
སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་མིང་བརྟ་ལས་ཀུན་
བརྟགས་འདོགས་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། གང་
གིས་བརྟགས་པ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྟོག་གིས་གང་འདོགས་པའི་
ཆོག་སྟེ་གང་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་བུ་ལ་འདོད། མདོར་ན་གང་གིས་
འདོགས་པའི་ཆོག་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག །ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་བརྟ།
ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྟོག་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། གང་འདོགས་པའི་
ཆོག །ཆོག་གིས་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས། མིང་བརྟས་བཞག་པའི་ཀུན་བརྟགས།
སྐྱ་རྟོག་གིས་བརྟགས་ཅམ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། མཆོན་གཞི་ནི་དཔེར་ན་
གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བརྟོད་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་
པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ། གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།
སྐབས་འདིར་འདོགས་པའི་ཆོག་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་བྱེད་པར་གདགས་
བྱ་ཀུན་བརྟགས་ལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །བྱང་སའི་སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་འདི་བཞིན་དུ་གདགས་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་

གསུངས། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དང་གཟུགས་གཟུགས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་
 བྱུང་ན་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དང་། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་འཇུག་
 གཞིར་འགྲོ་བ་མིང་བརྟེན་ལ་སྤྱི་རྟོག་གང་ལ་འང་མ་བཟོས་པར་རང་གི་གནས་ཚུལ་
 གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འགྲོ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཞེན་གཞིར་
 དང་འཇུག་གཞིར་འགྲོ་བ་མིང་བརྟེན་ལ་བཟོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་བཟོས་ན།
 མིང་གི་སྤྱི་རྟོག་སྒྲོ་མེད་བྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་ནས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ལ། ཞེས་བྱི་མ་
 ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་ནི། སྤྱི་སྤྱིར་གཉིས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་གསུངས། བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ། །ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་རྟོག་
 གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་དངོས་སོ་ལ་
 དེས་བྱུང་སྟེ་རང་མཛོན་སྤྱི་རྟོགས་པའི་མཛོན་སྤྱི་ཆད་མས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་
 དེ་ལྟར་དུ་རང་བརྗོད་པའི་སྤྱིས་བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་། རང་རྟོགས་པའི་རྟོག་པས་དེ་
 ལྟར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་བརྗོད་པ་ལ་
 མ་བཟོས་པར་རང་མཆོན་རྗེན་གཅེར་དུ་བརྗོད་པ་དང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར།
 ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་དུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 སྤྱི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་རིམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་

ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པར་གསུངས། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་
འདེབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱས་བྲངས་ན་ཞེས་པ་ནི་འཐད་ཀར་བྲངས་ན་ཞེས་པའི་རོན་
ཡིན་པས་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་དེའི་
དངོས་ཀྱི་ལོག་སྟོགས་རོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྐྱོ་འདོགས་སུ་བཤད་
དགོས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་ནི་མན་ཚུན་མཆོན་རེས་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན། དེས་མཆོན་རེས་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྐབས་འདིར་གཞན་
དབང་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་
པས། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་འདེབས་
སུ་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
མེད་པ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་སུ་དངོས་སུ་
གསུངས་པས། ཀུན་བརྟགས་རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་སུ་
བྱགས་ལ་བསྟན་པས་མཆོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱང་སའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་ལ་གཞན་དབང་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་འཛིན་
པའི་རྫོ་ཡིན་པས་བྱང་བ་དང་། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ལ་ཀུན་
བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྫོ་ཡིན་པས་བྱང་བོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ཞེས་པ་ནས་བསྟན། བྱང་ས་ལས།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ནམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་
གདགས་སུ་བྱང་གི། །ཞེས་པས་གཟུགས་ཕྱང་སོགས་རོན་དམ་པར་མེད་ན་གང་

ཟག་མེད་པར་ཐལ་བ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཅམ་ཡོད་ན། །ཞེས་པས་ནི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཆོས་དང་གང་
ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་བསྟན། དང་པོ་བསྟན་ཚུལ་ནི།
གཟུགས་སྤང་སོགས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། བདག་ས་ཆོས་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ།
གདགས་གཞི་གཟུགས་སྤང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །བྱི་མ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་མི་འདོད་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འདོགས་པའི་ཆོག་གས་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་འདོགས་པའི་
གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
ངོ། །ཞེས་པའི་དོགས་གཅོད་ནི། གདགས་གཞི་རང་ཉིད་མེད་ན་རང་ཉིད་འདོགས་པ་
པོ་མེད་པས་བྲབ་བམ་མ་བྲབ། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་
ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འདོགས་པ་པོ་མེད་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་རང་ཉིད་མེད་པའི་
བྱིར། དེས་མཆོད་ནས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། མ་བྲབ་ན། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་
འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཞེས་སོགས་དང་འགལ། དེས་ན་གདགས་གཞི་
ཆད་མ་མེད་ན་འདོགས་བྱེད་ཆད་མ་མེད་དགོས་ཞེས་ཟེར་དགོས་སམ་སྟུམ། དེ་ལ་
འདིར་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པའི་བྱོགས་སྒྲ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྟེར་འོང་དོན་
མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དོན་དམ་
དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་དེ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བྱི་རོལ་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་

འདྲའི་གཞན་སྡེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་སྐྱར་འདེབས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྡེ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་བྱང་སས་དངོས་
 བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྡེ་
 ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བ་བྱང་སའི་སྐྱར་འདེབས་
 འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྡེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། ལས་དང་ནས་སྤོན་དོན་
 དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱར་སས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱར་སས་དངོས་བསྟན་གྱི་
 སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བྱང་སས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱང་
 ས་དང་བསྐྱ་བ་གཉིས་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདི་
 ཉིད་ལས། བྱང་ས་དང་འདི་གཉིས་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་གོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེ་བསྐྱ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་
 ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོ་ཀྱན་རྩོམ་པ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པར་ལྟ་བ་དེ་བསྐྱ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་གང་
 ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། བསྐྱ་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐྱད་
 ཅེས་བརྗོད་པར་བྱསྟེ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀྱན་རྩོམ་
 གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་སའི་སྐྱར་འདེབས་འགོག་ཡུལ་གྱི་གཞན་སྡེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལས། དེ་ལ་འདིར་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པའི་

ཕྱོགས་སྲ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྒྲེར་འོང་དོན་མེད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བླ་མ་ལས། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་
དེ། །ཞེས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་བས་ཐམས་འགྱུར་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
སྟེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་ཡིན། གང་ཟག་སྤྲུལ་འདི་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་དུ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བླ་མ་ལས། གང་ཟག་ཏུ་
ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་ཡི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟེན་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་སྲ་
མ་འདོགས་པའི་ཆོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་བདག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་ནི་སྒྲའི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་གཟུང་བ་ཙམ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་
མོངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས། དེའི་དབང་
གིས་དཔྱལ་བར་མི་སྟེ། གཞན་ཆོས་འདོད་པ་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱེད། བསྐྱབ་པའི་
གཞི་ལ་ཡང་གཞི་ལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྐྱར་འདེབས་
ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་གཞོད་བྱེད་བཞི་བསྟན་ཏེ་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མེད་ན་དེ་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་
ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་

ཁས་སྦྱངས་ན་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ཁས་
ལེན་ན་དེའི་དབང་གིས་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ཐར་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། ཐར་པ་མེད་
པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གཞན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་མེད་སྟེ་
དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་ཐར་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པས་གཞན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཕྱང་བར་
བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་
གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤོང་ཞིང་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི་གཞི་གཞན་དབང་གང་ལ་ཀུན་བརྟགས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྤོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་གདགས་གཞི་དངོས་
སོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས།

ཕྱོགས་ལྔ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་ངི་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་པའི་
ཕྱོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་ལ་རང་གིས་
ཉེས་པར་བཟུང་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་འདིར་དོན་དམ་གང་ཡིན་ངེས་
པ་ནི། །ཞེས་པའི་དོན་དོན་དམ་གང་ཡིན་ངེས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་
ངེས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་པའི་མེད་པའི་དོན་དམ་མམ་མེད་པའི་བདེན་
གྲུབ་དེ་གང་ནས་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་དབྱུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་ལན་བཏབ་

བ་གང་ཞིག །མེད་སའི་དོན་དམ་དེ་བྱིས་ན་དབྱ་མ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་གི་
 དོན་དམ་བདེན་བཤོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་བའི་ཕྱིར་ཉ། དབྱ་མ་བས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟངས་གི་དོན་དམ་བདེན་བཤོ་མེད་སའི་དོན་དམ་ཡིན་བར་མི་འདོད་བའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་བྱིས་བ་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བཤོ་ཞེས་བའི་ཆོག་
 ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱིས་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་
 བའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱིས་བ་མ་ཡིན་ཉ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་
 དེ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བྱིས་ན་དབྱ་མ་བས་རོ་
 བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་བ་གང་ཡིན་བའི་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་བཤོ་ཞེས་ལན་འདེབས་བར་མི་
 རིགས་བའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་འབྲེལ་སྒོ་དེ་སྒོ་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་བར་དབྱ་མ་བས་འདོད་བ་
 གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་བའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་དེ་སྒོ་དོན་མཐུན་ཡིན་བར་དབྱ་
 མ་བས་ཀྱང་འདོད་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལན་བཏབ་བའི་ཕྱོགས་དགག་བ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་བྱབ་མཐའ་
 ལ་འགལ་བ་བསྟན་བ་དང་། རང་གི་བྱབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 ལ་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་བ་ནི་བསྟུ་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད། རོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་བ་དེ་མངོན་བར་བརྗོད་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
 ཟུར་བ་ཡིན་བར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མངོན་བར་བརྗོད་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་
 ཡིན་བར་འདོད་ཅེས་བའི་མངོན་བར་བརྗོད་བ་ནི་རྟོག་བའོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་བ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་འབྲེལ་བརྟག་བ་སྤྲ་མ་གོ་སྤྲ་བས་དེ་
 ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་བའི་བརྟག་བ་སྤྲ་མ་ནི་རྣམ་རིག་བས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་

རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དམིགས་བཞིན་དུ་རང་མཆན་གྱིས་མེད་
ཅེས་བཅི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་ཐལ་འབྱུང་བས་དེ་འདྲའི་སྒྲོས་མི་
གཞོད་དེ། སྒྲོ་དེ་ལོག་ཤེས་སམ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་བར་
བྱེད་པ་ལ། རྣམ་རིག་པས་འོན་དེ་འདྲའི་འབྱུང་ཤེས་དེ་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེས་པའི་བརྟག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་
ཅིག་ལས་ཀྱང་བརྟགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་
དབང་གི་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་འདྲའི་འགྲེལ་
ཆེན་དེར་ཀྱང་བརྟགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་
བྱུང་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྩེ་སྒྲ་མས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་བསྟན་པ་དེ་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
རྣམ་རིག་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ཐེག་བསྐྱས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་བྱངས་ནས་
གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་ཀྱང་བརྟགས་སུ་བཤད་འདུག་པས་འགྲེལ་ཆེན་
དེར་དེ་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱང་བརྟགས་དེ་
ལྟར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་
ལས་ཐ་སྙད་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་འགྲེལ་ཆེན་དེ་སོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དེར་རྣམ་རིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་བྱངས་འདུག་པས་རྣམ་རིས་
ཙོམ་པ་སོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་

ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་བྱུང་བའི་བྱིར། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྟུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་སྒྲེང་གཞིའི་
ལེ་ལུ་མ་གཏོགས་ལེ་ལུ་གཞན་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་བླངས་ནས་དེ་དག་གི་དཀའ་བའི་
གནད་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་འདུག་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོངས་
འགྲེལ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བྱར་དུ་མཛད་དགོས་པ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ་བྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཞེས་པའི་བློགས་སྒྲ་མ་ནི་ངོ་ནང་བཤོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་བྱུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྒྲོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ས་དང་
བསྟུ་བ་ལས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་
ལུང་བྱུག་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་
རྒྱུ་ཏེ་ཡོད་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་
བྱུབ་པ་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྒྱུ་ཏེ་ཡོད་པའི་དོན་དང་།
རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་
ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན།
རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་སྟུག་དུ་བྱུབ་པ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
དང་། དཔུས་མཐའ་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་དང་མཛད་སྤྱེ་བྱུང་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་

གསུངས་པའི་དོན་དམ་ཆམས་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས། བསྐྱ་བ་ལས་རྒྱ་མཚན་དང་
 རྒྱ་རྟོག་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་གསུངས་པ་སྤྱི་མའི་ཀྱང་རྫོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 འོ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྤྱི་དང་
 འཇིག་མེད་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱམ་པར་དག་པའང་
 མེད། རྒྱམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་འཇིག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད།
 འཕེལ་འབྲི་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱམ་པར་དག་པ་དང་རྒྱམ་པར་དག་པ་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཀྱང་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་
 གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡོངས་བྱུང་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་སྣང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་གཅིག་མ་ཡིན་འབྲེལ་མེད་དོན་
 གཞན་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་བ་
 དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་འཕེལ་བ་དང་
 འབྲི་བ་བ་མེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་བ་པའི་རྒྱམ་པར་མ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ངོ་
 བོ་སྤྱི་བ་པའི་རྒྱམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་དེ་ལྟར་མེད་པའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་ལ། ཟབ་ལ། ཞི་བ། སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བ། འོད་
 གསལ་བ། འདུས་མ་བྱས་དང་ལྡར་གསུངས། དང་པོ་ནི། སོ་སྤྱི་ས་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དུལ་མ་ཡིན་པས་ཟབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་གྱིས་ཞི་

བཤོ། །གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་
རོར་ཀྱན་རྫོབ་དང་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བཤམ། རང་མངོན་སུམ་
དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱིས་རིམ་ཁྱར་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲས་བརྫོད་མི་རྒྱས་
པ་དང་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གི་རོ་བོ་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། ལྷ་པ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །བསྐྱ་
བ་ལས། མངོན་པར་བརྫོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་རྗེས་དང་དོན་དམ་པ་
གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། མངོན་པར་བརྫོད་པ་སྟེ་
མངོན་བརྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་སྟེ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཞེན་གཞིའི་གཟུགས་སམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་
སྟེ་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་གང་གིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དེས་དེར་བཞག་པ་ཅུ་
མ་གཏོགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་མ་བྱུང་བས་དེ་འདྲའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་དོན་སྟེ་དེ་ནི་རྗེས་ཡོད་དང་དོན་དམ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་
མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཆེ་རབས་སྟོན་མར་གཟུགས་ཞེས་བརྫོད་པའི་སྐུ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་བརྫོད་ཅིང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་
གཟུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྣང་ངམ་

གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་རྟོག་པ་དེ་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་
 གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་རྟོག་པ་དེས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་
 བས་ཇུས་ཡོད་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བསྟན། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་དག་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྟོག་པ་དེས་ཀྱང་
 བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་ཡོད་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་སྤྱི་དེ་བརྟགས་ཡོད་དུ་བསྟན། ཡང་བསྟུ་བ་ལས། མངོན་པར་
 བརྟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ནི། །མངོན་པར་བརྟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་
 ཞེས་པས་མངོན་བརྟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་སྟེ་
 སྒལ་བའི་མིང་ཅན་ཉི་དེ་ལྟའི་མིང་དང་ལྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ལྟན་པའི་དངོས་སོ་སྤྱི་རྟོག་གིས་བརྟོད་དུ་མེད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་ཇུས་ཡོད་དང་དོན་དམ་
 གཉིས་གར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇུས་
 ཡོད་ཡིན་པར་བསྟན། དེས་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་
 གྱི་དངོས་སོ། །གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྤང་།
 གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི། ཞེན་གཞིའི་གཟུགས་རྣམས་དོན་གཅིག །གཟུགས་དང་།
 བརྟོད་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་

གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དང་
གཟུགས་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། ཞེན་
གཞིའི་གཟུགས་ལ་དེའི་མིང་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེས་
གཞི་གཟུགས་ལྟ་བུ་རྗེན་གཅེར་ཏུ་རྟོགས་མི་བྱས་པར་དོན་སྤྱི་བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྟོགས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་
དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་རྟོག་གིས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གོམས་པ་
རྣམས་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་པས་རྟོག་མེད་རྣམས་ཤེས་
དེ་བསྟན། རྣམས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་
ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་པའོ། །འོན་ཀླས་པ་རྣམས་ཡོད་ཡིན་ནས་ཞེ་
ན་འདོད་པའོ། །དེ་རྣམས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ངེས་པ་ལ་
ལྟོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཆོས་གཞན་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱིར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་འོ། །རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་
ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོན་མཆོན་བྱ་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་འོ། །དབྱུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྦྱབ་པ་ནི། དོན་
དམ་རྣམས་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པས་དོན་དོན་དམ་དང་། ཐོབ་པ་དོན་དམ་དང་།
སྦྱབ་པ་དོན་དམ་གསུམ་བསྟན། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་
པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལྟ་བུའོ། །འདི་གསུམ་དབྱེས་མ་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱ་
མ་ཡིན། དབྱུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཏུ་ཁོ་ནར་

བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཉོན་ཐྱིབ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། ཤེས་ཐྱིབ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །གཅིག་ཕུ་
ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་བྱུང་གཅིག་ཕུ་
ཡིན་ཞེས་བསྟན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་
རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་ཞེས་ཚོད་པ་དང་། དེའི་
ལན་དུ་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་
པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས། འདིའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས།
མཁས་དབང་ཁ་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཞེས་
པའི་རང་རིག་དེ་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ལ་རང་རིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་རིག་དེ་ལ་མི་
བཞེད་པར་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་རིག་པ་ལ་བྱས། ལན་འདེབས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་
རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གང་
རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོར་འཛིན་གྱུང་པའི་ཡུལ་
དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྐྱོན་སྒོར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་དག་
གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་གོང་གི་དོགས་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྗེ་སྒྲ་མས་སྐྱོན་སྒོར་མཛད་པ་ན་འང་ཡུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད། གཞན་ཡང་དེས་རང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་

མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྤྱོད་ལ་སྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་
སོང་བ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་རང་ཉིད་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་
མར་འཛོག་པ་དེ་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མི་འཛོག་པར་དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་
ཡིན་གསུངས། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་
གྲོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །སློ་མཆོའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཡི། །རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལས་
གྲོལ་ཞིང་དེས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་བགྲོད་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟེ་སེམས་ཙམ་པའི་
གཞུང་དུ་གྲགས་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལ་
དགོངས་སོ་ཞེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་འཛོག་ཚུལ་
དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་གསལ་བར་གསུངས། དབུ་མ་འཕྱག་པ་དང་
ཙམ་ཤེས་སོགས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སེམས་ཙམ་
པ་དང་ཙོད་པ་ན་གཞི་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ཙོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
མིན་ཏེ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་
མེད་པའི་བྱིར། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། དབུ་མ་
པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཙོད་པ་ཡིན་པས་
གོང་གི་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་

དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་དང་གྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ཡོད་
 ཚུལ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མ་བས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་
 འཛོག་ཚུལ་དང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེད་ཅེས་པ་མ་གཏོགས་གྱི་མའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་
 གཞག་གྱི་མའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་གྱི་མ་སྟེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུ་བ་
 བ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་གསལ་བར་མ་གསུངས། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་
 ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་བསྐྱུ་བ་སོགས་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་
 བ་མིན། ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུ་བ་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་སྒྱི་དོན་གྲོལ་ངན་ཆར་གཅོད་ན་ཅོད་པ་མང་དུ་
 ཡོད་པ་དང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅེས་པ་དེ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་བྱུ་བ་ལ་བཞག་དགོས་པ་འདྲ་
 གསུངས། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་དེའི་ཆས་
 དངས་པ་སྟེ་ཐད་དངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། བསྐྱུ་བ་
 བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱུ་བ་

48

གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བདེའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྟད་
འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།
མིང་བདུས་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་ཞེས་པ་ནི་
ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་རོ་བོ་དང་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། སྤྱིར་རྣམ་དག་ལས་
གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིམ་བུངས་པ་ལ་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་
པ་བཞག་ན་ཡང་དོན་ལ་བསམ་ན་གོང་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་དེ་
བཞག་དགོས། རོན་གྱང་འདིའི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཅོད་པ་མང་ཏུ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི་
མངོན་པར་བརྟོན་པའི་ཆོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་ཆོག་གི་བརྟོན་བྱུང་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན། དོགས་གཅོད་ནི། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་
རྣམ་དག་ལས་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་བཞག་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞན་དབང་
རྣམས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བའི་
དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་འདོད་མི་
རིགས་ཏེ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྒྲོང་ལོག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་དག་ལས་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དང་གང་ལ་
དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་

བ་དེ་རྣམ་བཤད་རིགས་པས་སྐྱབ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སོ་གཉིས་རྒྱུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བདེན་པ་
 གཉིས་འཇོག་སྐབས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཤེས་དཔེ་ཡུལ་གཉིས་རྒྱུ་རྫོབ་བདེན་
 པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དཔེ་ཡུལ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་བཞག་པ་ཡིན། སྤྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཉིས་རྒྱུ་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་པ་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 གཉིས་རྒྱུ་རྫོབ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དམིགས་མཁན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་བཞག་དགོས་པའི་
 གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་། དེས་
 བ་གཉིས་རྒྱུ་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་བཞག། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་
 རས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བྱུང་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་
 དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚོགས་སྤྱིར་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཤིང་།
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལའང་བྱུང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་བྱུང་འཇིག་མིག་ཤེས་སོགས་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འབྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བ་རྩུན་པ་གཉིས་
 རྒྱུ་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་དཔེ་དོར་བདེན་ཀྱི་སྤྱིར་མི་བདེན་པའི་ཆ་ནས་
 གཉིས་རྒྱུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་གནས་པས་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་བཞག་པ་ཡིན། དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། དམ་པ་ནི་
 མཆོག་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་མཆོག་དང་། དམ་པའི་དོན་ཞེས་པའི་དམ་པ་ནི་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ནི་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན། དོན་དང་དམ་པ་
 གཉིས་ཀ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པ་དང་དམ་པའི་དོན་གཉིས་
 འདམ་ཁ་ཅན་དུ་གསུངས། བརྗོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་
 བའི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་
 པའི་བརྗོད་པ་ནི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་དགོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྒོ་བཞག་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་དེ་འབྲེལ་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་སྤྱི་
 བཞད་ཚུལ་སྤྲ་རགས་མང་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཅན་པས་དེ་འབྲེལ་བའི་
 ཆོག་ཟུར་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཞད་སྐབས། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་ལ་གོ་བ་ལྟར་རྟོག་པ་དེས་བྱམ་པའི་རང་
 མཆོན་རྗེན་པ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་ཅིང་། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་རྟོག་པ་དེའི་རྩར་བདེན་ཀྱི་
 སྤྱིར་མི་བདེན་པས་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱམ་པ་
 དང་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་བྱམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར། དེས་ན་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་
 བྱམ་པ་དང་འདྲེས་ནས་སྤང་བ་མ་གཏོགས་བྱམ་པ་རྗེན་པ་སྤང་མི་བྱུབ། བྱམ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པ་རྗེན་པ་བཟུང་བའི་ཆ་ནས་སྤང་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བ་པས་ཆོག་
 ཟུར་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན། གང་ལ་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་

ཀླུ་པ་པར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་རྒྱ་པའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀོ་བྲུས་
 ཀླུ་པ་པར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་བྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཆུ་
 བན་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱ་པའི་འདེགས་འཛོག་ཅན་གྱིས་ཀླུ་པ་པར་བྱ་བ་དང་པོ་དང་།
 བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀླུ་པ་མི་རྩས་པ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་ཟེར། དཔེ་དེ་བཞིན། སློ་ཀྱན་རྫོང་པ་
 རྟོག་པ་དེའི་རོར་བདེན་གྱི་སྦྱར་མི་བདེན་པའི་ཆན་པ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་གྱི་ཆས་བཤད་
 རིགས་པར་གསུངས་སོ། །འོན། བསྐྱ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་རྫོང་ཏུ་
 ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་འཛོག་ཆུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ནམ་དག་ལམ་
 གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པ་ལས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་
 ཅན། འཛོག་ཆུལ་གཉིས་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ་
 ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཏེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་
 བས་སྟོང་བ་དང་། གདགས་པའི་གཞི་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་སྟོགས་གཞན་ནས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། འཛོག་ཆུལ་གཉིས་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་པའི་སྟེབ་པ་དག་པར་

གྱུར་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་བདག་ཏུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞི་གྱུབ་ན་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། གཞན་དབང་པལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཀུན་ཉོན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་
 དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ལ་
 དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་ཚན་རྡོ་ལ་རྟེན་ཅེས་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀར་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཟས་ཟ་བ་དང་། གོས་གྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་
 མཚན་མར་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཐ་སྟད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྦྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཆ་ནས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྟད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་

དམིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
ན་བསྐྱ་བ་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་
སྤྱི་ཇི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་འདི་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་དོན་ཏུ་
འགྲེལ་དགོས་སོ། །ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་མཆན་མར་གྱུར་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་བའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཉེ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་དབང་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་
འདོགས་པའི་གཞི་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་འཛོག་
ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་མི་
འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དོན་དམ་པ་
སྒྲོང་བ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་
ཅེས་བརྗོད་པའི་ལན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པར་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་ཞེས་པའི་དོན། སེམས་ཅོམ་པས་
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དང་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་འདི་
ལྟར་ཅོད་དེ། དོན་དམ་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལྟ་བུ་
ལས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བོ་ཡོད་ལ་ལས་གསོག་
པ་པོ་གང་ཟག་ནི་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཞེས་

གྲིས། རོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མི་འཐད་དེ་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྐབས་འདིར་
 རོན་དམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དག་ལས་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འང་མི་འཐད་དེ་གང་ཟག་གྲུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུང་
 པའམ། ཡང་ན། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་ཅེས་པ་རོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ། རོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་བྱེད་པ་པོ་གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་བྱེད་པ་པོ་མི་
 དམིགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་རྣམ་རིག་པ་ལ་ཚུང་པའི་ལན་དུ། གྲུན་རྫོབ་
 དང་རོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དེ་ཤེས་ན་ལན་ཐེབས་པར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་བྱེད་རྣམས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བར་
 བྱའོ། །དེའི་མཐུག་ཏུ་སེམས་ཙམ་པ་བདག་ཅག་གིས་རྣམ་པར་བྱེ་སྡེ་ལན་གདབ་ཆོག་
 ཅེས་པའོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་དྲིས་པའི་ཆོ། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་
 གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་
 རོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་
 ཡང་ཡོད། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་
 རྟོག་ལ་རག་གོ། ཞེས་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་ན་ནི་རོན་
 དམ་དུ་ཡོད་པས་རོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགྲིག །གཉིས་ཀ་མིང་འཐུག་པའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་འགྲིག་ཅེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་སྒྲོན་
 སྒྲོང་གི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན། རང་ལུགས་ལུང་དེའི་རོན་ནི། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་རྣམས་སུ་

ཡོད། བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་བདག་ཏུ་མ་གྱུབ་ཅེས་པའོ། །དོགས་གཙོད། མིང་གི་དངོས་
ཡུལ་དང་། གཟུགས་དང་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དངོས་ཡུལ། གཟུགས་སོ་ཞེས་
གདགས་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དངོས་ཡུལ་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་
ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྤྲུལ་པ་ལ། རི་ལྷར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ་ཞེས། ལས་དང་
ནམ་སྤྱིན་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཅམ་
པས་སྤྲུལ་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ལྷར་
གྱི་མིང་དང་གདགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟག་པ་
དང་། སྤྱི་མཆོན་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད་གསུངས་པའི་རྣམ་ནི་རྣམ་བཏགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྣམ་
སོ། །ལས་དང་ནམ་སྤྱིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ་ཞེས་པའང་གོང་
དང་འབྲེལ། །དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
པའི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་རི་
ལྷ་བ་བཞེན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་དོ། །དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྱར་གྱི་ཁྲག་ཀ་དེ་འཐུག་པར་ནམ་
བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡོད། །ཞེས་པའི་སྤྱར་གྱི་ཁྲག་
ཀ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ནམ་རིག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཁྲག་ཀ་དེའོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཞེས་
པའི་སྤྲུལ་མཁན་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་དགོངས་གཞི་བདུན་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། རང་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
དུ། །མེད་བྱིར་རང་གི་རོ་བོ་ལ། །མི་གནས་བྱིར་དང་། །ཞེས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་གསུམ་བསྟན། འཛིན་བཞིན་དེ། །མེད་བྱིར། །ཞེས་པས་བྱིས་པས་ཞེན་
བ་ལྟར་གྱི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་མེད་པར་བསྟན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །ཅེས་
པས་དེ་བདུན་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་གཞིར་འདོད་ཅེས་པའོ། །མཛོན་པ་ཀུན་
བདུས་ལས། གོང་གི་སྤེ་ཆན་གཉིས་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བཅས་དགོངས་
གཞི་བཅུ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུངས་པར་བཤད། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གས་ཀུན་བརྟགས་གྱི་
མཆན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་བ་ལྟར་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྟོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིའི་ནང་ནས་བདག་
འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་
མཆན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་འཛིན་བ་ལྟར་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་པར་བཞེད། ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་

གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ལས། རྒྱལ་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་
རང་དང་གཞན་ཏུ་འགྱུར། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་བར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་བར་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྤྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
བ་ཐོབ་ཚུལ་ཆེན་འབྱིང་ཚུང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚུང་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལས་དོད་
ནས་ཐོབ། འབྱིང་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ནས་ཐོབ། ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
ཐོབ་བ་ཡིན། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་
འབྲ་ཞིག་རང་ལས་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ན་སྐྱག་རིགས་པ་ལས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལས་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་སྦྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་ཉིད་
གཟིགས་ཚུལ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་ལས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་
རྟོགས་ན་སྐྱག་རིགས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བྱིར།
གསུམ་བ་དེས་རིགས་འབྲ། དེའི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྡོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་
སྐྱེ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་རྒྱུ་སྡོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་
པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་བ་བཞེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྔ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་
ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་པས་སྤྱུ་གྲུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་བར་མི་
སྡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདས་མ་འོངས་
གཉིས་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་བ་བཞེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྔ་མ་མཛད་སྡེ་རྒྱལ་

དང་། གུན་བརྟམ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ཁས་ལེན་སྟེན་
 མོང་བ་ཡིན་པའམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་གཞི་སྟེན་མོང་བ་གང་རུང་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པར་
 བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་གཞི་སྟེན་མོང་བ་ལ་སྦྱར་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁས་ལེན་སྟེན་
 མོང་བ་ལ་སྦྱར་དགོས་གསུངས། ད་ལྟ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྟེན་མོང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་སྦྱ་གྲུ་རང་བྱུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པར་ཁས་
 ལེན། རྩེ་བྲག་སྦྱ་བས་སྦྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་རང་བྱུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་གནས་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། སྒར་གཞན་དབང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོངས་བྱུབ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་
 གསུངས་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་
 ཤིང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདེན་
 པར་བྱུབ་པ་དེ་དག་གི་དོན་མིན་ནོ་ཞེན་ཞེས་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་སོགས་པ་
 བདེན་པར་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས་གཞན་དབང་སྦྱ་
 མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་སྡེ། སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་མ་བྱུབ་པའི་
 དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་པའི་རང་ལྷགས་ལ་གཞན་
 དབང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་བདེན་པར་མ་བྱུབ་པའི་སྟོན་
 མེད་དེ། སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་
 མེད་དེ་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལྷགས་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས། རང་
 རྒྱུད་པས་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་བཞེད་ཚུལ་བདེན་པར་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་

པས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། མེས་མ་ཙམ་པས་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འདོད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། སྐྱུ་མའི་
དོན་སྐྱུ་མ་ཉམས་མི་འདོད་ཀྱི། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇེས་གཞན་དུ་སྤང་ཞིང་སྤང་
བ་ཉམས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མ་ཉམས་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བྱེད་
ལུགས་ཅི་ཉམས་ཞེན། དེ་ཡང་རྒྱན་ལས་ཅི་ཉམས་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྐྱུ་མའི་ནམ་པ་ཅི་ཉམས་བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་
བཟོད། །ཅེས་པ་སྟེ་ཅི་ཉམས་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྐགས་ཇེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་
གངས་ཆང་གི་དངོས་པོ་སྐྱུ་མ་དང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟ་སྤང་སོགས་སྤང་བ་སྐྱུ་མའི་
ནམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་
ཅིང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆ་ནམས་ཡང་དག་པ་དང་།
སྐྱུ་མ་ཉམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་རྟོག་ཡིན་པར་
འདོད། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་གི་དངོས་པོ་དེ་རྟ་སྤང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟ་སྤང་སོགས་
སྐྱུ་མའི་ནམ་པར་སྤང་བ་ཅི་ཉམས་བར་དེ་བཞིན་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
མེད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བཟོད། སྤྱིར་བྱས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡིན། ཀུན་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡིན་པར་སྤང་ནས་ལྷག་པོ་བཏགས་པ་སྟེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་

བྱས་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱམ་པར་ཞེན་ནས་སྒྲག་པོ་བཏགས་པ་
 ཉུ་བྱ་ཡིན། སྐབས་འདིར་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 མཆོན་གྱིས་བྱམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་དུ་ཞེན་པའི་
 མོ་ནམས་ཀྱན་རྟོག་གི་གཙོ་པོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མའི་ནམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་
 འཛིན་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲགས་རྩམ་བཏབ་སྟེ་རྟོག་སོགས་སྤང་
 བར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་ཤིང་བྱ་སོགས་སྤྱི་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཀྱན་རྟོག་གཞན་དབང་སྤྱི་མ་དེ་དང་འབྲ། སྤྱི་མ་དང་ལྟང་མོ་བའི་མིག་ཤེས་
 འབྲད་པ་ལས་རྟོག་སྤང་གི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ནི་སྤྱི་མའི་ནམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀྱན་རྟོག་
 དེའི་དབང་གིས་རང་ཅག་ལ་གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་དུ་སྤང་བ་སྤྱི་མའི་ནམ་པ་དང་
 འབྲེལ། །གཞན་དབང་ལ་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱུས་པ་ཀྱན་རྟོག་དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད། སོ་
 སྤྱིའི་ཤེས་པ་ནམས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ན་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་
 དུ་སྤང་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲགས་བཏབ་པའི་ལྟང་མོ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་
 རྟོག་སྤང་གི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་དང་འབྲ། སྤྱིལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་ལ་རྟོག་སོགས་སྤང་
 རྒྱ་ཡོད་པས་བྱུང། སྤྲགས་རྩམ་གྱིས་མ་བཏབ་པའི་ཤིང་བྱ་སྤྱིལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་མ་
 ཡིན། སྤྱིལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་རྟོག་དུ་མེད་ཀྱང་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟང་མོ་བ་ལ་རྟོག་
 གི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་རྩམ་གཞན་དུ་མ་བྱམ་ཀྱང་བག་
 ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་རང་རྒྱ་དེ་གི་རྟོག་པ་ལ་རྩམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་འབྲ་བ་ཡིན་

མོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་སྐྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་
 བསྟན་ཏེ། འཕྱུལ་བའི་གཞི་བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གསུང་གིས་བཏབ་
 པ་ནི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དང་འདྲ་སྟེ་རྒྱུ་མ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མོ། །ཞེས་པ་
 ནས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་
 རྒྱན་ལས། རི་ལྷར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །རི་ལྷར་དེ་ནི་
 དམིགས་སྒྱུར་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོག་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། རི་ལྷར་སྐྱུ་མ་དེ་
 ལ་རྟ་སྒྲང་སོགས་སྤང་ཡང་རྟ་སྒྲང་དུ་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་གཞན་དབང་གཞུང་
 འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་རྣམས་གཞན་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 པར་འདོད། རི་ལྷར་སྐྱུ་མ་དེ་རྟ་སྒྲང་གི་ངོ་བོར་མ་བྱུང་ཡང་རྟ་སྒྲང་གི་གཞུགས་སུ་
 དམིགས་པར་སྒྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་རྟོག་ལ་གཞན་དབང་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་ཡང་
 རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་ཀུན་རྫོག་གི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་ལས། ཅེས་
 སྐྱུ་མ་ལ་སྒྲང་སོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་གཞུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་པ་དོན་དམ་དང་སྐྱུ་མ་དེ་རྟ་སྒྲང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་
 དག་པ་མིན་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ཀུན་རྫོག་གི་བདེན་པར་དམིགས་སོ་ཞེས་
 འབྲེལ་བར་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས། སྐྱུ་མའི་རྟ་རྟ་མཚན་ཉིད་པར་མེད་ཡང་དེ་མེད་
 པ་མིན། མིག་ཤེས་ལ་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་སྤང་ཡང་རྟ་སྒྲང་གིས་སྟོང་པ་དེ་དང་རྟོག་པ་ལ་
 གཞན་དབང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བར་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་
 དགོས། སྐྱུ་གསུང་གིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་གནས་དེར་བྱིས་སྟེབས་པའི་ལྟ་མོ་
 བར་དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་དུ་མི་སྤང་བ་དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་

འཕགས་ལ་སྤྲུགས་རྒྱུ་གིས་བསྐྱད་པར་མི་ལུས་པས་སྦྱ་མའི་རྟ་སྐྱང་སོགས་སུ་
 སྤང་བ་མེད་དོ། །རྒྱན་ལས། རང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་བདག་དང་སོག་ལ་སོགས་པར་
 མེད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དེ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་གི་
 སྦྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་གི་སྦྱེ་མཆེད་བར་དུག་བདག་དང་སོག་ལ་སོགས་པར་མེད་པ་
 སྦྱེ་བདག་ཏུ་བྱུང་བར་མེད་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་བྱུང་བ་དེར་སྤང་བའི་ཆ་ནས་སྦྱ་མ་
 དང་། དེ་ནི་སྦྱ་མ་ལ་རྟ་སྐྱང་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་དང་འབྲེལ། རང་གི་སྦྱེ་
 མཆེད་དུག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ན་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྦྱེ་མཆེད་
 རྣམས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞག་དགོས། སྤང་པོ་
 ལྷ་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་བྱུང་བར་སྤང་
 ཡང་བདག་གི་རོ་བོར་མ་བྱུང་བས་བདག་གིས་སྦྱོང་པར་འདོད། སུམ་སོགས་ཕྱིའི་
 སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 འཛོག་གི་སུམ་སོགས་རང་དབང་བའི་བདག་གི་རོ་བོར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་
 དུ་བཞག་རྒྱ་མེད། སུམ་སོགས་གང་ཟག་ཡིན་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་བདག་ཏུ་
 བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་མེད་དེ། སུམ་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་བདག་གི་
 ལོངས་སྤྱད་བྱར་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་སོགས་རང་
 རྒྱ་བའི་བདག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་མ་བྱུང་བ་དེའི་སྤྱིར་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སུམ་པའི་སྤྱིར་དུ་བདག་མེད་འཛོག་པ་ན་གཞན་སྤྱིར་དུ་གཞག་དགོས་པ་ཡིན་
 པས། རང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དང་ཕྱིའི་སྦྱེ་མཆེད་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་ལྷ་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་མཆོང་

གཞི་མ་ཡིན་ཡང་རང་ངེས་རང་རྒྱ་བའི་བདག་ཡོད་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་བདག་ཡིན་སྟེ་ཕུང་པོ་ཕྱགས་ལ་ཞེན་ཚུལ་དེ་ཡོད་པས་ནང་གི་སྤྱོད་མཆེད་རང་གི་རོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་རང་རྒྱ་བའི་བདག་གིས་སྒྲོང་པར་འཛོག་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞུང་ཉིད་ལས། ཕྱིའི་སྤྱོད་མཆེད་རྒྱལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བས་ན་མི་ལས་ལྟ་བུར་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་དཔེར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་འཛོག་ཚུལ་ལ་སྤྲ་རགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། མདོ་སྤེལ་བའི་ཕྱགས་ལ་གང་གི་བདག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་བྱུང་བར་སྤང་བའི་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེར་སྤང་བའི་སྒྲོན་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་བཞེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཕྱགས་སུ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤང་བའི་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

སྤྱིར་ན་གཞུང་དེ་ལས་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ན་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྤྱོད་མ་སོགས་དཔེར་བྱེད་ཕྱགས་ལ་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་ཡུལ་སྤྱོད་མའི་རྟ་རྟར་མེད་ཀྱང་རྟར་སྤང་བའི་སྤྱོད་མ་དང་སྤྱིག་རྒྱ་མི་ལས་སོགས་དཔེར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་བྱུང་ཀྱང་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཐེག་བསྟན་ལས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་མདོ་ནས་སྤྱོད་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེར་གཞན་དབང་བསྟན་པའི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བ་མེད་ན་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བར་སྤང་བ་རྗེ་ལྟར་འཐད་སྟུང་ན། སྤྱོད་མ་ལ་རྟ་སྤང་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་མ་ལ་རྟ་སྤང་མཆོན་ཉིད་པ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་རི་ལྟར་སྒྱེ་སྤྲུལ་ན། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་སྒྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་རི་ལྟར་སྒྱུད་སྤྲུལ་བ་ན། མི་ལམ་
 དུ་མི་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་མི་མཚན་ཉིད་པ་སྤང་བའི་སྒོ་སྒྱེ་
 བ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་རི་ལྟར་དམིགས་སྤྲུལ་བ་བསྒྲོག་
 བའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང་ཞེས་པ་ནས་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་
 བར་གྱི་དོན་ཡིན། ཕྱི་དོན་ནི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་གཞག་
 དགོས། ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སྔོན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷགས་འདིར་སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་
 སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤང་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་
 ནས་ལས་སྒྲིན་བ་ན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བྱེད་ཀས་ཕྱིའི་སྔོན་པོ་གྲུབ། དེའི་བྱེད་
 ཀྱིས་ནང་གི་དབང་ཤེས་དེ་གྲུབ་ཅིང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཅིག་གིས་སྔོན་པོ་དང་
 རྩོད་བྱེད་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་
 གཅིག་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་
 འགག་པ་ན་འད་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པ་ཡིན། དེས་ན་སྔོན་འཛིན་ལས་རྣམས་གཞན་
 དུ་སྔོན་པོ་མེད་པས་ཕྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་
 དགོས་གསུངས། ལྷགས་འདིར་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་

ཉིད་ཅམ་དུ་བྱུང་བ་རང་གསུངས་པ་དེས་ལས་འབྲས་ལ་ཕན་ཆ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་
གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད་དགོས་པའི་
ལས་རང་ཉིད་གྱིས་བསགས་ནས་ལས་དེ་སྤོང་བའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱུལ་བྱས་ནས། བདག་ལ་གཞོད་
བྱེད་ནམས་བྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཆོག་དན་ཞིག་བཟོད་ནའང་དེ་
ཉིད་རང་གི་ལས་གྱིས་བྱས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་
བསྐྱུལ་ནམས་རང་ལ་སྤྱང་ཞིང་སྤྱོད་བ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་བྱུང་ཅིང་རང་གི་ལས་
གྱི་སྟོབས་གྱིས་དེ་དག་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་དེས་
སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷགས་བསྐྱེགས་ས་གཞི་སྟུ་ཡིས་བྱས། །མེ་
ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྱིག་སེམས་ཡིན་པར་
བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གིས་ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱིས་བསྐྱེགས་པའི་
སྟུག་བསྐྱུལ་སྤྱོད་བ་ན་ས་གཞི་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བཙོས་ནས་སྟུག་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
པ་སྤྱང་ལྟར་ལས་གཅིག་གིས་སྤྱང་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟེས་པ་ཡིན་
ནོ། །བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ན་མ་བྱུང་མཁན་ཆང་མ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་
ཡིན། སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྒྱ་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མི་ཁོང་ཁོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བསམ་པའི་ཆེ་ཁོང་ཁོ་རྒྱུང་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དབྱུང་ལངས་ཀྱང་
དཔྱུལ་བ་སོགས་ལ་འཕེན་མི་བྱུང་ཅིང་འཕེན་བྱེད་རང་གི་ལས་གཅིག་པོ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ནམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དབང་
ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཁར་མེད་པའི། །མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་
ལུས། །ཞེས་དང་། །དེ་ཉིད་ལས། གང་དང་འཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་
ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འདོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིས་
དཔྱལ་བའི་མེའི་ཆ་བ་དཔེར་མཛད་ན་དཔྱལ་བའི་མེས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་
བསྐྱེད་ཏེ་ཐལ་བ་ཡང་མི་ལུས་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་དེར་གཞན་གྱིས་
འཕེན་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མེ་ཆོག་གས་
དེར་རང་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །དེས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅ་བ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་སར་འགྲོ། །དེ་མ་འདུལ་བས་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་སུ་འབྱུངས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་རྒྱལ་ནི།

དབྱས་མཐའ་ལས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཆོག་གས་
བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ལུགས་འདིའི་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། །འཁོར་
ལོ་གསུམ་ཀྱི་བྱང་པེས་འབྱེད་རྒྱལ། །མདོའི་དོན་བཤད་རྒྱལ། །ཆོག་གི་དོགས་པ་
བསལ་རྒྱལ་དང་བཞི་ཡོད། །དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། །དེ་ལ་གང་ན་གང་
མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་བ་དང་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པ་འདི་
ཅ་བ་དང་། །དབྱས་མཐའ་ལས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་གས་
བཅད་གཅིག་དེའི་འབྲེལ་པ་ཡིན། །སྟོང་བ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་

བཅད་གཅིག་པོ་དེ། འོད་སྤངས་གི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 མཐའ་གཅིག་གོ། མཐའ་གཅིག་གི་སྤངས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་བ་ནི་
 དབྱ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་ཡོད་པ་སྟེ་
 ཆོག་གི་ལྷག་མ་མི་རྫོགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་དང་།
 འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུང་འདྲིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་འཆད་
 བ་ཡིན། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བར་བསྟན་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་ནས་ཡུམ་
 གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ། ཀུན་རྟོག་
 གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པའི་དེར་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་འཁོར་ལོ་བར་
 པའི་དགོངས་གཞི་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུང་འདྲིན་རྣམས་གཞན་ཡོད་པར་
 བསྟན་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན། འོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 རོས་ནས་བྱུང་གཟུང་འདྲིན་རྣམས་གཞན་མེད་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ལན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་འདིས་

སྟོང་ཉིད་མེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད་ཅེས་
 བས་གཞན་དབང་ཐ་སྟངས་ཡོད་པར་བསྟན། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་བས་
 གཞན་དབང་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟན་བས། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་
 ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟངས་ཡོད་
 ཅིང་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 གསུངས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་ཆར་ཞིང་འགལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་
 དེས་རྟོགས་ཀྱང་། ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་
 ཡོད་པ་ལ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་
 དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་བ་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་དབང་གི་གཞི་གང་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་ཀྱིས་
 བྱུང་བ་གང་མེད་པའི་གཞན་དབང་དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་ཀྱིས་བྱུང་
 བ་དེས་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བ་དེའི་ཤྱལ་དུ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་རང་བཞིན་ཀྱིས་
 ཡོད་པའོ། །གཞན་དབང་རང་འཛིན་ཆད་མ་དང་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
 ཤིང་སྟོང་པའི་ཤྱལ་དུ་རང་བཞིན་ནམ་ཐ་སྟངས་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ་དེའི་ངོ་བོ་ཇེན་པར་ཤེས་
 བ་ཡིན། འདིའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤྱལ་དུ་
 ལྷག་མ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བ་མི་ཁེགས་པར་རང་མཆོན་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་
 དགོས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བས་

སྟོང་ཞིང་། སྟོང་བ་དེའི་ཤུལ་དུ་ལྷག་མ་རང་མཆན་མི་ལུས་བར་དགག་བྱ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡང་རང་མཆན་གྱིས་སྟོང་བར་འདོད་དོ། །ཆིགས་
བཅད་གཉིས་པས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་
པའི་སྟོང་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན། འདིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཡང་
དག་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དེས་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་
གསུངས་བ་མ་ཟད་དབྱས་མཐའི་ལུང་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གྱི་སྟོང་
ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དགོངས་
འབྲེལ་ལས་གང་ན་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་དེ་འདིའི་ལུགས་གྱི་ལྟ་བ་བསྟན་
པའི་གཞུང་གཙོ་བོ་ཡིན། མདོ་དེའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བཤད་བ་དེ་
ལྟར་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པས་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རི་བོང་གི་དྲ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་
སྐྱར་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་བ་ནི། ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་
མ་པ་ལ་ལ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་དྲ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡེ་
མེད་པ་སྟེ་གཏན་ནས་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་བ་དེའི་ཕྱིར་དབྱ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱར་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་ཆིག་དང་
མོས་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྟོན་ས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་། འཁོར་ལོ་
བར་བ་ལས་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞི་ད་
བྱེད་བསྟན་ཅིང་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པ་ཡིན། ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
སྟེན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་མ་དབྱུང་དགོས་པ་སྟེ་ཆིག་ལྷག་ཞིག་དགོས་ལ་དེ་

ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བའི་ཡོད་པའོ། །ཆོག་གཉིས་བས་དོགས་པ་སེམས་ཚུལ་ནི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའོ་ཞེས་བཤད་པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་གིས་བྱུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྟོན་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། དང་པོར་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ཅིང་སྟོ་འདོགས་འགོག་པ་ཡིན། ལུས་གྱི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ། ལུགས་འདིར་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་སྟོང་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་གཏན་ནས་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པ་གཏན་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཆོག་གསུམ་བས་དོགས་པ་སེམས་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་གིས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ན་སྟོང་བ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་དུ་འདི་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་གཞན་དབང་གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལུགས་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་མེད་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བསལ་ལོ། །དབུས་མཐའི་ཅ་བར་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་

ལས་ཀྱི་རྟོག་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱང་དེའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས།
གཞན་གྱི་ཚུད་པ་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་ཀྱི་རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱི་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་
དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་བཞེད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཀྱི་
རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་སྤངས་
བཤམ་བཅོལ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་
ཞེས་ལན་མི་འདེབས་ཀྱི་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། ཀྱི་
རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྲོད་ནས་
ལན་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་
ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཉིད་དུ་སྟེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད། དབུ་
མ་ཐལ་འགྲུར་བ་གཞན་དག་གིས་ཤེས་བྱ་སྟེ་ཕྱི་དོན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་
ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀྱི་རྟོག་དོན་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་སྟུང་དུ་
འདོད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་སྟེ་དོན་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་
དང་། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མཚུངས་སུ་སྒྲིབ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་
པའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སུམ་ཅུ་པ་བརྩམས་
སོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་གོས་བརྟན་པ་འདིས་གསུངས། སུམ་ཅུ་པ་བརྩམས་པའི་
དགོས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱ་ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཞག་དགོས། གཞུང་རྒྱལ་ལས་དེ་གཉིས་ལ་དོན་ཤེས་གཉིས་
 ཞེས་ཐ་སྟད་མཛད། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་
 གཉིས་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མཆུངས་སུ་
 འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མཆུངས་སུ་འདོད་ཀྱང་
 སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ་དེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་
 གྲུངས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞུང་གིས་སྐྱབ་པ་ན་མཆོད་བཞེད་
 གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅམ་པའི་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་བཞོད་པ་
 ཡིན། དབྱིག་གཉན་གྱི་བཞེད་པ་བཞེད་ཅིན་ནས་ད་ལྟ་སློབ་གྲྭ་བཞུན་པའི་འཆད་
 ཚུལ་ཡིན། ཕྱིགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱང་མཐུག་ཏུ་ཡོད་གསུངས། རྟེན་པ་བཞི་པས་
 དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི་གཞན་དབང་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཐུས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཡོད་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པས་དེའི་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པ་
 ཅི་ཞེ་ན། ལན་དུ་དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པའི་སློབ་བྱེད་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉིས་
 སྟོང་མི་རྟོགས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དབུ་མའི་
 ལམ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་མཐའ་བཞི་པ་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་སྟོང་

བ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་
 ཡང་མིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡང་
 མིན་ཇས་གཞན་གྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་
 དག་པར་བཤད་པ་ཡིན། སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་སྐྱར་འདེབས་སྤངས་མི་སྟོང་བ་
 མ་ཡིན་ཞེས་པས་ཉག་མཐའ་སྤངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཡོད་པས་མེད་པས་
 ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ཀུན་རྟོག་གཞན་
 དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཞེས་དང་། མེད་པས་ཞེས་པ་
 ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མི་སྟོང་བ་མིན་པའི་དོན་དུ་མཐའ་གཉིས་
 དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྲིས། འདིའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་
 བ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་བ་དང་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཡོད་མེད་
 ཡང་དག་པར་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 གསུངས་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་དེའི་རྩ་
 བའི་མདོ་ནི་འོད་སྤངས་གི་ལེའུ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་དང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བཙུག་འདི་ཉིད་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་

ན་དེ་གཉིས་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབྱ་མའི་དོན་ཏུ་
 འགྲེལ་མཁན་ནི་སེམས་ཅན་པ་དང་། དབྱ་མ་པ་གཞན་ཐལ་རང་ལྟར་ན་སྡེ་མ་མདོ་
 སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དབྱ་མའི་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་འོད་སྤངས་གི་ལེའུ་
 ལས་གསུངས་པའི་དབྱ་མའི་ཚུལ་གཉིས་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྡེ་མ་སེམས་ཅན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཕྱི་མའི་དེ་
 སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རང་ཉིད་
 གིས། །དབྱིག་གཉེན་ཞབས་དང་སྟོ་བརྟན་ཕྱོགས་སྤང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
 ཞབས་སོགས་ཞེས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་ཏུ་བཀལ་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ལ་
 བལྟས་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཇེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་མཆོད་བརྗོད་
 མཛད་པ་ཡང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་མཆོན་གྲགས་ཆེ་བ་ཅན་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་
 བྱས་པར་མི་སྤང་ངོ་ཞེས་ཞལ་ལས་ཐོས། དེའི་མཐའ་བསྟོམས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
 དབྱིག་གཉེན་དང་སྟོ་བྱོས་བརྟན་པས་བཀལ་ཚུལ་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བརྗོད་ཟེལ་
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་དེའི་དངོས་སྟོབ་སྟོ་བྱོས་བརྟན་པས་སེམས་ཅན་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་སྐབས་སུ་
 བཤད་ཟེལ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་
 རྣམས་ཐེག་བསྐྱས་དང་མཐུན་པར་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱས་སུ་བཀལ་ལ་ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན་ནི། དབྱིག་གཉེན་དང་སྒོ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་
བྱུང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུག། ཀྱན་བརྟགས་རང་མཆན་ཀྱིས་མེད་ཅིང་གཟུང་
ལཱིན་རྩས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་བ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཀྱང་
བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་དོན་ཆན་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་བ་ནི། ཉན་
དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཉན་ནི་ཆོས་གསུང་བ་པོ་སྟོན་བ་སངས་རྒྱུ་
དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་སེམས་གཉིས་ལས་རང་རྒྱལ་
མེད་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད། ལས་ནི་ཡུམ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོད་བ་
སྟེ་སྟོན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་བ་གདུལ་བྱས་དོན་ལེགས་པར་གོ་བ་ནི་ལས་དང་།
སྒྲོམ་བ་ལ་རྣམ་གཤམ་གྱི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་བཟུ། དེ་ནི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་
སུ་གདམས་ངག་བཅུ་བཤད་བ་དེ་ཡིན། རབ་དབྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་། ཉགས་ལ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས་དང་། བདུད་ལས་གཉིས། ལྟང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ནས་
ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ། བན་ཡོན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ཀྱིས་བསྐྱང་སྟེ་སྐྱིན་
བ་བས་བསོད་ནམས་ལྟག་བ་སྟེ་དོན་ཆན་སོ་གཉིས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་ནས་
བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་སེམས་ཅན་པའི་ཚུལ་དུ་བཀྲ་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་
དོན་བསྐྱུས་ལས། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། ཉག་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་
བྱེད། །སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྣམ་
པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་རབ་དུ་བསྐྱགས། །ཞེས་པས་སེམས་
ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་ཡང་། མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་ཡུམ་
གྱི་མདོ་ཡི་སྐབས་སུ་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཅེས་སོགས་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་

རྣམས་ཀྱིས་ཉག་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུབ་པ་
 བཀག་པ་དང་། ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱ་བཏྟན་ཞེས་མི་བདེན་པའི་དཔེ་
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་བཏྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། ཞེས་
 རྣམ་བྱང་བཞི་ནི་སྒོ་མང་ཡིག་ཆར་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རེའི་མཉམ་སྟོན་
 བཀའ་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ནི། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགག་པ། གཞོད་མ་
 རས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིར་བཞག་པ་དེས་
 ཡོངས་བྱུབ་བསྟན་ནོ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་
 པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལ་གཅིག་སྟེ་དཔེར་
 བ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་པོ་ལས་རྩས་ཐ་དང་
 པའི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོན་འཛིན་ལས་རྩས་ཐ་དང་པའི་སྟོན་པོ་
 མེད་པས་ན། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཉམས་ན་
 གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་རྩས་གཅིག་དང་བག་ཆགས་གཅིག་གིས་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྩས་གཅིག་པའི་གཅིག་ཉམས་ན་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་
 པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་སྟོན་པོའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡང་
 ཡིན་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་འུ་གསུམ་པར་སེམས་ཅོམ་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་འདིའི་སྒྲོར་བཤད་དེ། འདི་ཉིད་ལས། ཞེས་གསུང་འཛིན་
 རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་

ཞེས་བཤད། ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
 དེ་ཉིད་དུ་འགྲེལ་ཏེ་ཞེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་འགྲེལ་
 ལས། དངོས་རྒྱལ་ས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱང་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱང་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ཆོས་
 བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ནི་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 མིག་ཤེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཅེས་རྟོག་པ་དང་སྐྱའི་
 བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་རང་ངོས་ནས་ཐ་དད་དུ་
 གྲུབ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྐྱང་བ་སྟེ་མ་
 རིག་བག་ཆགས་སམ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བསྐྱང་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་
 པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆོད་མ་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་ནི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱང་པས་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཡང་
 འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱང་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཡང་གཟུང་
 དང་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ས་ལས། །མཆོན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཆོན་
 ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའང་། །དེ་ག་སོར་བཞག་མ་
 ཡིན་པ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་

སྐབས་འདིར་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འབྱེད་ལ་ལས་བཤའ་བ་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་སྒྲོ་བརྟན་
 སོགས་ཀྱིས་བཤའ་ཚུལ་རྣམས་དགོངས་བ་གཅིག་དུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་
 དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་
 མིན་གྱི་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་དོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་
 དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་གིས་འབྱེད་མི་ཐུབ་ལ་གཉིས་སྤང་ཙན་གྱི་ཤེས་པས་འབྱེད་
 བ་ཡིན། གཉིས་སྤང་ཡང་སྒྲོད་པ་སྟེ་རྟུན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་
 རྟུན་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པའང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་པའི་རྟུན་པ་དང་དེ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཡང་རྟུན་པ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤའ་
 དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 ཐུབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་།

ཡང་རྣམ་འབྱེད་ལ་ལས། སྤང་བོ་ལ་སོགས་ཀྱི་བྲག་གིས། །མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 ཐེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཙན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་
 བལ། །ཞེས་ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཞུས་ཆུ་སྐྱེར་བའི་དོན་ཐེད་རུས་པ་བུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཆ་རྟག་པ་དང་། བུམ་པ་དེའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་རྟག་པར་ཉན་ཐོས་སྤེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་
 བྱ་བྱེད་གྱི་ཆ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱ་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 ཐུབ་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤའ་བ་ལ། །ཞེས་གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་

བ་མཆོན་བྱ་དང་། གཟུགས་སྤྱད་བ་ལ་སོགས་བ་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་བ་ནི་
ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱང་བྱ་
བྱེད་གྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་
ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་ཡང་སྤྱན་མོང་བའོ། །ཞེས་
སྤར་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་
སྤྱན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཡང་འདི་ནི་སྤྱན་མོང་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་བྱ་
བྱེད་གྱི་ཆ་ཉག་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། །ས་བོན་སོགས་ནི་
ལྷག་སོགས་ལ། །རྒྱས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀྱན་རྫོབ། །འདོད་ན་རི་ལྷར་དེ་ལྷར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ས་བོན་ལ་
སོགས་པས་ནི་འབྲས་བུ་ལྷག་གྱ་སོགས་ལ་བན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
མཛོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་ལྷག་གྱ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་
གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་
ན། ས་བོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཐག་
ཁ་ལ་སྤྱལ་དུ་ཆོས་པ་ལྷར་འགྱུར་ལ། རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ན་རི་ལྷར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་ཅེས་པ་དེ་ལྷར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ནི་སྤར་
བཟུ་བ་ལས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྤྱོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཅོད་ལན་མཛད་ཚུལ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །འདི་ཡན་གྱིས་

སེམས་ཅམ་པའི་མཁས་པ་བཞིའི་བཤད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་སྐྱུར་བཤད་ལ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལ་
གཅིག་གཟུགས་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་ན། གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མེད་པས་གཅིག་མེད་ན་
གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནི་དེ་ཡི་འད་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་དེ་
ལྟ་བུའི་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་མ་ཟད་
གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཡི་ཡང་དེ་ཁོ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། ཉམ་མཁའ་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཁན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྟོང་པ་དེ་ནས་མཁའའི་སྟོང་གི་སྟོང་
ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་ནས་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་
གཞུང་དེའི་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་
པ་རྩས་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་ཆད་མ་རྩས་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཁན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པར་
གསུངས་པ་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཚུལ་དེ། སེམས་
ཅམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་པ་བཞིན་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
གྱི་རྣམས་སུ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
བརྩ་གཅིག་སྟེ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་
པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་འཛིག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བོད་རྒྱུ་བུའི་གནས་
རྣམས་སུ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཐོག་མར་རྟོགས་

པའི་ཆེ་ན་སྒྲག་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དེ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་འབྱིང་ཐོབ། ས་བརྒྱད་པ་
ཐོབ་པ་ན་སྒྲོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐབ་མོ་བརྒྱད་ཐོབ་པས་ན་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ན་
རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པར་འགྱུར་སྟམས་པའི་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཞིག་འཆར་ཡོང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུམས་པས་ནས་ཞིག་
སྒྱུར་ལམ་དོད་ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་
སྐྱེད་ཡོང་བ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཡིན། སྤར་དེའི་དོན་ལ་མི་
བཟོད་ནས་འགའ་ཞིག་སྒྲག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་
ལྟར་བཟོད་པ་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་འབྱིང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་
རིམ་བཞིན་སྒྱུར་དགོས། འདིའི་སྒྲོར་ཡང་ཡང་ནན་ཆེན་པོ་གསུངས། དུམ་གྱི་མདོ་
ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་ཅམ་པས་སྤྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཞག་ཏུ་མི་
རུང་བས་དེའི་དོན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ཞེས་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་
ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྱད་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སློང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

དགག་བྱ་སློང་འདོགས་རྩོས་གཟུང་བ་དང་།

དེ་རིམ་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་
བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱུང་མཐས་བཞག་པ་ཁོན་དང་། དེ་ཡང་རང་
སྤེལ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་ལུགས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ལས། སློང་འདོགས་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱར་བ་
འདེབས་པའི་ཚུལ་གཉིས་མཉམ་པོར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཟུགས་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཆད་
མ་ཇས་ཐ་དད་ཏུ་བྱུང་བ་དེ། སྐབས་འདིའི་སློང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བྱེ་
བག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ་རྒྱུ་པར་བཤད་ན། སྤྱིར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་
བུ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐྱར་འདེབས་ནི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྤྲོ་རིམ་ཞིན་ཏུ་
ཁས་ལེན་པའི་དབྱ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་འདི་
ནི་བྱུང་མཐའ་སྤྲོ་བ་ལས་གཞན་བྱེ་རིམ་གསུངས་ལ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་མཐའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
དེར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན། སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱུང་མཐས་བཞག་པའི་བྱིར་
ཀུན་བརྟགས་དང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།

སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིན་པ་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འབྲའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
འཛིན་པ་ལ་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་ནས་འཛིན་མི་དགོས། ཀུན་བརྟགས་ལ་ཁས་ལེན་
དང་འབྲེལ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་སྐྱང་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་འབྲའི་འཛིན་པ་
ཀུན་བརྟགས་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་རྒྱུད་བསྐྱང་པའི་དབང་གིས་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་ཞིག་ཡིན་དགོས་གསུངས། འོ་ན་སྐབས་
འདིར་རིགས་པའི་དགག་བྱར་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་
ན། དེ་འབྲའི་ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
ན། དེ་འབྲའི་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པའི་དགག་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
སྲིད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་པའི་དགག་
བྱ་ཡིན་ན་རིགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་དགག་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་ཁོ་
ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ན་རིགས་པས་དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་འང་ལམ་རིམ་ལས། དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་
པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མེད་ན་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་
དགག་བྱ་ནི་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ལམ་སྒྲོམ་སྐྱབས་ཀྱིས་
འགག་དགོས་པ་ལས། མེད་ན་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་

ན་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་དགོས་ན། ཀུན་ལྷན་གྱི་སྐྱོ་
འདོགས་གཉིས་སོ་དེ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན། ལུགས་
འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞེས་སོགས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
སྐྱོ་འདོགས་ལ་ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ངེས་ཅན་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་
རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་ན། མོང་དུ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་
ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་
བཞིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་རྟགས་བསལ་མང་པོ་བཏང་སྟོལ་ཡོད་གསུངས།

སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པར་ལྟ་བུའི་སྐྱར་
འདེབས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་འདོད་ཀྱི། སྐྱར་
ཤེས་བྱ་མེད་པར་ལྟ་བུའི་སྐྱར་འདེབས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་རང་སྡེ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྐྱར་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་
ཡོད་པའི་སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

སྐྱོ་འདོགས་པ་ནི་ལྷག་པོ་བཏགས་པ་སྟེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མ་
བྱུབ་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཀུན་
བརྟགས་ནི་གཞན་སྟེ་དང་རང་སྟེ་དོན་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་གཞན་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་
ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་ངན་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་
ལེན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། རང་སྡེ་དོན་སྤྱི་སྡེ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ཅེས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་ཞིང་བྱུང་མཐས་
བཅོས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བབས་ལ་བསྟམས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཞན་སྡེར་མ་གཏོགས་རང་སྡེ་ལ་མེད་ཟེར་དགོས་
པ་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ།

མདོ་ལས། སྤང་པོ་ལྔ་ནི་ཁྱར་ཡིན་ལ། །ཁྱར་འབྲེར་བ་ཡི་གང་ཟག་
ཡོད། །རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་
བསལ་སྤྱི་ཆོགས་བཏང་ཚུལ་ཡོད་གསུངས། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་
ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ཡོད་ལ་ཀུན་བརྟགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་
ལུགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་གཉིས་གསུང་དགོས་པ་དེ། བདག་འཛིན་
གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་པོ་རིམ་པ་ལྟར་གཞན་སྡེ་དང་དོན་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་བསྟན་བསལ་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་གཟུགས་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
འདོགས་ཀུན་བརྟགས་རྒྱུད་ལྷན་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དོན་སྤྱི་སྡེ་གཉིས་ཡིན་པས་བྱུང་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་རྒྱུད་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་

པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིག་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་
ནས་རང་རྒྱུད་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པའི་སློབ་འདོགས་
ཀྱན་བརྟགས་རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་འདོད་ནའང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ཉིད་
ལས། གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྦྲེག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་རིམ་བཞིན་གཞན་སྡེ་དང་དོན་སྦྲེག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་ཅེས་ཆིག་དེ་ཆ་ཆེན་དོན་བཀའ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ལ་མ་ཁུབ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཀྱན་བརྟགས་ལའང་ཁུབ་པ་མེད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
འགོག་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་ཐལ་འགྲུར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འགོག་པར་འགྲུར་ལ།

སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་
ལ། བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་དང་།
ལྷན་སྐྱེས་ལའང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་
གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་འཐད་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། འཐད་དོ་སྦྲུམ་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་
གིས་འཛིན་དགོས་པ་ལས་དེར་འཛིན་ན་གང་ཟག་དེས་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སློ་
ནས་འཛིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
མི་འཛིན་ཀྱང་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
ལའང་དེ་དང་འབྲ། བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ལྷན་སྐྱེས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་དེས་ཁས་སྒྲུང་མི་དགོས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་ལ་
མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འཐད་འཛིན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ན་གང་ཟག་དེས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་བསམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
བརྟགས་མེད་དེ། རྟོག་མ་མེད་པ་ནས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངམ་ངམ་ཤུགས་
ཀྱིས་འཛིན་པ་ལས། འཐད་དོ་སྦྱུ་དུ་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་ནས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་ན། དེ་ལ་གཞན་
ཀྱིས་འདིར་ལྷན་སྐྱེས་འགོག་ཚུལ་བཤད་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཞོད་པ་
མ་གཏོགས་བྱུང་མཐའི་དབང་གིས་ཆོས་བདག་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཞོད་པ་མི་འགྱུར་
རོ་སྦྱུ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཀྱན་བརྟགས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱུང་མཐའི་དབང་
གིས་ཆོས་བདག་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའང་རྟོག་མ་མེད་པ་ནས་འོང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
འཛིན་པ་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྩམ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་རེད་སྦྱུ་དུ་འཐད་ལྷན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་
པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པས་བྱུང་མཐས་བརྟགས་པ་
ཡང་ཞར་ལ་ཁེགས་ཤིང་། རང་ལུགས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་གཏན་ལ་
པལ་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་གང་སྐྱབ་པ་ནམས་ཀྱང་ཅ་བ་ནས་སུན་སྦྱང་བས་ན་
གཞན་གྱི་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་པའི་དོན་ཏེ།

འདི་ཉིད་ལས། བྱུང་མཐས་ཆོས་བདག་བརྟགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་

བཟང་པའི་ཆོས་བདག་སྐུ་པ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་
གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་
འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་
དབང་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པ་མེད་པས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདིའི་
གཞུང་མང་པོ་སྟོགས་སྒྲུང་གི་ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཆད་མ་
ནམ་འགྲེལ་སོགས་ཡིན་པ་སྟོང་ཐུན་དུ་གསལ་བར་བཀོད་པའི་གཞུང་དེ་དག་དུ་
གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་དུ་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ནམ་
སྟུང་པ་ལ། རྗེ་མཆོག་མཁན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
ཡོངས་བྱུང་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་ཀུན་
བརྟུང་པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་དུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་ལ། དེ་
ཡང་གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་

འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པར་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་
དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་དང་དེས་སྟོང་པ་མཐའ་ཆོད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པ་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
དབང་ལ་ཆོས་བདག་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་རི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་
ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཆོད་པར་མི་
ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེས་ན་ནམ་འགྲེལ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་
འཛིན་པ་དང་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པ་མ་ཟད། དགོངས་འགྲེལ་དང་
བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་དང་ཐེག་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པའི་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་
བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་དང་
དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་ན་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་སྤྱི་བ་
ཞེས་པའི་སྤྱ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཡོད་པས་དེར་འཛིན་པ་སྒྲོ་
འདོགས་མིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
བྱུབ་པར་འཛིན་པ་སྐབས་འདིར་སྒྲོ་འདོགས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་ནི་ཕྱང་སོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་
གྱི་ཕྱང་སོགས་རོ་བོ་དེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སོ་

ཞེས་གསུངས། གོང་གི་གཞུང་ཀུན་བརྩས་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་
 བའི་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་ཚུལ་མ་གཏོགས་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་སྟོས་
 བའི་རྣམས་གཞན་འགོག་ཚུལ་མ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ། རྗེ་སྒྲ་མས་གཞུང་འཛིན་རྣམས་
 གཞན་བཀག་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་སྟོས་བའི་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཡང་
 འགོག་དགོས་པའི་ཁྱད་སྤངས་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བོད་མྱ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་
 བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་མི་བཞེད་པས། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བས་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་བརྟེན་
 བས་བསྐྱབས་པ་ན་དེ་ལ་ཅོད་པ་ལྟ་བུར་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱིས་གཞུགས་
 སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འགོག་པ་ལ། གལ་
 ཉི་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་དེ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ལུལ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུགས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་པར་འགོག་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་ལུལ་
 འཆར་བའི་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་སྒྲུ་དངོས་མེད་དེ། རང་མཆོན་མ་ཡིན་པ་དོན་
 སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉི། དངོས་ལུལ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་རྟག་པར་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ལུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 བས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཡིན་ཉི། དེས་སྟོང་པར་བྱུང་བའི་ཆོད་མས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་དག་པར་
མི་འགྲུར་བ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་མཆོན་
གྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་བྱང་ས་ལས་དེ་ཤེས་སྤྱི་བ་དག་བྱེད་ཀྱི་
དམིགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཅོད།

ཡང་གཟུགས་སོགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ལྷུང་ཡིན་པ་མི་འགོག་པར་
གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཞེན་ལྷུང་འགོག་པར་བཞེད་ན་དེ་ལ་གཉིས་ལས།
ཞེན་ལྷུང་གྱི་གཞི་ལྗོག་རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཆོན་
གྱིས་བྱུ་བ་བཀག་པར་འགྲུར་ཞེས་ཅོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ལྗོག་རྟག་པ་ཡིན་
ཡང་དེའི་མཆོན་གཞི་འཛོག་པ་ན་གཟུགས་རང་ཉིད་གཞག་དགོས་པས་དེ་རང་
མཆོན་གྱིས་བྱུ་བ་བཀག་པར་འགྲུར་ཞེས་ཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེན་ལྷུང་གྱི་རང་ལྗོག་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་འགོག་ན་འང་མི་འཐད་དེ།
ཞེན་ལྷུང་གྱི་རང་ལྗོག་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་མཆོན་
རྟག་པ་དེ་དངོས་སོར་མེད་པ་མདོ་སྤེལ་ས་ཀྱང་བྱུ་བ་ཟིན་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་བ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། །ཆོས་
རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་
ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུང་པའི་ལུང་སེམས་ཅན་པས་འདོད་པ་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་བ་ལ་
ཡང་བྱུ་བ་པ་སྤྱི་དེས་ཁས་སྐྱངས་པས་མདོ་དེས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་ལྟག་པ་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུ་བ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་
ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྐྱང་བས་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་

མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཚུད། ལྷོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་
 རྩམ་ཐ་དད་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པས་ཞེས་པ་ནི་རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་
 འཛིན་རྩམ་གཞན་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་པའི་རྩམ་པ་མེད་པས་ཤེས་
 སྤྱིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་འཐད། རྒྱ་མཆན་དེས་སེམས་ཙམ་
 པའི་ལུགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 གྲ་རབས་པ་རྣམས་གྱིས་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ལྷོང་ཚུལ་འདི་བྱང་ས་
 ལས་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན། རོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་ལྷོང་པ་དང་། ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་ལྷོང་པ་གཉིས་བྱང་ས་ལས་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབྱ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་གོང་ན་
 མེད་པར་བཤད། ཐེག་བསྟུས་ལས་འདིའི་སྟོན་པ་འཇུག་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་
 འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྤྱི་
 གཉིས་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེས་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཉ། སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་
 སྤྱིབ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་མི་འདོད་
 དེ། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་
 འདོད་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་མ་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་
 བརྫོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་

རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་
བ་ལ་ཡོད་དོ། །

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་ན་བྱང་ས་ལས་
ལྷང་གིས་བཀག་ཅིང་གཞན་སྡེ་སྡེ་རྩོལ་བ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལྷང་གིས་འགོག་ཏུ་
མི་བྱང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ། རང་སྡེ་ཡོད་ན་ཉན་
ཐོས་སྡེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་
ངེས་ལ་ཚུད་པ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཐའ་མ་
དགོངས་འབྲེལ་སྤྲི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ངེས་དོན་དུ་
འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ཚུད་པ་གཅིག །བར་བ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་
ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཚུད་པ་གཅིག་སྡེ་གཉིས་བྱང་ཞིང་། དོན་སྤྲི་གཉིས་གྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་འགོག་
དགོས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
འདོད་པས་ན་དེ་ལ་ཆད་ལྟ་འམ་སྦྱར་འདེབས་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འགོག་ཡུལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་
པར་ལ་ཚུད་པས་གཞན་སྡེ་མེད། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲི་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཚུད་ན་
སྦྱར་འདེབས་འགོག་དགོས་པ་ལས་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་འདོགས་དགག་པའི་ཕྱིར་ན།
ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡིན་དགོས་ཞེས་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲི་བ་དང་ནལ་འབྱུར་སྤྱོད་པའི་བྱང་
པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ། ཉན་

མོས་སྡེ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་སྐབས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་པར་ན་མང་
 བོ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་སྒྲིབ་པ་འཕོ་བའི་མདོ་དང་། རོན་གྱི་སྡེ་མཆན་གྱི་མདོ། །ཀླ་ཏུ་ཡ་
 བ་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་གོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་སྟན་སྟེས་
 རོས་གཟུང་ན་བསྟུ་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ནི། གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྟན་སྟེས་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་ལ་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ངས་ངས་བྲལ་གས་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་མིང་རྒྱ་མཆན་བསྟུ་བ་ནས་བཤད་སྐབས། དེ་ལ་གྲིས་པ་རྣམས་ནི་
 བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལྡན་མིང་རིམ་ལ་དང་བརྗོད་པ་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟོག་པས་མིང་བརྗོད་པ་ལྟར་མིང་ཞེས་པའི་སྤྱ་འཇུག་པའི་
 འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་རང་རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་ཞེས་པའི་དོན། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱ་
 དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཡིན་པར་མི་འདོད། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པ་སྤང་བ་ལྟར་མིང་རྒྱ་མཆན་
 ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་དེ་གཟུགས་ཡིན་པ་གྲིས་པ་དེ་དག་གིས་འདོད་དོ། །

၅၀၂

སྤང་བས་ན་ཤེས་པ་ལའང་མ་ལྟོས་པར་སྤང་ཞིང་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་
བུར་སྤང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤང་བས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་
སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁེགས་པ་ན་སྡོན་
འཛིན་ལ་སྡོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པོ་མིང་བརྟན་བཞག་པ་མིན་
པར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག་། སྡོན་འཛིན་རྟོག་པས་དེ་འཐད་སྟུམ་
དུ་འཛིན་ཞིང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་སྡོན་
འཛིན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པར་འཛིན་ལུགས་དེ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་
སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་མིང་བརྟན་བཞག་པ་མིན་པར་སྡོན་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་རྟོག་མེད་ལ་ཕྱི་དོན་སྤང་ཚུལ་ཡིན། སྡོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
སྡོན་པོ་དེ་སྡོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་མིང་བརྟན་ལ་ལྟོས་ནས་སོང་
བ་མ་ཡིན་པར་སྡོན་པོ་རང་ངོས་ནས་འགྲོ་བར་ཞེན་ཅིང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་རྟོག་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྡོན་པོ་རང་གི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་ན། སྡོན་པོ་དེ་
སྡོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སྡོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་གོ་ཞིང་།
དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པ་གོ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྡོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་སྡོན་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕམ་མིག་གི་ཤེས་པ་

གཉིས་ཡོད། མཛོད་ལས་སྔོན་པོ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གསུངས། ཤེས་
ཚུལ་ནི་མིག་གིས་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་
བྱར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་སྔོན་པོ་སྤྱིར་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པར་འཛིན་སྟེ། དབང་ཤེས་
ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
དེས་དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་ཡང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་
བྱུང་པར་ཡང་འཛིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་
དུ་མ་བྱུང་པར་དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ལྟར་སྤྱང་བལྟས་པས་ན་
མིང་དང་བདུན་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་
བཞིན་དུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་པས་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་ནས་སྤྱང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན། དོན་
བསྐྱུས་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་རིག་ཅན་དུ་འཇུག་ཚུལ་དོན་
གཅིག་ཅིང་དེར་འཇུག་བྱུང་པ་ན་སེམས་ཅན་པའི་བྱུང་མཐའ་མཐར་བྱག་པ་དེའི་གོ་
ཚོད་པ་ཡིན། དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་དོན་སྤྱང་བ་མ་གཏོགས་དེས་དེ་འཛིན་མི་བྱུང་སྟེ།
དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཡིད་ཤེས་དང་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དབང་ཤེས་ལ་
སྤྱང་ཚུལ་དེ་འགོག་དགོས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤྱིས་པ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤྱང་བཤད་པ་དེས་འབྱུང་ཅིང་དེ་འབྲུ་བའི་འཛིན་སྤྱངས་དེ་འཐད་
ལྟར་དུ་དོན་སྡེ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྤྱིའི་བཛོད་བྱའི་རང་ལྟོག་རྟོག་
བཟགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ལྟོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས་
ཞེས་པའི་དོན་ནི། དོན་སྡེ་གཉིས་དང་སེམས་ཅན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
སྔོན་པོ་དེ་མིང་བདུན་བཞག་པ་མིན་པ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་

བར་སྒྲུང་བ་མཆོངས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་བས་སྟོན་འཛིན་འབྱུང་ཤེས་སྟེ་འདོད་བས་
 དེ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཐད་ལྟན་དུ་མི་བཞེད། སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་བར་
 ཁས་སྒྲུངས་བས་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཐད་ལྟན་དུ་འདོད་བས་སྟོན་པོ་ཞེས་བའི་སྒྲུའི་བརྗོད་
 བྱའི་རང་ལྟོག་གམ་དངོས་ཡུལ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་བ་མེད་ཀྱང་། དེའི་
 གཞི་ལྟོག་ཏུ་དགག་བྱའི་རང་མཆོན་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅམ་བས་འདི་ལྟགས་དང་གཞི་
 ལྟོག་ཏུ་དགག་བྱའི་རང་མཆོན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་བའི་བྱམ་བ་ལྟ་བུ་འོང་བའི་མདོ་
 སྟེ་བའི་ལྟགས་གཉིས་མི་མཆོངས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཡིན།

སྟེ་རྒྱ་སེམས་ཅམ་བས་ལྟགས་ལ་སྟོན་པོའི་གཞི་ལྟོག་ལ་སྟོན་པོ་ཡིན་བས་
 རྒྱབ་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མདོ་སྟེ་བ་དང་རྩོད་པའི་ཆེ་གཞི་ལྟོག་ཏུ་དགག་བྱའི་རང་
 མཆོན་འོང་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅམ་བས་གཞུག་བའི་ཆེ་མདོ་སྟེ་བས་སྟོན་པོའི་གཞི་
 ལྟོག་ཏུ་དགག་བྱའི་རང་མཆོན་ཞིག་ཁས་སྒྲུང་བར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟོན་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཐད་ལྟན་དུ་འདོད་ཅིང་། སྟོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་བ་དང་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་
 ལ། དེ་མདོ་སྟེ་བས་རང་མཆོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་
 བའི་བྱམ་བ་བྱམ་བའི་གཞི་ལྟོག་ཡིན་དགོས། སེམས་ཅམ་བས་ལྟགས་ལ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྲུབ་པའི་བྱམ་བ་མེད་བས་དེ་བྱམ་བའི་གཞི་ལྟོག་མ་ཡིན། རྣམ་རིག་པའི་
 ལྟགས་ལ་སྟོན་པོའི་གཞི་ལྟོག་ཏུ་འགོག་རྒྱུའི་རང་མཆོན་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་
 སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་ལྟགས་ལ་སྐབས་འདིའི་སྟོན་པོའི་གཞི་ལྟོག་དེ་སྟོན་
 པོ་མ་ཡིན་པར་དགག་བྱའི་རང་མཆོན་ཡིན་ལ། དེའི་གཞི་ལྟོག་ཏུ་སྟོན་པོ་མཆོན་ཉིད་

བ་ཞིག་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
བྱུང་བ་དང་དེ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་དེའི་གཞི་ལྗོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་
ཞིག ། ལུགས་འདིར་དེ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་མི་
འདྲ་བ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བཞེད་མི་
བཞེད་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྣམ་རིག་པས་གཞི་ལྗོན་སྤྱི་ཙམ་པ་མ་ཟད་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
སྐད་ཅིག་སྤྲ་མས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་བྱི་མ་སྤྱི་
བའི་བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་། བག་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་བྱི་མ་དེ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་
སྤང་ཡང་དེ་འདྲའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་དེ་
འདྲའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་
པར་འདོད་པས་གཞི་ལྗོན་ལ་རང་མཚན་འོང་ལ། དེ་འདྲའི་ལུགས་དང་ག་ལ་
མཚུངས་ཞེས་གཟུགས་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཞེན་
ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྗོན་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་
བྱུང་བ་བཀག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཅོད་པ་ལ། གཞི་ལྗོན་དགག་བྱའི་རང་མཚན་བཀག་
ནའང་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་བཀག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལན་འདེབས་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་འཛིན་ཉན་ཤེས་སོགས་མངོན་སུམ་ཀྱན་ལ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་

བྱུང་བ་སྤང་བ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་བའི་རྟོག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་
པས་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་གཉིས་སུ་ཤར་བ་ན་གཉིས་ཀ་རྩས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སོ་ཞེས་བ་ནི། ཡུལ་བྱམ་བ་དང་
ཡུལ་ཅན་བྱམ་འཛིན་ཆད་མ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་ན་འདི་བྱམ་བའོ་འདི་ནི་བྱམ་འཛིན་
ཆད་མའོ་ཞེས་བྱམ་བ་དང་བྱམ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་རྩས་ཐ་དད་ལྟར་བྱར་སྒྲོ་ལ་
ཤར་བ་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའང་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དྲི་ལྟར་འགོག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཤ་གཉིས།

དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པ་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་
ཤིང་ཞེས་སོགས་ནས་བསྟན། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་
གཉིས་ལ་ལུང་གསུམ་དང་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་བཀག་པའི་ལུང་ནི་སྤྱི་བ་
འཕོ་བའི་མདོ་དང་། དོན་གྱི་སྡེ་མཆན་གྱི་མདོ། ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་
གསུམ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། རིགས་པ་གསུམ་འཆད་པར་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་ཡོད་ནའང་
སྟོང་བའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་ལ། དེའི་བྱིར་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་སོགས་ནས་
གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་རིགས་པའི་སྟོན་སོན་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་
པ་ཡིན། དོགས་པ་གཙོད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་

ཀྱིས་སྟོང་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མིང་བཅས་བཞག་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ངོ་མོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་
བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིག་སྟེ།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པ་
དང་སྐབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྐབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའང་
འདོད་མི་རིག་སྟེ།

སྐབས་འདིར་བླ་མ་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟོ་གསལ་སྒྲོན་མེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་
ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་པ་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་བཞག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་གཞན་དབང་ཀྱན་
བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐབ་པའི་རིགས་པ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་མ་གསུངས་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་དཀའ་ས་ཞིག་ཡིན་གསུངས། རིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་མ་གསུངས་
པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ས་དང་བསྐྱུ་བ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་
གསུངས་ཤིང་།

ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་མོ་ཀྱན་བཏགས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མཛོན་ཞེ་ན་སྟེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་
བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེས་ཅི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། མིང་གི་སྤྱི་རོལ་སྟོ་མེད་

ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་
འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། མིང་གི་སྡེ་རོལ་སྒོ་མེད་པའི་
རིགས་པ། བདག་མང་པོར་ཐལ་བའི་རིགས་པ། བདག་འདྲེས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་
པ་སྟེ་གསུམ་ལས། མིང་གི་སྡེ་རོལ་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར་
ཞེས་ཆོག་ཤང་གཉིས་ཀྱིས་རྟགས་དང་། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་
འདྲེས་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན། འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
ཆོག་དེ་གོང་གི་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། མིང་གི་སྡེ་རོལ་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །བདག་
ཉིད་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། མང་བའི་ཕྱིར། བདག་མང་འགལ་བས་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། མ་ངེས་ཕྱིར། བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོགས་
བཅད་སོ་སོར་སྟེ་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན། རིགས་པ་དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཆོས་དེའི་
བདག་ཉིད་ཏུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སྟེ་
བར་བརྗོད་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགལ་ཞེས་པ་ནི་
བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེ།
བྱམ་པ་ཡིན་པ་འཕམ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མེད་པས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བྱུང་བ་དེ་
བྱམ་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་མཆོན་ཀྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
གཞིར་འཛོག་པ་བརྟེན་ལ་གཏན་ནས་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྟངས་
ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་ལྟོ་ལྟོར་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་
མཆོན་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པའི་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་བརྟེན་

ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུའང་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་ཅམ་ནས་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྤྱམ་
པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
བྱིར། དེ་དེའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་ལོ། །བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་
སྐྱད་བཏགས་ས་དེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞི་འམ་གནས་སུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་མིང་བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྟོ་ལྡིར་བ་
རང་ངོས་ནས་གཞི་དང་གནས་སུ་མི་འགོ་བ་ཡིན། ལྟོ་ལྡིར་བ་བྱམ་པའི་གཞི་འམ་
གནས་ཡིན་པ་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་མཆན་ཀྱིས་བྱུབ་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་བྱམ་
བརྟེན་ལུ་ཡིན་པ་དེ་བརྟེན་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་
བརྟེན་ལུ་ཡིན་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། བྱམ་
པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དང་བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་བརྟེན་ལུ་ཡིན་ཡིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲོར་བ་འགོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལུ་ཡིན་དུ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བྱམ་པའོ་སྤྱམ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེས་པ་མིང་བརྟེན་སྐྱར་བ་
ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར།

བདག་མང་འགལ་བའི་རིགས་པ་ནི་དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་
པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དོན་ནི་སྤྱོད་
འཇུག་པའི་གཞིར་རང་མཆན་ཀྱིས་བྱུབ་ན་དོན་གཅིག་དོན་མང་པོར་ཐལ་བར་
འགྲུར་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་ན་སྤྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་ཐོང་
འཛེམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་མིང་བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་

དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ཡིང་། བརྒྱ་བྱེན་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་འཇུག་གཞིར་བརྒྱ་བྱེན་
 རང་ཉིད་སོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་མེད། དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་ཞེས་
 པའི་སྤྱི་འཇུག་པ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱེན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་ཞེས་པའི་
 དངོས་མིང་ཐ་དད་པ་གསུམ་འཇུག་པ་བཞིན་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དོན་
 གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་
 པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཏུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་ཏུ་འགོད་
 བ། བརྒྱ་བྱེན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་
 པར་ཐལ། བརྒྱ་བྱེན་དང་དབང་པོ་སོགས་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ནི་བརྒྱ་བྱེན་དང་དབང་པོ་གྲོང་འཛོམས་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་
 བྱུང་སྟེ། མིང་བདུ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་
 བ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དང་ཉོག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 ལ་སྤྱི་བྱུང་བ་ལ་ཟེར།

བདག་འདྲེས་འགལ་བའི་རིགས་པ་ནི་དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་
 འགལ་བས་འགྱུར་བ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཉིར་སྤྱོད་དེ་ཉིར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་ན་ལུ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་ཡང་སྤྱི་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་དགོས། དེ་
 ལྟར་ན་ཤར་ལུ་ཀྱི་ཉིར་སྤྱོད་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ཤར་

རྒྱལ་གྱི་ཉེར་སྤྲས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཉེར་སྤྲས་ཞེས་
པའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས།
དེའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་དོན་
གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །དེ་ནི་དཔེར་མཆོན་པ་
སྟེ་ཤར་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་ཡང་སོ་སོ་ནས་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་ན་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་པའི་སྒྲོན་གོང་ལྟར་མཚུངས། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་དངོས་
གྱི་བརྗོད་བྱ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་ན་དེ་འབྲེལ་སྒྲོན་ཡོད་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལ་བྱམ་
པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དེ་ལྟར་སྤང་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ་ལ་
སྒྲོན་མེད་ཅེས་སྤྱི་ཡང་རྣམ་རིག་པས་དེ་འབྲེལ་བྱུང་པར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པར་རིགས་པ་
དེ་དག་གིས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་མིང་བདས་བཞག་པའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་མིང་
བད་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའོ། །རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་མིང་
བད་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མིང་བད་ཙམ་གྱིས་
འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་རྟག་པའི་ངོ་ཐོར་
མི་གནས་པའི་བྱིར། དེ་ཐོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་མིང་བད་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་
ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་བའི་ངོ་ཐོར་གནས་པའི་བྱིར།
སྤྱི་རྟག་སྟོང་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་མིང་བདས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་མིང་བད་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་
ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱུང་པའི་བྱི་

ཚོལ་གྱིས་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་ན་མིང་བརྟོག་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་མ་
 ལོས་པར་སྤྲུག་སྟངས་ལ་རྟགས་པའི་བྱིད། དེས་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 བཏགས་པ་དང་བྱམ་པ་བྱལ་བ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས། འོན་ཏེ་ར་བྱམ་པ་བྱམ་
 འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱལ་ན་བྱམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་
 རྩ་རོལ་ནས་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྤྲུག་པའི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་པ་རྩེ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཆུང་ལྟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཡིན་གསུངས། གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་བྱམ་པའི་བརྟེན་མ་ཐོབ་པའི་རྩ་རོལ་
 དུ་དེ་འབྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟོ་ལྟོར་བ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་དེ་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་
 རྟག་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྟེས་བྱ་ལ་ལྟུང་བྱིན་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་རྩ་
 རོལ་གྱི་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིས་པ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཀྱང་།
 དེ་ལྟུང་བྱིན་འཛིན་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་མ་ཐོབ་པའི་སྟེས་
 བྱའི་རྒྱུད་ལ་བྱམ་པའི་རྟག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བྱམ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས་
 སམ་སྟུམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་འབྲེས་རྒྱུར་ཞེས་སྟོས་
 བ་ནི་བྱམ་བརྟེན་མ་སྐྱར་བའི་སྟེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམ་པའི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་
 སྟོས་པ་ཡིན་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

མདོར་ན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱལ་ན་བརྟེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་
 ཡང་བརྟེན་ལ་མི་ལོས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་གཅིག་དང་། སྟེས་བྱ་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་
 འབྲུག་པས་སྟེས་བྱ་གཅིག་ཉིད་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་མིང་
 གཅིག་འབྲུག་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་པ་ནས་དེ་འགྲོག་པའི་
རིགས་པ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཞི། རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་བཀག་པ་མ་ཟད་བརྟེན་པའི་པ་ལང་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན། བྱང་སར་དོན་སྤར་ཡོད་ལ་
འདི་འདྲིའོ་ཞེས་མིང་བྱིས་འདོགས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྟོ་ལྗེར་བ་སྤར་ཡོད་
ལ་དེ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་བྱིས་འདོགས་ན་སྟེ་བརྟེན་བྱིས་སྤར་ན་དེ་ལྟར་ན་མ་
བཏགས་པའི་དུས་སུ་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་
སུ་དོན་དེ་མེད་པའི་བྱིར་མ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་བྱིས་མིང་
འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ། །བྱང་སའི་རིགས་པ་དང་གོང་གི་གསུམ་སོ་མཚུངས་པ་ཡིན།
གང་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་
ན་བརྟེན་འབྲེལ་བྱས་པར་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་མེད་ཀྱང་
ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་དགག་བྱ་སྒྲ་བ་དེ་བཀག་མི་སྤུབ་ཀྱང་རིགས་པ་
རགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་རྟག་པ་དེ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་
གསུམ་སོ་འཇུག་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་དངོས་ཡུལ་རྟག་པ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་
བོར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་ན་སྟེ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ལྟོ་ལྗེར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྣམ་པའི་སྒྲོ་
སྒྲེ་བ་བརྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མིང་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་ཐལ་བའི་སེམས་ཙམ་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་

རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འཇུག་ཅེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གྱིས་
ལན་མཛད་པ་ཡིན།

ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་སྤྱོད་ཀྱང་འདྲའོ་ཞེས་བ་ནི། སྡེ་གཉིས་གྱིས་བར་
འདོགས་པའི་དངོས་གྱི་ཡུལ་དེ་བྱམ་བ་ཡིན་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འགྱུར་ཞེས་བ་དེ་དང་།
སེམས་ཅམ་བས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་ན་སྐྱོན་འཇུག་པར་
བཤད་པ་དེ་གཉིས་མཚུངས་བ་ཡིན་པས། བར་འབྲེལ་བྱས་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མིང་
གི་རྫོགས་པའི་ཐལ་བ་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་གོང་ལྟར་སོ་སོ་ནས་བྱུང་པར་
འབྲེད་པ་མི་འཐད་པས་གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །

སྐྱོ་འདོགས་ལ་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་འགོག་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ལྟན་
སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུང་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀུན་བརྟགས་ཤིང་ཆེར་བཀག་ཅིང་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལྟར་
མི་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་འཇུག་
ཅིང་དེས་རྒྱ་མཚན་མང་པོའི་སྐོ་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པས་གཞུང་ནས་འགོག་བ་ན་འདྲ་རྒྱ་མཚན་དང་རིགས་བ་
དུ་མའི་སྐོ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་བརྟགས་དེ་འགོག་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་རྣམས་ནས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་དེ་
འགོག་བ་ཤིང་སྤྱུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེར་ཐལ། ལུང་དང་རིགས་བ་
གཉིས་གྱིས་བཀག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་རྣམས་ནས་དབྱུང་ནས་འགོག་བ་ཤིང་
སྤྱུག་བྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཀས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་
བ་མཚུངས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་བ་བཀག་ན་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་
ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཀའི་ཞེན་
ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
བ་དེ་མིང་དང་བདུན་བཞག་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི། མིང་བདུན་བཞག་པའི་ཀུན་བརྟགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞི་ཡིན་བ་དེ་མིང་བདུན་བཞག་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་མས་བྱུང་བས་
དགག་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དེ་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
སྲིད་པ་ཡིན་པས་མིང་བདུན་བཞག་པ་ལ་ཆོད་མས་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་དོ། །

མིང་བདུན་བཞག་པ་ཡིན་ན་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་གཞན་དབང་
མིང་བདུན་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་བདུན་བཞགས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བས་
བྱུང་བ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་འདི་བ་འདོད་
དོ་ཞེས་བ་དང་འདིར་སེམས་སོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སོགས་
ཇི་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་མིན་པར་བསྟན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ན་གོང་གི་
ཆོག་དེ་ནམས་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཇིའི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

དོན་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེ་འདོགས་པའི་གཞི་དང་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་
མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁེགས་ན་མེད་དགོས་པས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་

འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ཏེ་དོན་དམ་དོན་
 གྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དོན་གྱེད་རྒྱས་པའི་རང་མཚན་
 མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་ཞིགས་ན་
 དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །དཔེར་ན་བྱུ་མ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་དེ་
 དང་ས་ཕྱོགས་གཞི་མ་སྤྱན་དུ་འདུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མི་
 འགོག་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི། བྱུ་མ་མེད་དང་ས་ཕྱོགས་གཞི་མ་སྤྱན་འདུ་བ་སྟེ་གཞི་
 མ་སྤྱན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞི་མ་སྤྱན་དེས་མེད་དགག་དང་དངོས་པོའི་འགལ་བ་མི་འགོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། མེད་དགག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དང་འགལ་བས་
 མ་བྱུང་སྟེ། བྱུ་མ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་བྱུ་མ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱུ་མ་
 མེད་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མ་སྤྱན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་བྱུ་མ་མེད་དགག་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མ་སྤྱན་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་
 དགག་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་མ་ཡིན་དགག་གིས་བྱུང་བོ། །དེ་དང་ས་ཕྱོགས་གཞི་མ་སྤྱན་
 དུ་འདུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོའི་འགལ་བ་མི་འགོག་པ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་དང་།
 དོན་ལ་སྤྱར་ན་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་
 རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བའི་ཀུན་བརྟགས་
 ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་གཉིས་མི་

འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་
གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་དོན་བྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ་
ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྡེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་
མདོ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་མདོར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་པལ་ཆེན་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
བཞེད་ཀྱང་འདི་པ་སེམས་ཅམ་པས་དེའི་མཆོན་གཞིར་ཀྱན་གཞི་འདོད་པ་བཞིན་
ཡིན། སྤར་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པས་རྣམ་རིག་ཅམ་ལ་རི་ལྟར་འབྱུག་སྟམ་ན། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་
པའི་གནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེགས་པ་ན། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གཟུགས་
ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་བརྫོད་བྱའི་དོན་གཟུགས་དང་མིང་དོན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བརྫོད་བྱའི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤར་ཞིང་དེ་ལྟར་དུ་སྒོས་ཞེན་པ་ཡིན། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་སྤར་
པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་སའི་དོན་གཟུགས་དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་
མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། མ་འབྲུལ་བ་ཡང་
མེད་དོ་སྟམ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་

ནམ་རིག་ཅམ་དུ་འཇུག་གོ།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ནམ་རིག་ཅམ་དུ་འཇུག་མཁན་
དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཆོལ་བ་བཞི་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་ལས་ཐོབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་ནམ་རིག་ཅམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་
བྱང་སེམས་སུ་བཤད་ཀྱང་སྤྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པོ།

ཐེག་བསྐྱེས་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་
འཇུག་པར་བརྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གོ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡི་
གའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་གསུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ནམ་རིག་ཅམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་འཆོལ་བ་བཞི་
དང་། ཡོངས་ཤེས་བཞིའི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། འཆོལ་བ་བཞི་ནི། མིང་
འཆོལ་བ། དོན་འཆོལ་བ། རོ་བོ་འཆོལ་བ། ཁྱད་པར་འཆོལ་བ་དང་བཞི། ཡོངས་
ཤེས་བཞི་ནི། མིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འོ། །དེ་ལ་ཡང་རོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དང་། ཟྱེ་
དོན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་བོ་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ལྟ་བུར་བའི་མིང་དུ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས། མིང་དེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་གི་དབང་གིས་བྱམ་པ་
ཞེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་འཆོལ་ན་མིང་འཆོལ་བ་ཡིན་ཞིང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་

དེ་ལྟ་ལྟོས་པའི་མིང་དུ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་
མིང་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའོ།

སྒྲོན་ལྟོས་པ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྒྲོན་ལྟོས་པའི་
གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པམ་དེའི་འཇུག་གཞིར་མིང་བཟུང་དབང་གིས་
བཞག་པ་གང་ཡིན་འཆོལ་བ་ནི་དོན་འཆོལ་བའོ། །སྒྲོན་ལྟོས་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་
ན་དོན་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའོ། །སྒྲོན་ལྟོས་པ་དེ་བྱམ་པའི་རོ་
བོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྒྲོན་ལྟོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
གྲུབ་པམ། དེའི་རོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་མིང་བཟུང་དབང་གིས་
བཞག་པ་གང་ཡིན་འཆོལ་བ་ནི་རོ་བོ་འཆོལ་བའོ། །དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་རོ་བོ་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་
འཇུག་གོ། །དེ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བྱམ་པའི་རོ་
བོའི་སྒྲོན་ས་གྲུབ་པམ། དེའི་འཇུག་གཞིར་མིང་བཟུང་དབང་གིས་བཞག་པ་གང་
ཡིན་འཆོལ་བ་ནི་ཁྱད་པར་འཆོལ་བའོ། །དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་
དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་ཁྱད་པར་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་
འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་སྒྲོན་ལྟོས་པ་ལ་སྒྲོ་བྱུང་དུ་ཡིད་
རྟོག་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་སྒྲོན་ལྟོས་པའི་མིང་དུ་
སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་འཆོལ་བ་ན་མིང་འཆོལ་བའོ། །དེ་དེར་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་མིང་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་རིག་

ཅམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འོག་མ་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེ་དགོས།

ལྟོ་ལྗེར་བ་དེ་ཡང་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་ཡུལ་དུ་སློ་བྱར་དུ་ཡིད་རྟོག་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ལྟོ་ལྗེར་བ་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱལ་འཛོལ་བ་ན་དོན་འཛོལ་བའོ། ལྟོ་ལྗེར་བ་དེ་བྱམ་བའི་རོ་ཞེས་པའི་སྤྲི་འཇུག་པའི་གཞིར་ཡིད་རྟོག་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེའི་རོ་བོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱལ་བ་གང་ཡིན་འཛོལ་བ་ན་རོ་བོ་འཛོལ་བའོ། །དེ་བྱམ་བའི་སྤྲི་བ་དང་འགག་པ་ཞེས་པའི་སྤྲི་འཇུག་པའི་གཞིར་ཡིད་རྟོག་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྤྲི་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱལ་བ་གང་ཡིན་འཛོལ་བ་ནི་ཁྱད་པར་འཛོལ་བའོ། །

མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མིང་དང་དངོས་དག་པན་ཚུན་དུ། སློ་བྱར་བ་ནི་ཉིད་དུ་བཅུལ། །འདོགས་པ་ནམ་བ་གཉིས་པོ་འདིར། །དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་ཆོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་པ་བཞི་ནི། བྱམ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ལྟོ་ལྗེར་བ་ལ་སློ་བྱར་དུ་ཡིད་རྟོག་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མིན་པར་ལྟོ་ལྗེར་བའི་མིང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱལ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དེ་མིང་ཤེས་པའི་རིག་པའོ། ལྟོ་ལྗེར་བ་དེ་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲི་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱལ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དེ་དོན་ཤེས་པའི་རིག་པའོ། ལྟོ་ལྗེར་བ་བྱམ་བའི་རོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱལ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དེ་རོ་བོ་ཤེས་པའི་རིག་པའོ། ལྟོ་ལྗེར་བ་བྱམ་བའི་སྤྲི་འགག་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲིའི་ཡུལ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱལ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་

ཤེས་པའི་རིག་པ་དེ་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་ལོ། །དེ་དག་གྲང་ཡི་གེ་
དང་དོན་སྒྲུང་བའི་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྒྲུང་བའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་རིམ་གྱིས་བསྟན།
གལ་ཏེ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ཡིན་ལ། བག་
ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་
རིགས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་རིམ་ལྔ་པ་འཇུག་ཅེ་ན།
ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོད་ཚུལ་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས་འཆོལ་བ་བཞིའི་སྒྲོན་པ་རྣམ་རིག་
ཙམ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་སྟོས་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་པ་བརྟན་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས་
རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་
དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་སྒྲོན་མེད་དེ་འདི་ལྟར་སྒྲོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་
ན་སྒྲོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་འཛིན་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བར་འབྱུང་
སྟེ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཡུལ་གཟུང་བ་སྒྲོན་པོ་དེ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ནི་སྒྲོན་པོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་དེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟར་འཛིན་
པས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་ཞིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ན་ཞེན་གཞི་དེར་མ་བྱུང་

བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སྲོན་པོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བའི་སྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཡང་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བར་
 འབྱུང་བ་སྟེ་འཁྱུལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་
 བྱུང་བར་རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ་སྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྱུལ་བར་རྟོགས་སམ། དེ་རྟོགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འཁྱུལ་ཤེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་
 དག་གིས་འཁྱུལ་བར་འབྱུང་ཅེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་སྲོན་དུ་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྲོན་འཛིན་མིག་
 ཤེས་འཁྱུལ་བར་འབྱུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་
 པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན་སྲོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྤང་བའི་སྲོན་འཛིན་དེ་སྤང་ཡུལ་
 ལ་འཁྱུལ་བར་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་སུ་བྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་མང་པོའི་སློན་ནས་བཤད།

སྤྱིར་བཏང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སློ་
 དང་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་བཟུང་
 དཀའ་སླའི་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ་རྟོག་པ་སློ་རགས་པ་ཡིན་པས་དེ་
 ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་ངོས་བཟུང་སླ་བ་ཡིན། དབང་ཤེས་སློ་སྤྲ་བས་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
 རྗེས་གཞན་དུ་སྤང་ཚུལ་ངོས་བཟུང་དཀའ་བ་ཡིན། དཀའ་སླ་ཡོད་པའང་དེ་གཉིས་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སློ་ལ་སྤྲ་རགས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་
 གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་དེས་སྟོང་བ་ལ་སྤྲ་
 རགས་མེད་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་སློ་རགས་པ་དང་སྤྲན་སྤྲེས་ཀྱི་འཛིན་

བ་དེ་སྒྲོ་སྒྲ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་རོས་བཟུང་དགའ་སྤྲོ་ཡོད་པ་བཞིན་
ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་ཤིང་དེའི་ཆེ་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། ཀུན་ལྷན་
གཉིས་ཀས་གཞི་དེ་བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན་ཅིང་དགག་བྱ་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་གཏན་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རགས་པ་དང་། ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་པར་
འབྱེད་མི་དགོས་པར་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས། དེ་
བཞིན་དུ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་རྟོགས་ན་
གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་རྟོགས་པས་བྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་
བརྟེན་པའི་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་འབྱུག་ན་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རིག་
ཅམ་དུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འང་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
དེ་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམ་བའི་ཕྱིར། དེའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པས་གཟུགས་དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྤྲ་རྟོག་
གིས་བཞག་པ་མིན་པ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་གང་
ཞིག་ཤེ་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཛིན་
དགོས། ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིན་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པར་འཛིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཡུལ་དེའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལུགས་འདིར་ཕྱི་
དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཟེ་མོ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་བ་ཟེ་མོ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་གོང་དུ་ཚོད་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་བཏགས་པའི་
ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
གྲུབ་དུ་བཤད། བྱང་སར་སྟོང་བ་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་དང་དབྱ་མའི་ལམ་གོང་ན་མེད་པར་བཤད།

ཐེག་བསྐྱས་ལས་འདིའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་དུ་འཇུག་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ཉེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཚུལ་འདི་བྱང་ས་ལས་ཞེས་
པ་ནས་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་
བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པས་དེས་སྟོང་བ་རྟོགས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡང་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པས་ངེས་དཀའ་སྤེའི་བྱད་པར་མེད།
འགའ་ཞིག་གིས་བརྟེན་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས་རྟོགས་ཚུལ་སྔ་ཕྱིར་བཞག་པ་ནི་
གཞུང་འདི་དག་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །རྟོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་མེད་དེ་འདི་ལྟར་
སྟོན་པོ་གཟུང་བ་སྟེ་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞི་ཡིན་པ་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པར་རིགས་པས་ཁེགས་ན་སྟོན་པོ་ཞེན་གཞི་

ཡིན་པ་སྤང་བའི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་འབྲུག་པ་སྟེ་འབྱུང་བར་རྟོགས་སོ། །

སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ལ་སྔོན་པོ་རྫས་གཞན་དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱུང་བ་མེད་དེ། ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་ལ། རྫས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞེས་བ་ནི་སྤྱི་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་ཁོ་རང་དེའི་ཡུལ་དུ་སོང་བར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་བཅད་དེ། སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱད་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དེའི་སྤང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སོང་ན་གཞན་སྤྱི་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀའི་སྤང་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་དོན་སྤང་ཚུལ་དང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་སྤང་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཞེན་གཞིར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་ཚུལ་དེ་བཞག་པའོ། །

ཁ་ཅིག་གིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྤང་ཟེར་བ་ཡོད་

ཀྱང་། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་འདིར། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་
 མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་རིགས་པས་ཁེགས་ན་སྟོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྤང་བའི་
 སྟོན་འཛིན་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་གོ་བྱས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་འཁྲལ་
 བར་གྲུབ་ཚུལ་སྤང་ཡུལ་དང་རྟོག་པ་ལ་འཁྲལ་བར་གྲུབ་ཚུལ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་དགོས།
 ཅུ་བའི་རྩོད་པ་འདི་འོང་ཚུལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། དེར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 བ་གཞུང་མང་པོ་ནས་བཤད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་གཞུང་གཞན་ནམས་ལས་དངོས་སུ་
 བཤད་པ་མེད་པས་བོད་སྤྱ་རབས་པ་དག་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འདིར་
 གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་གཏོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པ་འཛིན་མི་ཤེས་པར་
 བརྟེན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དེར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ཐེག་བསྐྱས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་ལུགས་
 འདིར་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་
 བཤད་པ་ལ། སྤྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་

གཞན་བཀག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད་པ་ན། ལན་དུ་མེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལྷགས་དང་དེ་ལ་ཇུས་གཞན་བཀག་
པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་བསྐྱུ་བ་ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞུང་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གོ། །

གངས་ཅན་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་འབྱེད་ཚོང་ཁ་པ་ཞེས་མེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་
གངས་ཅན་ཀྱི་ཤིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་གསོལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་
ཡིན་པ་གསར་དུ་སྒོལ་བྱེ་བས་ཡིན་གསུངས།

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་སྟོང་པ་ངེས་པ་ན་སྟོན་འཛིན་མིག་
ཤེས་འཁྲུལ་བར་འབྱུབ་སྟེ། སྟོན་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་རྟགས་བཀོད་པ་ལ། འོ་ན་རྣམ་
ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ན་
རྣམ་ཤེས་དེ་སྤང་བའི་རང་རིག་མཛོན་སྤྲུལ་དེ་ཡང་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འབྱུབ་
སྟེ། རང་རིག་ལ་རྣམས་ཤེས་དེ་སྤང་བ་ན་རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ངོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྟོང་གི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྤང་བར་བསམས་ནས་བཙོང་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྣམ་
ཤེས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་བྱུབ་པར་རིགས་པས་
ཁེགས་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཞེན་གཞི་དེར་སྤང་བའི་རང་རིག་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་
བྱུབ་ཏེ། རང་རིག་ལ་ཞེན་གཞི་དེར་སྤང་བ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་

བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་འཁྲུལ་
 སྤང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རང་རིག་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུབ་པའི་སྒྲོན་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་དེ་རང་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱི་རོ་བོར་སྤྱོད་ཅམ་དུ་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན།
 གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་རིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཅོད།
 རང་ལུགས་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་རང་
 མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་སྤང་
 དགོས་པ་ལས་དེ་མི་སྤང་སྟེ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་
 ཁོ་ན་ལ་དམིགས་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་
 རང་རིག་གྱང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོ་ལ་དམིགས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་ན་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་གྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ལ་དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན་དེ་སྤང་བའི་རང་རིག་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་དེ་གྲུབ་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤྱོད་པའི་རོ་བོར་རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟེ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་བ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཅོད།
 རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རོ་བོར་རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་རང་

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་བཞག་པ་ཡིན། འོན་ཀླས་
ཤེས་དེ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་གྱོ། སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
ནི་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྟམ་ཤེས་དང་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། རང་
མཆོན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་རྟམ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ལ་སྤང་བ་ན་འཇུག་པའི་ཆ་གཏན་
ནས་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་ཁྲལ། དེ་ལྟར་མ་ཁྲལ་ན། རྟམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་
གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་དེ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀླས་སེམས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཡང་
ཕྱི་དོན་མེད་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ། རང་རིག་གིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་
མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་མཁན་གྱི་ཆོད་མ་རང་རིག་གཞག་དགོས་པས་
རང་རིག་གིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་གྲུབ་གྱོ། །

དེས་ན་རང་རིག་མེད་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རང་རིག་ལ་སྤྱག་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་
གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་བའི་གཞན་དབང་དངོས་
ཡོད་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། མ་བཟུང་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་
བྱར་མི་རུང་། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྤྱོད་བར་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་སེམས་ཅན་པས་རང་
རིག་ཁོ་ནས་གཞན་དབང་དེ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་དགག་པ་

མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ་རང་རིག་ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྤང་ལ། སྒྲིན་འཛིན་གཉིས་
 སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲིན་པོ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཟ་དད་ཀྱི་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་
 པའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པར་འཆར་དུ་མི་རུང་ཡང་ཡུལ་སྒྲིན་པོ་སྤང་བའི་གཉིས་
 སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲིན་འཛིན་ལ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་གཉིས་
 སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མིན་པ་ལ་མི་སྤང་སྟེ། དེ་སྤང་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྤང་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞི་དེའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྤང་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ན་རྟོག་པ་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཞེན་གཞི་དེའི་དོན་སྤྱི་འཇམ་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་ན་ངེས་
 པར་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ན་འང་སྤྱོད་ཅུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་དོན་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་ངེས་
 པར་གཉིས་སྤང་ཡོད་དགོས་པ་འདི་ཤེས་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་པ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ན་གཉིས་སྤང་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ཤེས་པ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ན་ཤེས་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཅུང་
 གི་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པའི་སྤྱི་དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་ཅུང་དང་རིག་ཅུང་གང་ཞིག །རང་འཛིན་
 རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་དང་དེའི་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་འཇམ་འདྲ་བར་སྤང་བས་རྟོག་

བ་ལ་ཤེས་པའི་སྤྱི་འཆར་བ་ན་སྤྱིར་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གིས་ཤེས་པའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ན་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
འཆར་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་རང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུ་ལ་མི་
གཅིག་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་ངོ་སྤམ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
གོང་དུ་སེམས་ཅམ་པས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྔོན་འཛིན་ལ་སྤང་བ་ཁས་
ལེན་པ་ན། གལ་ཏེ་མདོ་སྟེ་པས་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པས་
བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ཏེ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྤང་སྟེ། རྟོག་
བཟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་སྤམ་ན། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདྲིར་སེམས་ཅམ་པས་སྔོན་
འཛིན་ཆད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་པས་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། སྤྱི་མ་རྟ་སྤང་ཡིན་པ་རྟོག་
བཟགས་ཅམ་ཡིན་ཡང་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུ་ལ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གཞི་བྱུང་ན་རྟོག་པས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
པས་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་བྱུང་ལ། དེ་འབྲའི་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་
རྟོག་པས་རང་ཡུལ་ཤེས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ན་སྤྱིར་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་རྟོགས་ཤིང་
རང་ལ་ཤེས་པ་དེའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡང་དོན་སྤྱི་དེ་སྤྱིར་བ་གསལ་རིག་དང་འབྲ་བར་
སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་ལྟ་བུར་མི་སྤང་ལ། ཤེས་པ་རྟོག་

སེའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་
 དགོས་པས་ཤེས་པ་དང་མི་མཚུངས་ཞེས་འགྲེལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྡོན་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་
 བ་ན་སྤྱོད་ཅམ་མམ་གཉིས་སྤང་བུ་བ་སེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་མ་གཏོགས་དེ་
 འབྲའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་སེའི་སྤང་ཚུལ་མེད་སེའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་ལ་དེ་
 འབྲའི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་འཆར་ཡང་གཉིས་སྤང་བུ་བ་པ་དང་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚུ་
 དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ལྟར་སྤང་བས་དོན་སྤྱི་དེ་གཉིས་སྤང་བུ་བ་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་། དེའི་མཐུག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ངེས་པར་ཡོད་
 བས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྤྱི་མི་བྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་ན་པལ་ཆེར་
 འཐད་སྒྲུལ། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་སེའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་
 བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་འབྱུག་ཚུལ་
 བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཡིན། སྡོན་པོ་རྟོག་སེའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་
 སྤྱོད་པ་རྟོགས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དང་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་
 སུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་སེའི་བྱས་པ་ཡོད་ཚུལ་
 བཤད་ཐིག་པ་དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་སེའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 མཛད་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པ་
 མེད་པ་ཡང་མིན་ལོ་སྤེལ་བཀག་སེའི་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་སེའི་དོན་ཡིན། དཔེ་པལ་ཆེར་
 བང་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་མིན་ལོ་ཞེས་པ་ཉིད་དག་པ་ཡིན།

སྦྱིར་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྦྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན། སྦྱིར་མིང་བདས་བཞག་པའི་སྦྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་
དང་མིང་བདས་མ་བཞག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་
སྦྱར་ན་འབྲེལ་ཆེ་བར་གསུངས། . དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྦྱིར་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྦྱི་
མཆན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་ཁོངས་སུ་ནམ་མཁའ་སོགས་གཏོགས་པས་ཕྱི་མ་ནམ་
མཁའ་སོགས་ཞེས་སྦྱ་ན་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ལ་སྦྱོས་པའི་གཟུང་
འཛིན་འགོག་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་སུ་ཆི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་བར་རྩལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྦྱེས་ལ་འབྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཕྱོགས་
སྒྲུང་གིས་རྩལ་འདུས་པ་དང་སྤྲ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཤའ་ན། ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་
པའམ་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་ལས་ནང་གི་
སྦྱི་མཆེད་དུག་ཆི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱིའི་སྦྱི་མཆེད་དུག་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་གཞན་
དབང་སྦྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་བཤའ་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སྒྲོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉི་ཤུ་བར་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཆ་
མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་མེད་
བསགས་པའི་རགས་པ་ཡོད་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་སྦྱ་སྦྱེགས་པས་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ཤར་བྱུང་གི་ཆ་དང་སྦྱང་འོག་
གི་ཆ་མེད་པས་ཆ་མེད་དུ་འདོད་ཅིང་ཆ་མེད་གྱིས་བརྩམས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་

ཁས་སྒྲངས་པས་ཕྱི་དོན་བཞེད་ཀྱང་། དེ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་རྩལ་གཅིག་པུ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཚུལ་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ཐུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཡོད་
 བ་ཆ་བཅས་སམ་རགས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཆ་དང་མ་
 ཐུལ་བར་དེ་སྲིད་དུ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་འཛོགས་ཀྱི་ལུས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འབྲེལ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་སྐྱེས་ལ་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འགོག་པས་ན་
 གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འབྲེལ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཟེད། དེ་ཡང་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པའི་ཕྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པར་བཞེད། སྡོན་པོ་དེའི་དམིགས་སྐྱེན་ཡིན་པས་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྡོན་
 པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད། ཕྱི་
 དོན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ལ། སྡོབ་
 དཔོན་ལྷ་དབང་སྡོད་དང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་མོས་འགོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི།
 སྡོན་འཛིན་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་འཛིན་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར་བར་ཐུག། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དེར་ཐུག།
 སྡོན་འཛིན་དེ་སྡོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་སྡོན་འཛིན་འབྲེལ་བ་ཡང་སྡོན་འཛིན་ལས་

སྒྲེས། དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་ཡང་སྔོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྔོན་འཛིན་སྤྱིར་བ་ཆོས་ཅན། ཉགས་བསལ་
གོང་དང་འབྲེལ་རིགས་པ་འདི་ཟབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རང་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་
ཕྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་པ་སྤྱིར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲིགས་
བཟང་བ་ཡིན། སྔོན་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་པོས་རྩལ་ཆ་མེད་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆ་
ཅན་བྱས་པ་སོགས་དང་རྩལ་སྤྲ་རབ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཏེ་དམིགས་སྒྲེན་ཡིན་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་
འགོག་པ་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་
འགོག་ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལ་
བཞད་པས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་
ཞིག་སྤྲ་དགོས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལུགས་འདིར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས་
གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཅིག་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འདོད་ན་
ཡུམ་རྒྱུས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་མེད་སྤྱི་མེད་ཅེས་སོགས་ཐམས་ཅད་
རྩལ་གཞན་མེད་པ་ཤ་སྟག་ལ་དགོངས་ཞེས་སྤྲས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་སེམས་ཅམ་པའི་
ལུགས་ལ་ཆེས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲ་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་

ནས་ཏྲག་བའང་མ་ཡིན་མི་ཏྲག་བ་ཡང་མིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་འཛིན་
ཏྲག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཏྲག་བ་མ་ཡིན་མི་ཏྲག་བ་
ཡང་མིན་ཞེས་སྒྱུར་ན་འགྲིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་
མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྱོར་ས་མི་བརྟེན་པས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་
དགོངས་གཞི་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་པས་སྤྲི་མི་
རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲད་གོས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བོད་སྤྱི་རབས་བ་དག་གིས་གང་དུ་
ཡང་གཟུང་ས་མེད་པ་སྟེ་ཏྲག་མི་ཏྲག་དང་ཡོད་པའང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་
གསུངས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་དང་། འདི་མི་ཏྲག་བ་དང་འདི་ཏྲག་བ་
མིན་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གཟུང་ས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྤྲི་བ་ནི་ཐེར་རྒྱས་ཐོངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལ་
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་ཅིང་དེས་
ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་ཕྱིར་ཉན་
རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏྲོགས་པ་མདོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་
བྱེད་ན་སྤར་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྤར་
སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ས་ནི་སྤར་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་
ཞེས་པ་དེའོ། །མི་བྱེད་ན་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན་ཞེས་པའི་དོན། ཁ་ཅིག་དེས་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱུང་བར་འཛིན་པ་འཁོར་

བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་གསུངས། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
ན་དེས་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལྡོག་པར་བྱས། ཉན་རང་དང་བྱང་མེས་ས་གསུམ་གས་
གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་སྟེ་
གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་
གིས་མྱང་འདས་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་དེས་
སྟོང་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། བཞེད་ན་སྤར་
སྤུ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། མི་བཞེད་ན་
མདོ་འདི་ལས་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སྤུ་རྟོགས་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་འབྲེལ་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་གཞན་དབང་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མདོན་སྤུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་མདོན་སྤུ་མ་
རྟོགས་པར་རང་ལམ་ཀྱི་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་དབང་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། དེའི་ལན་ནི། འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་ངོ་མོ་དང་
བྱང་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཞེས་པའི་རིལ་པོར་
འཛིན་པ་རིགས་མི་མ་བུ་པ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་
ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེར་ན་ནགས་ཆོལ་དང་དམག་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྟོས་པའི་གནས་སྐྱེད་པ་ནི་དེ་གསུམ་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་གཞན་ཆོས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པའི་བདག་འཛིན་གཞན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྤུ་མ་གཉིས་

གྱིས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་བྱ་བ་ཏུ་བྱ་དགོས་ན། །ཞེས་པའི་སྡེ་མ་
 གཉིས་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱ་བ་པར་སྟོང་འདོགས་
 པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་
 གཞན་གྱི་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྒྱལ་པ་རབ་
 རྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་གཟུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པར་གསུངས། ཡུམ་གསུམ་གཞོན་
 འཛོམས་ལས། ཡོངས་བྱ་བ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་གཞན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྟོང་བའི། གཞོན་འཛོམས་གྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྫོང་
 རྟེན་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་བརྟེན་བྱ་དོན་སྐྱེ་སྣང་བའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་འཆད། དོན་བསྐྱེས་ན་ཀྱན་རྟོག་ལ་མིག་གི་རྫོང་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་བརྟེན་བྱ་
 དོན་སྐྱེ་སྣང་བ་དེ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 མཉམ་གཞག་གི་ངོར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་དང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་
 གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་
 འདོད། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་སྐྱ་
 དོན་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྡེ་མ་གཉིས་
 གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་བ་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མིག་ནི་མིག་
 གིས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཀའ་བས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་
 གཞག་གི་ངོར་གཉིས་སྣང་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོངས་བྱ་བ་སྡེ་མ་གཉིས་གྱིས་སྟོང་

ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་
ཉིད་ལས། དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛོམས་ཞེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚྭ་པ་པོ་སློབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་དེ་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲེས་བྲུ་ཆེན་
པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འབྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་དེར་ཡོད་ཅིང་། ཉི་
ཁྲི་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པ་པོ་བཅུན་པ་ལྟོལ་སྟེ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་བཅུན་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཞལ་འཕངས་མཛད་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་དུས་སུ་བཅུན་པ་ལྟོལ་སྟེ་འབྲུང་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དང་པོ་དབྱིག་གཉེན་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དངོས་སློབ་སློ་བཅན་བྱོན།
དེའི་རྗེས་སུ་སློ་བཅན་གྱི་དངོས་སློབ་འཕགས་པ་ལྟོལ་སྟེ་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་
འཕགས་པ་ལྟོལ་སྟེ་དངོས་སློབ་བཅུན་པ་ལྟོལ་སྟེ་བྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་བདེན་བྱུང་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱིས་
དེ་གཉིས་བདེན་པར་བྱུང་བ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་
བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དབྱེད་
པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་བདེན་པར་བྱུང་།

པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་བཀག་པའི་ཞེས་འཐད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་
གཞོད་འཛོམས་ལས། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་མཆན་མའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་
པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཡུམ་གྱི་མདོའི་
དགོངས་འགྲེལ་ནམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
མི་མཐུན་པས་མཛད་པ་པོ་དབྱིག་གཉེན་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཞོད་འཛོམས་མཛད་པ་པོ་སུ་ཞེ་ན། འདྲི་ལྟར་མེ་མེ་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་
སྤེས་མཛད་པའོ། འདི་ཉིད་ལས། གཞོད་བྱེད་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་བཀག་པའི་
བྱིར་ཞེས་སྤྲིས་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པོ། དོན་ནི་གོང་དུ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་
བསྟན་པའི་དོན་བཞིན་དུ་སྤྱར་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེར་གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་
བཀག་པ་མི་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་བསྟན་ན་རང་ལུགས་ལ་དེ་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་
བ་སུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཐག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་འཕམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་
པས་དབྱུང་བཅོད་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་འདྲིའི་དབྱུང་

བཟོད་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་མཐའ་ལུ་ལུགས་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་
པའི་ལུགས་ལ་དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཞིག་ཡོད་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་
སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་སྟུ་བྱུང་མ་བྱུང་
དབྱུང་པ་ན་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་དབྱུང་བཟོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
གིས་སྟོང་པ་བྱུང་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་དེས་སྟོང་པ་བྱུང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པ་
དེས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་ཀྱིས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་གཞན་བདག་ཏུ་
བྱུང་མ་བྱུང་དབྱུང་པ་ན་དེར་མ་བྱུང་པ་རྟོགས་པས་རྟོག་པའི་དོར་ཡོད་པས་རིགས་
པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར་སྟེ་ན། དེའི་དོར་ཡོད་ཀྱང་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་ཀྱིས་
པས་བདག་ཏུ་བྱུང་མ་བྱུང་དབྱུང་པ་ན་དེར་མ་བྱུང་པ་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་འདིར་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཡོད་ན་མི་
རིགས་ཉེ། འདི་ཉིད་ལས། ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་པའི་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་
དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་
དམིགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགག་པ་དུ་མ་བརྗོད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་པས་འཛིགས་ནས་
མ་བྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་དེས་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་ནི།

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བགལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་

བྱས་ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་སོ་དང་བར་བ་གཉིས་བྱང་
དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ནི་དེའི་དགོངས་པའི་
དོན་དུ་འདོད། དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ་བསྟན་དོན་དུ་མི་བྱང་།
འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་དེའི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་དགོངས་གཞི་
བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་
བསྟན་དོན་དུ་མི་བྱང་རྟེ། དེའི་དགོངས་གཞི་ལ་གཉིས་ལས་རྣམ་ཤེས་བྱུག་གི་ས་
བོན་རྣམ་ཤེས་བདུན་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་པ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བྱི་
རོལ་དོན་སྣང་ནི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྤྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་
དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པ་གསུངས་པ་གང་
ཞིག། །དེ་འབྲུག་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཁས་མི་ལེན་པའི་
བྱིར། བར་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་གཞི་མཆན་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། །དེ་དེའི་བསྟན་དོན་
གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བར་པའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་
ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་
དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར་རྟེ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་
རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བར་པའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་
རྟོགས་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར།

འདི་བྱང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་སོ་ལས་གཟུང་འཛིན་གསུངས་

པ་དང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དང་ཆེས་ཤིན་དུ་མི་འད་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། གང་ལ་
དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡུམ་
གི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་བྱིར་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ཉིད་
ལས། ཡུམ་གི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡང་འདིག་ཉེན་གི་ཐ་སྙད་
དུ་ཡིན་གི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་རེ་རེ་ལ་མ་སྦྱར་ཡང་སྤྱི་ལ་
སྦྱར་ཟིན་པས་ཞེས་པའི་བར་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་ཚུལ་གསུངས། དེ་ལྟ་མིན་པར་
སྦྱ་གྱའི་སྟེ་བ་ཆད་མས་བྱུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྟེ་བར་སོང་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ངོ་ནང་པ་དགག་པར་མཛད་དོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གི་འདུ་
ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་གི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་
ནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཁོར་གི་འདུ་ཐེབས་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བའི་འདུ་ཐེབས་དང་པོ་སོགས་དུས་ཆེན་གསུམ་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཀྱང་མི་འཛོག། །སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆའི་ཆོགས་ནི་སྟོན་པ་མདོན་པར་རྩོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པའི་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་བར་དུ་ཆོགས་དང་པོ། དེ་ནས་བྲུག་
ཅུ་རེ་ལྔའི་བར་གཉིས་པ། དེ་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གསུམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ཀྱང་མི་འཛོག་པར་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་འཛོག་པར་གསུངས།

འདི་དག་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲ་མ་རྩེ་བརྒྱན་པའི་གསུང་ནང་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཞེད། དང་པོར་སྦྱ་རྩ་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་

ཤིང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་བྱུང་པ་
མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། ཞེས་པའི་
དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤང་བས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ཕྱང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་འགྲེལ་ཤར་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་བྱུང་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་
བྱུང་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས། བཤ་ཆེན་གྱིས་འདི་
ཐལ་འགྲུར་པའི་ཤན་ཞུགས་པ་ཡིན་གསུངས།

གྲུང་ཐང་གིས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་ཤར་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
ཆོས་ཉུང་ཤས་འགྲེལ་ཤར་བདུན་མ་གཏོགས་དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་བྱུང་
པ་མ་བཀག་ཅིང་འགྲེལ་ཤར་བདུན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་
གཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས།

འགྲེལ་པ་འགྲུལ་ཞིག་གིས་ཕྱང་དེའི་དོན་དེ་བ་ཞུས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
དེས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགག་བྱ་ཉུང་ཤས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བདེན་བྱུང་
ཏུ་བྱས་པའི་བདེན་བྱུང་དེ་བཀག་པ་མ་གཏོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
བདེན་བྱུང་ཏུ་བསྟན་ཞེས་འགྲེལ་ལོ།

ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདིར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཅེས་པ་ནི་
སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤེར་ཕྱིན་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིས་འཁོར་ལོ་
གསུམ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དེ་སོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཕྱང་ཐང་

མི་མ་སྤྱན་པས་འདིར་ཟུར་དུ་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས།
དེའི་རྒྱལ་ནི་ཤེར་སྤྱན་མན་ངག་ལས། གང་གིས་དོན་ངེས་ཤེན་མདོ་དེ་ཉིད་དང་དེ་
ལས་གཞན་པ་དང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་
ཤེས་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། གསུམ་ནི་མདོ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་ཡིན་པ་
རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དང་། རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་ག་ཤེས་གཉིས་ལ་འདོད་དེ་མདོ་དེ་
གཉིས་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བ་དེན་བྱུང་དང་ཀུན་བརྟགས་བདེན་མེད་དུ་
ལེགས་པར་གསལ་བར་བྱེ་བས་རང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་
ཤེས་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་
ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ། འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་གཞན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
བརྒྱད་སྟོང་པས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བ་དེན་པར་མེད་པ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་
བཀའ་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཤེས་དགོས་ཤིང་རང་ཉིད་ལ་བྱམས་
ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཉི་མེ་ཁོགས་ལ་འདོད་དེ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་རང་
ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཞུས་ཏེ། ཉི་མེ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་བྱེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མེ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་
གྱི་མདོར་ངེས་ཞུས། གཞན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ཉི་མེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་

བསྐྱབ་བ་ཡིན་སྟེ་དེ་བསམས་སོ།

དེ་ལྟར་ལྟེ་བས་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུ་ལེ་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
བཞེད་དོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོར་
པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་
ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་བཞིན་བ་ལ་སྡེ་
ཕྱི་འགལ་བ་བསྟན་པ་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུ་ས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་མ་
བསྐྱབས་པས་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་
ལས། སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

འོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་བཞིན་བ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པའི་
གཞུང་ཆོག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་སྒྲུ་དེ་བཞིན་བ་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་གོ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུ་བའི་
ལྷགས་ལ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡུམ་གྱི་
མདོ་དགོངས་དོན་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་དབྱེད་གཞི་ཡང་
ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་བས་དབྱུ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དབྱུ་མའི་
སྐབས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྒྲོང་བ་དང་དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུ་མི་
མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟེ་བ་ནི་བྱུན་ཅ་བའི་
དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་ཐོག་མར་འགྲེལ་བ་པོ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་སྒྲོལ་མི་བད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲ་
རིས་བཟུང་པའི་བྱུགས་ལ་གཉིས།

མདོ་ཐེ་ནས་དི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོང་པ་དང་།

དེའི་དོན་རྗེ་ལྷ་ར་བཀའ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུ་བ་ཡབ་སྐུ་བ་གྱིས་
 བླ་པེས་འབྲེད་པའི་མདོའི་ཁྲངས་དངོས་སྐྱོས་ནས་བླ་པེས་ཕྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་འཆད། དཔལ་མགོན་འབཀའ་བ་སྐུ་སྐུ་བ་གྱི་མན་རག་ནི་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་ཅིང་བླ་པེས་འབྲེད་པའི་མདོའི་ཁྲངས་དངོས་སྐྱོས་
 ཞེས་ནས་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཤད་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་
 སོགས་སྐྱོ་སྐྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཁྲངས་སྐྱུ་བྱས་ནས་བླ་པེས་འཛོག་པར་
 གསུངས་པས་དེ་འབྲེད་མདོ་དེ་འདྲིར་ཡང་བླ་པེས་འབྲེད་པའི་མདོའི་ཁྲངས་སྐྱུ་བྱ་
 དགོས་པར་གསུངས།

མཐོ་མོ་ས་མི་ཟད་པའི་མདོ་པ་ས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཕྱེ་ནི་གང་ཤར་པའི་
 དོན་གྱི་མདོ་ཕྱེ་ནི་གང་ཞེ་ན། །ཞེས་པས་ཤར་དེས་པའོ་ག་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པའི་
 དང་པོ་ནི། གྲུག་རྫོང་པ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་
 པའི་མདོ་ཤར་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་པོར་བྱས་

ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་མཛད་ནས་བྱང་ངེས་སུ་གསུངས། གཉིས་པ་
ནི་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཆོག་ས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

གསུམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་
བསྟན། འདི་དངོས་བསྟན་ལ་སྦྱར་དགོས། འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་
གོང་མ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་
འདི་ནི། མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་སོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་ཞེས་
སོགས་གྱི་མདོ་འདི་ཡིན་ལ། གཉིས་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་སོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན།
སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་བདག་སོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོན་པ་
དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བསྟན། མདོ་འདི་ལ་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་གོང་མ་མདོ་སྡེ་གང་
དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ངེས་ཀྱང་གང་ཟག་
དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ནི་དོན་ནི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་མདོ་དེ་དོན་ནི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་།

དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས།

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་འི་དོན་ཏུ་བཀྲལ་སྒྲུབ་དང་།

དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྒྲགས་པ་འི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་ལས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་བཤད་ལ་ཞེས་
སོགས་གྱིས་འཆད། འདིར་དངོས་སུ་གཉིས་མ་གཏོགས་མ་གསུང་ཀྱང་འགལ་བ་
མེད་པར་གསུངས། དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་
པར་བཤད་པ་འི་ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་གིས་དཔེན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པར་
འཆད་པ་ཡང་རིགས་ན་ཞེས་པ་འི་བར་ནས་རིག་པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་མོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་པར་འཇིན་མི་རིགས་པ་འི་ཚུལ་བསྟན།

དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་
ཡིན་ལ་ཞེས་པ་འདིས་རྟེན་འབྲུང་སྒྲོང་པ་འི་དོན་ཏུ་གསུངས། དེ་འི་ཚུལ་ནི་རྒྱ་དང་
རྒྱུ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་འི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་སྒྲུབ་པ་འི་
གནད་གྱིས་སོ། །འདི་ཉིད་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་
མཆོན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱེ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་སྒྲོ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པ་འི་
གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཀྱང་གོང་ལོག་ཐམས་
ཅད་ཟེར་དགོས་སམ་དབྱེད་གསུངས། དེ་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཐོང་ན་
མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་པ་གོང་མ་རྣམ་རིག་པ་དང་ལོག་མ་
ཐལ་འགྱུར་བ་འི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་གོང་མ་སེམས་ཅམ་པ་འི་སྐབས་སུ་
ཡིན་པར་གསུངས་ཞེས་འགྲེལ་དགོས། གོང་ལོག་ནི་གཞུང་འདིའི་གོང་ལོག་ལ་གོ་

དགོས་སོ། །

ཅ་ཤེས་ལས། གཤམ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོང་བ་ཉེན་
འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་ན་སྐྱེ་འཇིག་དང་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་
ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡིན།

ཆོག་གསལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འདི་སྐྱེ་འཇིག་ལུལ་ནི་དབྱེ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་
ནི་ཅ་ཤེས་འགྲེལ་པའོ། །འདིར་ཅ་ཤེས་བརྒྱུ་མས་པའི་དགོས་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉེན་འབྱུང་
གི་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དུ་
ཤིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཅ་ཤེས་བརྒྱུ་མས་ལ། གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཐེ་
ཆོམ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསལ་བར་
འདོད་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་གྱིས་ཅ་ཤེས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས་ངེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་
བྱང་བའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པའོ། །འགའ་ཞིག་ནི་སྟོན་པ་
པས་བྱང་བའི་དོན་དུ་འཇིན་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་
བཞིན་བཀག་ནས་ལུང་པོ་ལ་པལ་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་

རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་བདག་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་བདག་དེ་གང་ཟག་ལ་བཀག་པ་
དང་། སྤང་པོ་ལ་པལ་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་པའི་མ་བཀག་པ་ནི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་གཉིས་སོ་སོར་
གཞག་དགོས་ལ། འདི་ནི་སྤར་སེམས་ཅན་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་བྱུང་བ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་
ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བསྟན་
བཅོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་།

དོགས་གཅོད་ནི། འོན་དོན་སྤྲ་སྤྲེ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པར་བཀག་གུང་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་བཀག་པར་ཐལ། དེ་མཆོན་སྤང་
བ་ལས། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བསྟན་པ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་
ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་སྤང་པོ་ལ་པལ་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་སྤྲ་སྤྲེ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
བྱུང་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཉེན་
རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ནི་རྣམ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །གཏུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་
མཁས་ཆེན་པོར་སྤང་དོ། །ཞེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་
ལེན་པའི་ཐེག་ཆེན་པའོ། །དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་
པོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པའི་བསྟན་བཅོས་

ཀྲང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ས་དང་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་
བས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་
བཀྲལ་བ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པར་
གསུངས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྷིང་ལོར་བསྐྱགས་པའི་རྩལ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྟོན་པ་སྤྱི་བ་
གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ། སྤྱི་བ་སྒྲ་ན་
མེད་པ། མཁྱེན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ། བཙེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་
པའི་དུས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་དེགས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྲང་སྟོན་
པར་མི་རུས་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ནས་གསུངས་པ་ལ་སྟག་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་
ཤེས་ན་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
གསུང་རབ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
དོན་དམ་བདེན་པ་བཞེད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤིང་རྩེ་སྟོལ་གཉིས་ཏེ་དབུ་
སེམས་གཉིས་དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་ལ་
དོན་དམ་བདེན་པ་འདྲི་བ་པར་མཚུངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན།

ཅུ་ཤེས་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་
གསུངས། །ཞེས་པས་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་
ལྟ་བ་དེ་གསོར་མི་རུང་བ་གསུངས་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན་མེ་གསོད་བྱེད་ཚུ་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་མེ་འབར་ན་མེ་གསོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་བདེན་འདྲིན་གྱིས་
བཅིངས་པའི་ནད་པ་ལ་ནད་དེ་ལས་ཐར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟུན་གཅིག་ཡོད་པ་
དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ན་ནད་དེ་ལ་པན་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
དོན་ནོ། །སྟོང་སྟུན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་གསུངས། གསོར་མི་རུང་བ་དེ་ལ་
སྒྲར་སོར་ཆུད་པའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས། བན་འདོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་
འབྲིད་པ་ལ། །ཞེས་པའི་འབྲིད་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །དབུ་མ་པར་
རྫོམ་པ་མང་པོ་ཡང་དེ་དང་རང་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་
པ་གཉིས་མ་སྟུན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རང་སྟོང་གི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཟུང་
བ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་

དེ་འབྲེལ་སྒྲོང་ཚུལ་དེ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲོང་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་མ་བྱུན་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གཉིས་
ཀའང་རང་སྒྲོང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །སྒོལ་བྱེ་བ་དང་པོ་
ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་དུ་མི་དགའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒོལ་བྱེ་བ་དང་པོ་རྣམ་རིག་པའི་
འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ན་དེ་ཙམ་དུ་མི་དགའ་
བས། གཉིང་རྟོགས་དགའ་བར་མཐུན་བྱུང་ནས། །ཞེས་པའི་རྟོགས་དགའ་བའི་
གནས་ནི་ཐལ་འབྱུང་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་
དགོས་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་སྒྲུལ་ནི།

སྒོལ་དཔོན་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་སྒོལ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་འཆད། སྒོལ་དཔོན་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལ་གཞུང་བྱེ་ཕོ་ཞེས་པའི་
སྒོལ་དཔོན་གཉིས་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒོལ་དཔོན་
འཕགས་པ་ལྟ་ནི་གྲིང་སྒན་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཡིན་ཞིང་ཁོང་གིས་
འཕགས་ལུལ་དུ་དམ་ཆོས་དར་བ་མཐུན་ཏེ་འཕགས་ལུལ་སྒྲོགས་སུ་ཆོང་བ་དང་
ལྟན་དུ་བྱོན། དེ་ནས་ལུལ་སྒྲོ་སྒྲོགས་མེ་ཏའི་ལུལ་ཞེས་པ་སྟེ་ཀུ་ཤ་སྒྲིལ་པའི་ལུལ་ན་
སྒོལ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་གཞུག་གནས་སུ་བྱོན་པ་ན་སྒོལ་དཔོན་དང་ཞལ་མཇལ་བས་
སྒོལ་དཔོན་གྱིས་པའི་ཉེ་གནས་བྱེད་དམ་གསུངས་པ་ན་འཕགས་པ་ལྟས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས། དེ་ནས་སྒོལ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསན་སྒྲོང་མཇུག་པ་

ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དང་སྤྱི་བྱང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་མཁས་
པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདི་དག་གིས་བཀའ་བའི་དབྱ་མའི་བསྟན་
བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྣང་བས་ཞེས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དང་སྤྱི་བྱང་རྩལ་
སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་དེ་
དག་བོད་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་བ་མི་སྣང་བའོ། །འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་འདོན་
མཛད་རྒྱུ་ནང་སློབ་དཔོན་དཔལ་བོས་མཛད་པའི་དོན་དམ་བྱང་རྩལ་སེམས་སློམ་
ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་གསུངས། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
ཁྱད་པར་ཆེ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་གཉིས་ལས།

པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། དེ་བ་ཤར་
མ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་དེ་བ་ཤར་མའི་འབྲེལ་བ་དཀར་པོ་
རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཀའ་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བ་ནི་ལྷ་ཤར་མ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཞེས་དོན་བསྟུང་དུ་
བྱས་ན་ལྷ་ཡི་དགེ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་
འཆར་བ་ཞེས་བ་ནི་མཚན་ནོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ནི་སྤྱི་ཆའི་སྟོད་ལ་
ཕྱི་རོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ཅོད་པས་སུ་པམ་
ཀྱང་དེ་གཞན་དེའི་བསྟན་བཤེས་ལ་བཞུགས་པར་དམ་བཅས་སྟེ་ཅོད་བ་ན་སྤྱན་རས་
གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་པམ་ཞིང་། དེ་ནས་ཁོང་རབ་དུ་བྱུང་བར་བཅམས་ཏེ་སྤྱི་
བཅད་བ་ན་གཙོད་བྱེད་ཀྱིས་དབུ་སྤྱི་བཅད་མ་ཐུབ་པས་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་ཀྱིས་ངའི་
ལྷ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཡང་རལ་བ་ཡོད་པས་ཁྱེད་རང་དེའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་
ལུགས་སྟོལ་བྱས་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་བ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན་དེའི་
མཚན་ལ་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་གྲགས་པར་གསུངས།

ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་འབྲེད་ཡིན་ཀྱང་རྩ་བའི་ས་
དགོངས་བ་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་དེ་བ་ཤར་མ་
སྟེ་ལྷ་ཡི་དགེ་སྦྱོང་གིས་རྩ་བའི་དགོངས་བ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀའ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། ག་
ལས་འཛིགས་མེད་རྩ་བའི་རང་འབྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྤྱི་སྤྱི་བ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེར་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་

བདས་པ་གང་ཞིག །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲོབ་མས་མཛད་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་
འཕྲེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །

རྒྱ་མཁོན་དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་
པའི་ནང་འགྲེལ་བ་དེའི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ནི།
ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། །སྤྱ་པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན། །དེའི་ཕྱིར་མདོར་ན་
འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི་
ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་མཉན་བྱའི་ཆོས་མཁོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་བྱུང་ཡང་དེ་
ལ་སྤྱ་བ་པོའི་གང་ཟག་མཁོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན་ལ།
རྒྱ་མཁོན་དེའི་ཕྱིར་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་མཁོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་མཉན་བྱའི་དོན་
མཁོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྤྱ་བ་པོའི་གང་ཟག་མཁོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གིས་སྤྱ་བ་
བྱུང་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་ལ་དེ་རྣམས་མ་བྱུང་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་
འབྲ་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཁོན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་
བརྗོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་
ཞེ་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རིམ་བཤེས་དུ། རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་
གི་མཁོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེད་སྤྱོད་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀུན་
བརྟགས་རང་གི་མཁོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་
དང་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་ལ་བྱེད།
དང་པོ་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་ན་དངོས་པོ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་

ཏེ། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་དང་རྟོག་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡིད་
ལ་བརྟུན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངམ་ཀུན་བརྟགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་
པའོ། །ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་བརྟུན་པ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་
སྤྲ་ལ་བྱེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་སུ་པོར་གཏོགས་པས་ཞེས་
པའི་སུང་པོ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སུང་པོ་འོ། །འདིས་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
ཀྱིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྲུབ་པར་བཞེད་པ་གསལ་བར་བསྟན། བསྟན་བཅོས་
འདིར་དེ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྲུབ་པས་མཆན་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་ཞེས་གསལ་ཡང་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་
བཤད་ཅིང་ཞེས་ཟེར་དགོས་པར་གསུངས། འདི་ཉིད་ལས། དེར་མིང་ལྷན་མིན་དུ་
བཤད་ལ་ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་ནི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་ཅེས་པའོ། །ཡང་
ཀུན་བརྟགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཆོས་གཞི་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་ག་གཞིར་གསལ་
ཡང་བ་བཞི་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་དངོས་པོར་མེད་པས་
རྒྱ་མཆན་གྱིས་མིང་དང་། རྒྱ་མཆན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་བཞི་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བརྟགས་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་ཉིད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
བྲུབ་མེ། དཔེར་ན་མིང་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་ཁ་ལ་སྦྱལ་དུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་
དོན་རང་མཆན་གྱིས་མ་བྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སུང་
ལ་ཆོར་བ་ཞེས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་རང་མཆན་གྱིས་མ་བྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་
སུང་ལ་གཟུགས་སུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་རང་མཆན་གྱིས་བྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་ཐག་ཁ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་
སྒྲུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པས། ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྒྲོན་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་པ་ལ་སྒྲོན་དེ་གཉིས་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། གཟུགས་རུང་
ལ་གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་དོན་དམ་པར་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པ་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་
ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དབྱ་མའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་
བཏགས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་པ་གང་ཞིག །དེ་འཆད་པ་ལ་དབྱ་
མའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དོ་
བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཙམ་གྱི་རིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་མི་རུས་པར་ངེས་པར་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ལ་
ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་
བཏགས་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲོན་འདོད་པས་ནི་དབྱ་མའི་རིགས་པ་
འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུར་ཚུལ་འདིས་ནི་དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་
འཐད་སྒྲུབ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

རིགས་པ་ནི་ཅ་ཤེས་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་
ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་དང་

མཚུངས། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་རྫུ་མཁན་གྱིས་ཚོས་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ལྟོག་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་
དམ་པར་མ་སྦྱོས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུངས་ལས་འདས་པ་
ཚོས་ཉིད་རྫུ་མཁན་དགག་བྱ་བ་དེན་བྱུ་བ་བཅད་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྫུ་མཁན་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཞེས་པའི་རང་མཚན་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་མིང་དང་བརྟན་རྫུ་མཁན་བཞག་ཅམ་
ཞེས་པའི་མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་ངེས་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་
དགོས་ཞེས་པའོ། །

སྤྱིར་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་
པའི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་རྫུ་མཁན་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་སྦྱེད་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྦྱ་བྱ་བ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
རིགས་པ་དང་།

བཞི་པ་ནི། མེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་དང་། སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྒྲིད་འབྱུང་བར་
རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། །ཡང་དག་ལྟ་བ་འབྲས་ལྡན་དང་། །ཆད་མས་རྣམ་འབྱེད་བསམ་མི་
ཐབས། །རིགས་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟ་
སྒྲིང་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མིང་
དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བདས་དེར་
བཏྲུ་པ་ཅམ་དུ་ངེས་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བད་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐབས་
སྟེ། མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལྟོ་སྒྲིང་བ་བྱམ་
པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། བདས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་
ལས་དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལྟོ་སྒྲིང་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
མིང་བད་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་
ཞེས་སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་
པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལྟོ་སྒྲིང་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བད་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོ་སྒྲིང་
བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྟོ་སྒྲིང་བ་
སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བད་ཁོན་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་པའི་མིང་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ལྷན་པའི་བརྟམ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱགས་པ་སོགས་
 གྱིས་དོན་སྟོན་པ་ཤེས་ཤིང་བ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པ་ལྷན་པ་ཞེས་
 པའི་བརྟམ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པའི་ཀྱན་རྩེ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་དང་།
 སྟོན་པ་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་བརྟམ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོན་པ་
 པའི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀས་འབྲ་བར་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། མིང་གི་བརྟམ་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣམས་འབྱོར་སྦྱོར་པ་དང་དབྱ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བར་
 བཞེད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀྱན་
 བརྟམས་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དགོངས་འབྲེལ་
 ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟམས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཀྱན་
 བརྟམས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་གཞན་
 དབང་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་
 པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་འདིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

བ་མེད་རྒྱུ་འཇུག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེར་མ་གྲུབ་བ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་
དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཞུང་འདིས་
ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་བཤད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་
མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞུང་འདིས་གཞན་དབང་རང་
འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བ་དེ་ཀུན་བརྟགས་
མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་
དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི། གཞན་དབང་དེར་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་
ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མའི་དེ་ལིང་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་ཡང་རྟ་སྤང་དུ་མེད་པ་ལྟར་
གཞན་དབང་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་དང་
བསྟན་དོན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞེད་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་འདོད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིར་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་གསལ་ཡང་དེ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་
གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་
མདོ་གང་གི་ཡང་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་

སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་བསྟན་
པའི་མདོ་ལ་བྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོས་ཁྲབ་པ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་
གྱིས་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱི་དོན་ལྟོས་ངན་ཆར་གཙོད་ན་གསལ། སེམས་
ཅམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་སྤར་མ་ནི་གཞན་སྡེ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་
ལས་གཞན་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱེད་པ་ལོ་འགོག་པ་ཞེས་སོགས་ཡིན། ལུགས་
འདིར་བྱི་རོལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ལས། གཟུགས་སྒྲུབ་
སོགས་པ་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་རིགས་པས་སྒྲུབ་
བོ། །དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསགས་པ་དང་
འདུས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་དེ། བསགས་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱལ་མ་རབ་དུ་མ་
བསགས་པའི་དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་དངོས་པོ་དམག་དང་
ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་
ལྟ་བུ་རིགས་མཐུན་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱལ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་
བྱམ་བྱུབ་པས་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྩས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩས་
སུ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དམག་ཞེས་པ་ནི་མི་ལ་སོགས་པ་
རྩས་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་འདུས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྩས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས། དེ་
བཞིན་ནགས་ཆལ་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས། བྱི་རོལ་མེད་ན་མདོ་སྡེ་ལས་དབང་

མོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དཔଁས་ཀྱིན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པར་
ཡང་འགྲུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་ལུང་གི་སྒྱུབ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་
བྱེད་བསྟན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་
དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་ནི། དཔེར་ན་འབྲུང་བ་བཞིའི་ནང་ཚན་ས་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་
ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུན་དང་རྩས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་ལོགས་
སུ་འབའ་ཞིག་སྟེ་གང་ལ་འདར་མ་ལྟོས་པར་ཡན་འགར་གནས་དགོས་པ་ལས། ས་ལ་
སོགས་པའི་འབྲུང་བ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་འགྲུར་རྣམས་ནི་དུལ་
རྩས་བརྒྱད་འདུས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྲུང་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་
མེད་ན་དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་རྩས་སུ་ཡང་མེད་པར་འཆད་དོ། །རྒྱ་རྒྱུན་དང་འདུས་
པ་ལས་ལོགས་སུ་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་པ་
སྟེ་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་གནོད་པ་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞི་བ་འཇོ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱིས་ནི་ལྷར་བཀྲལ་བའི་རྩྭ་ལ་ལ་བཞི།

དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྷར་བཤད་པ་

དང་། བ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དོན་ཅི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
གཙོ་མོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་རོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དང་
ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། བ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་
མ་ལས་ཞེས་པ་ནས་དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་མ་བྱོན་གོང་དུ་བྱི་རོལ་མེད་པ་ཁས་ལེན་པའི་
དབྱུ་མ་པ་བྱུང་ཚུལ་བཤད། དེ་བྱུང་ཚུལ་གང་གིས་ཤེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པས་བྱི་དོན་མེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་དེ་འདྲའི་དབྱུ་མ་པ་
འགའ་ཞིག་བརྒྱང་ནས་བཀག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པས་དེའི་ཚུལ་གསུངས་
སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྔོན་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཞི་འཆོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་
མིན་པར་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས། །

ལྷནྱེ་པས་འདི་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་གཉིས་ནི། འདི་
ལ་སྒྲུབ་ཅི་ཡང་མེད། །འགག་པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་སོ། །ཞི་བ་འཆོས་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་བྲངས་པ་ལ་བསམ་པར་མཛོན་ཡང་
ཞེས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷནྱེ་པས་འདི་ལྟར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་
ཞི་བ་འཆོས་དབྱུ་མ་རྒྱན་དུ་བྲངས་པ་དེའི་ཆེ་མདོ་ཆོག་དང་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་
ཆོག་གི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པར་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྲངས་པས་ཆོགས་བཅད་སྔ་བྱི་གཉིས་

ཀ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་དགོངས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་རྗེ་སྒྲ་མས་
མཁུན་ནས་དེར་བྱེད་པ་སོ་སོ་སོས་མཛད་པ་རྒྱན་གཅིག་ལ་བླངས་པ་གཞན་ཡང་
ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དབྱ་མ་རྒྱན་དེར་གོང་དང་འབྲ་བ་བསྟན་བཅོས་མཛད་
པ་སོ་སོ་སོས་མཛད་ཀྱང་དཀྲུག་གཅིག་ཏུ་བླངས་པ་གཞན་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཅེས་
བཤོ། །སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་རྩན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
རྣམས་དངོས་པོར་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱིས་སྒྲོན་ནས་འཛོག་པར་གསུངས།

གསུམ་པ་མདོ་སྤེད་གོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། འོན་ལྟགས་
འདིས་མདོ་སྤེད་གོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམས་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་
བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་རྗེ་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དབྱ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་
དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་
དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ནི་རྗེ་སྒྲ་མས་འདི་
ཉིད་དུ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཙུགས་
པར་འཆད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ། འདིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཞེས་གསལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེའི་བདག་
ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་གཞན་དབང་བཞེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བཤེན་པར་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་
ཡང་མཁས་པ་རྣམས་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་

ཉིད་དུ་འདོད་པས། མ་རྩོས་པས་ཁྱས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་
སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་
བཞེད། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མི་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་བྱུང་བ་བཟུང་བའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་ཀུན་བརྟགས་དེ་གཞི་དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་
པས་ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ་འདིས་མི་རྟག་པ་
སོགས་ལ་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་ལོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པས་
མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་
གསུངས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བའམ་བདེན་པར་མ་
བྱུང་པ་ཁོ་ན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བཞེད་
ཅེས་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་རང་མཆན་གྱིས་མ་བྱུང་པས་སྐྱོ་འདོགས་
དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཆན་གྱིས་བྱུང་པས་སྐྱར་འདེབས་སྒྲོང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
གསུངས། འདི་པས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་སྤར་བཤད་
པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་གཞན་
དབང་སྒྲོང་པར་གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་བྱུང་
དེ་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤར་བཤད་པ་ནི་དེའི་ཆེ་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཆན་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་

ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་སྤང་བར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་
མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་བླ་མ་དོན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་
གིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་དེ་བླ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དེ་འདྲའི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའི་
བྱིར། །ཞེས་ཅོད་པའི་ལན་དུ་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མདོ་དེ་ངེས་དོན་ཡིན་
པ་མི་འགལ་ཞེས་གསུངས། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་
གསུངས། ཡང་དོགས་གཅོད་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅེས་པའི་མདོའི་སྐྱེས་ཐེན་ཙམ་ལ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་དུ་འགལ་བ་སྤངས་ཤིང་སྐྱེས་ཐེན་
ཙམ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས། སྐྱེ་བའི་
བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ནང་ཆོན་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་སྟོན་པའི་ལེའུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ལེའུ་དེས་ཡུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅེས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་
བུགས་ལ། ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་དེ་བླ་
མ་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་དེ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་ཀྱང་མདོ་གཅིག་
མིན་ནོ། ཡུམ་གྱི་མདོའི་ནང་ཆོན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་
མདོའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་གྱི་མདོ་དེའི་པོ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྤྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་
ནང་ཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་དེ་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་
དོན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱུང་ཡང་དངོས་སྤྱུང་
སྤྱར་བས་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་འདྲའི་མདོ་དེའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་
དང་འགལ་བ་སྤང་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དགོངས་པ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་མདོ་མ་
ཡིན་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་དེ་འདྲའི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ་པོ། །འདིའི་འགལ་སྤོང་དུ་མ་སྤང་བ་ལས་མ་མཛད་མོད་ཀྱང་དགོངས་པ་
ནི། །ཞེས་བཟོད་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་མཛད་མོད་ཀྱང་ཞེས་གསལ་བ་དཔར་
སྟོན་ཡིན་པར་གསུངས། འདིར་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
མདོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་བཞག་ན་མི་རིགས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་ཡང་སྐྱབ་བྱང་དོན་དུ་ཡང་སྐྱབ་པས་སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མདོ་
གཅིག་སྐྱབ་བྱེད་མདོ་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་དེ་བྱང་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར། དེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་ཡང་སྐྱབ་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ཡུམ་
འབྲུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་ལུགས་འདིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་

དོན་དུ་གཞུང་འཕུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། མདོ་དེ་དག་
ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་གདུལ་བྱ་
ལ་བཤད་པ་དང་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆ་བྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ་ཞེས་
པའི་དོན་ནི། རྣམ་རིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དགོངས་འབྲེལ་
གྱི་སྤྱིས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། ཞི་འཆོ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དེ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་འདོད་པས་ཆ་བྱེ་ནས་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་
བ་འཆོའི་གཞུང་འབྱུང་བ་རྣམས་ལས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་
མཛད་པའི་གཞུང་བོད་དུ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྤང་བར་
བཤད་པ་བཞིན་ཞི་བ་འཆོས་བཞེད་པས་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་ཅེས་པའོ། །

བཞི་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་འགོག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རང་
བཞིན་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་སུ་བྱུབ་པ་
མི་སྤྲོད་ཅེས་པའི་བརྟེན་འཇུགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཆོག་ཟིན་ལ་གསུངས་
ཀྱང་བརྟེན་འདོགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བརྟེན་དགོས། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དོན་དམ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། དང་པོའི་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་ཞིང་དམ་

བ་ནི་ཤེས་བྱའི་དམ་བ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བྱས་ནས་བསྐྱ་བ་ན་ཤེས་བྱ་དམ་བ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་དམ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་
 ཞིང་དོན་ནི་དེའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་པའི་དོན་ལ་བྱས་ནས་བསྐྱ་བ་ན་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
 རྟེན་དོན་ཉིད་དོན་དམ་པའོ། །གསུམ་པའི་དམ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དམ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རིགས་ཤེས་དབག་ལ་བྱ་ཞིང་དོན་ནི་དེའི་ཡུལ་
 ལ་བྱས་ནས་བསྐྱ་བ་ན་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དབྱེས་སྣང་བ་ལས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
 ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་དམ་བ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་བྱུང་བར་ནི་ཡོད་དེ་ཞེས་དེ་
 གསུམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་གསུངས། བདག་
 མེད་གཉིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
 བདག་མེད་གཉིས་འཐད་པའི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་ལྡན་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟོང་འདོད་
 པས་རྟོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཉིད་
 ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་
 དབྱེད་དགོས། རང་གི་གཉུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དེར་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཉིད་ཞེས་
 པའི་གཉུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟེན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐྱེལ་གཞིའི་ངོས་
 བས་རྟེན་དུ་སྣང་བའི་ངོ་མོར་བསྐྱེད་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །སྤར་བའདད་པའི་བདེན་
 འཛིན་དེ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་སྤར་

བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་སྤང་བའི་དབང་གིས་མ་
བཞག་པར་སྒྲུ་བྱ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་
དོན་དམ་པར་སྒྲུ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བད་མི་ཤེས་
པའི་སེམས་ཅན་ལ་འང་སྒྲོའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་
པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོའི་སྤང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་དེའི་འཇིན་
ཆད་དེ་ལ་ཆང་བར་ཡོད་དོ། །གདམས་པའི་དོན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་
པོ་ནི་སྦྱང་པོ་འོ། །

གཉིས་པ་དེ་ནི་ལྟར་འགོག་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཞོད་པ་སྟོན་མཆོམས་མཐར་སྟུག་པ་ནི་ཆ་ཆ་ཅན་ལ་
གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདི་འོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆ་དང་ཆ་
ཅན་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་། དེ་
གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པ་འདི་
གཞོད་བྱེད་མཐར་སྟུག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་
དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འགྲལ་ཚུལ་ནི།

སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་
པ་ལ་ལེགས་ལྷན་ཀྱིས་སྒྲོན་མང་པོ་བརྒྱུད་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་
ཡོད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་མ་བཟོད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་ནམས་ཀྱི་ཕྱགས་དོན་
དམ་པར་སྤྲས་པ་དེ་ཉིད་དབྱ་མ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་
འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་ས་རྒྱལ་བཟོ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་
རགས་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་དེ་དབྱ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི་
དབྱ་མའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྲས་པ་ཡིན་
ཞེས་དང་། གྲེ་བག་སྤྲ་བའི་ཕྱགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་
གིས་དོན་སྤྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྤྲས་ལ།
དབྱ་མ་པའི་དེ་འབྲེལ་ཆོས་ནམས་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ཅིང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་
ཅེས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། རང་གི་ཕྱགས་ནི་དབྱ་མ་བ་
གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་ནི་དེའི་
སྤྲོད་ནས་འཛོག་པ་ལ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་དོན་ལྟར་

འཐད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཉིད་གྱིས་རང་
གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ་དངོས་སྤྱོད་བཞེད་གཞི་དེའི་སྟེང་ནས་
འཛིག་པ་ལ་སྒྲག་སྟེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་མཆན་གྱིས་བྱུང་བ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེའི་མཐུག་ཐོག་སྤྱོད་བཞེད་གཞི་གང་བྱུང་གཅིག་
ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་གསུངས་པས་དེ་ཉམས་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྟག་དགོས་པར་གསུངས། འདིས་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པ་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་འབྲེལ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར་
དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་དེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་
མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བཤད་དེ་ཚོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་
འཆོས་མཛད་པའི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དེའི་འབྲེལ་བའི་ནང་དུ་
བཀག་པ་གང་ཞིག །འབྲེལ་བཤད་དེ་ཞི་འཆོས་མཛད་ན་ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལའི་ཆད་མའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་འབྲེལ་བར་དེ་དགག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྲེལ་
འབྲེལ་བཤད་དེའི་ནང་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་
བཤད་པ་མཛད་སྤྱོད་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
དེས་བཞེད་གཞི་རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྤྱོད་སོར་བཞག་ནས་བཤད་པས་སློབ་
དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་གལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

འཐུག་འབྲེལ་ལས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་དགག་ལ་རག་མོད་ཞེས་
པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་པས་ཆོག་མོད་ཞེས་པའོ། །དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་

བདེན་པ་མེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་
 རྩོད་པ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་པ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་
 བ་ཆེ་བ་བྲག་ས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་སྤྱིར་མ་མཛད་
 ཅེས་སྤྱི་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་
 པའི་རྒྱ་ལས་རང་མཆན་གྱིས་བྱུ་བའི་འབྲས་བྱ་སྤྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དམིགས་
 བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་
 དགག་པ་ནི་འོག་ཏུ་འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བར་རིགས་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་པར་
 རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་བཀག་གོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དགག་པའི་རྣམ་གཞག་
 སྤྱིར་བཤད་པ་དང་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དགག་པ་ནི་སྤྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་ནི་
 རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིས་རང་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་རང་གི་དགག་བྱ་
 བཅད་པའམ་དེ་མིན་ཡང་རང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། རྩ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 སྤྱིར་དགག་པ་ནི་སྤྱིས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་མིན་ལ།
 ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་
 དོན་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ནི་སྤྱིས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམ་དགག་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགག་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་བསྐྱས་པ་ལས། མེད་དང་གཞན་

དང་འབྲ་བ་དང་། །དམན་དང་ཞུས་དང་ཞན་པ་དང་། །སྤ་དང་ཉུང་དང་སྤྱར་བ་
དང་། །རྩུང་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། །འགའ་ལས་མཐའ་དག་མ་ཡིན་དང་། །མི་
མ་སྤུན་གཉེན་པོ་བྲལ་བ་ཡི། །རྣམ་གངས་བཙུ་བ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བཙུ་ལོད་པ་ལས། བསྐྱུ་ན་མེད་པར་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་
དང་། འབྲ་བ་ལས་དང་། དམན་སོགས་གསུམ་དམན་པར་བསྐྱུས་ཏེ་དམན་པ་དང་།
སྤ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩུག་སྤ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་སྤ་བ་དང་། མི་མ་སྤུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་
དང་། བྲལ་བར་དགག་པ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལས་མི་མ་སྤུན་པ་གཉེན་པོར་བསྐྱུས་ཏེ་
བདུན་དང་། དམན་པ་དང་སྤ་བ་གཉིས་ཞུས་པར་བསྐྱུས་ཏེ་རྩུག་ །དོན་གྱིས་གོ་བ་
དང་། ཆོག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་
གཞན་པ་དང་། དངོས་སུ་སྒྲོན་པ་ལྟ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དང་དམན་སོགས་
དགུ་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་གཞི་ལས་དང་། ཞུས་པའི་དང་། གཞན་པའི་དང་། འགའ་བའི་
དགག་པ་བཞི་དང་། མེད་པར་དང་། གཞན་པ་དང་། གཉེན་པོར་དགག་པ་གསུམ་
དང་། མེད་པར་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

ཁ་ཅིག་གིས་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོགས་ན་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕངས་པས་མེད་
དགག་མིན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་
གཞན་དང་ཆོགས་ན་ཆོས་གཞན་ཤེས་བྱ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་ངོར་འཕངས་པ་དེ་མེད་
དགག་མིན་པར་སྐྱབ་པ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཆད་ཆེན་དང་ལྷོག་པ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སུ་འང་བྱུང་ལ།

དེས་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་བཏུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྒྲིབ་པ་བྲམ་ཟེ་དང་ཆོག་གས་
ཀྱང་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བྲམ་ཟེ་དེ་ནི་དགག་བྱ་
ཆང་འཕྲང་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བཅི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི་
འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མིན་པས་འདོད་ཚུལ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
དོ། །རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ལྟོག་པ་བསྐྱུས་པའི་ཆོག་ལུང་འདྲན་བྱེད་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་
སྒྲིན་མེའི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་བྲངས་པ་ལས་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མིང་
གིས་མ་བྲངས་པ་ལྟར་ན་དེའི་དུས་སུ་ལྟོག་པ་བསྐྱུས་པའི་གཞུང་བོད་ལུམ་དུ་མ་
བསྐྱུར་བའམ་རྒྱ་མཆན་གཞན་གང་ཡིན་བཏག་དགོས་སོ། །

སྒྲེ་བདུན་རྒྱན་དང་བཅས་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་དང་དོན་རང་
མཆན་གྱི་སེལ་བ་སེལ་བ་བཏགས་པ་བར་གསུངས། རྣམ་འབྲེལ་ཁྲིཀ་ཆེན་དུ། དོན་
གྱི་སེལ་བ་ཡིན་ན། སེལ་བ་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་
དེ་དག་གི་དགོངས་པར་སྒྲིབ་འཕང་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་མ་མཐོང་བར་
གསལ་ཏེ། རྒྱ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཀླ་མ་ལ་ཤྱེ་ལས། འདིས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གཞན་སེལ་བར་བསྐྱན་པ་ནི། དངོས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཉིད་སེལ་བ་དངོས་
ཡིན་པར་ལེགས་པར་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་རང་མཆན་གྱི་སེལ་བ་སེལ་
བ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་གསུངས།

ཆང་མ་རིགས་རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་ཁྲོག་པ་ལ་བྲམ་པར་སྐྱང་པ་ལྟ་བུ་སྒྲེའི་
གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

སོགས་མི་ཉམས་པ་དང་ཉམས་པ་ལ་བྱམས་པར་སྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་མིན་པར་གསུངས་
པ་སོགས་ཆོག་ཟེན་ལ་འདྲ་མིན་དང་དགག་པ་བཅོ་ལྔ་སོགས་ལ་དབྱད་བྱ་ཡོད།
ཅེས་མེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་དབང་ལྷུག་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་བླ་མ་ལྷན་ཁྲིམས་བཞད་
སྒྲུབ་པོའི་ཟེན་ཁྲིམས་སྒྲོག་ལྷན་ཁྲིམས་སྒྲོག་མེ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །ཐལ་འགྲུར་བའི་སྒྲོར་
ཟེན་ཁྲིམས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས།

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལཱའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་
ཤུག་སེལ་འཛིན་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འཛིན་
དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།